

BOTTYÁN JUDIT
MESÉK

6-99
éves korig

2020

BOTTYÁN JUDIT
(Mészáros Judit)
(1933-)

Budán lakott,
angol-magyar-történelem
szakos
tanárként a Toldy Ferenc
Gimnáziumban tanított
nyugdíjazásáig.

Jelenleg Szarvaskőn
él kutyáival
és macskáival.

Megjelent kötetei:

Bottyán Judit: Versek (2016)
Bottyán Judit versei (2017)
Bottyán Judit: Ante Mortem (2018)
Bottyán Judit: Primavera (2019)

Köszönetem:

*Zsuzsának,
Kárpátiné Ézsiás Editnek,
Papp Imrének
munkájukért, támogatásukért, szeretetükért*

BOTTYÁN JUDIT MESÉK

6-99

éves korig

2020

Kiadó: Mészáros Gyözőné, 2020
Könyvterv: Ott Zsuzsanna

A NAPKELTEGETŐ, AKI CSILLAGGAZDA IS

A Napkeltegető igen szorgos. Minden hajnalban ő keltegeti a Napot;

– Ébredj fel! Kelj fel! Itt az idő, munkára!

A Nap persze nem mindig kel fel első szóra. Nyáron vidáman és mosolyogva korán felragyogott, na de ősszel! Magára húzta a vastag őszi köd-dunnát és azt motyogta:

– Nem! Még nem! És nem!

Szegény Napkeltegető már egészen belefáradt és kétségbeesett, mikorra végül, jó későre sikerült felkeltenie.

Pedig sok munka vár rá. Míg fölfele igyekezik az égen a Napkeltegető meg húzza, vontatja, biztatja. Először is a fák lombjait simogatja meg sugaraival, hogy szép zöldek legyenek. Utána a bokrokat, meg a terménytelen virágot a réten.

A pitypangok a kedvencei, mert kicsit hasonlítanak rá. A gombák nagyon csiklandósak, ha a Nap birizgálja őket, így inkább behúzódnak az árnyékos hűvösbe.

A napraforgó bezzeg nem győz nyújtózkodni feléje. Egyszer egy arra vadászó macskát meg is kért, tanítsa meg dorombolni, hogy kifejezhesse örömét a Napnak. A macska elődorombolt egy darabig, de sajnos csak nem sikerült megtanítania.

A napraforgó azzal vigasztalódott, hogy a Nap úgyse hallaná meg oly messziről.

A munka dandárját a gyümölcsök jelentik. Pirosítani kell az almákat, sárgítani a körtét, hamvasítani a szilvát, duzzasztani a szőlőszemeket.

Hátra van még, hogy jól megnézze magát az összes napelemben, amit csak talál. Nem vallja be, de nagyon hiú és aggódva figyel, nem ráncosodik-e. Mert egy ráncos Nap – hát az rettenetes lenne.

Amint aztán felérnek a legmagasabb pontra, amit Zenitnek hívnak, a Napkeltegető megnyugodva magára hagyja a Napot.

Lefelé majd csak elboldogul maga is, ő meg további munkája után lát.

A Napkeltegető csillaggazda is és azon nyomban nekilát a csillagok fényesítéséhez, hogy estére mind ragyogjon.

Egy autóstól elkölcsönzött szarvasbőrrel dörzsölgeti s ha ez nem elég, előveszi a Csillagcsillantó Csodalét, s azzal is bekeni.

Néha kifogy belőle – dühöng is módfelett – de nagyon igyekszik, hogy augusztusban meg a hideg téli éjszakákon mindegyik szépen ragyogjon. Ha kész, akkor meg futkoshat a légi égi létrán, hogy mindegyiket a helyére illessze.

Kedvence az Esthajnal, vele kezdi, de nagyon kell figyelnie, mert nem mindegy, merre áll a Göncöl rúdja.

Ritkán van pihenőnapja. Mikor jól elfáradt, erősen figyel a Meteorológiai Intézet előrejelzéseit. Nagy boldogság, ha három napos áztató esőt jósol.

Ilyenkor néha elmegy kicsit fogócskázni az exobolygókkal. Évezredek óta ígérgetik, hogy a Tejúton túl létrehoznak egy golfpályát a fekete lyukak felhasználásával, de azt gyanítja, hogy a következő egymillió évben ez csak ígélet marad.

A munkanapok éjjelein holdsugár-ágyában piheni ki magát.

Nagyon kellemes. Még sohasem vitatkozott senkivel sem arról, hogy vajon sajtból van-e a Hold, úgy gondolja, a sajtnak nincsenek ilyen kellemes sugarai.

Bele még nem próbált harapni, talán más sem. Annak mindenestre örül, hogy a Holdat nem kell fényeznie, mint a csillagokat.

A MACSKA, AKI CSÍZMÁS KANDÚR AKART LENNI

A macska halványvörös bundáját nyalogatta, tisztogatta, odafigyelve az alattomos kullancsokra. Amilyen picik, olyan lelkesedéssel dagadnak nagyra.

A macskát a gazdasszonya Lizzynek hívta. Néha műveletlen, macskatudatlan egyének azt mondták: „Cicc! Cicc!”.

Erre ő persze a fülét sem rebbentette. Lizzy ugyanis nemcsak okos, de művelt is volt.

Gyakran besurrant a könyves szobába és süketnek tette magát ha hívták. Ha rajtakapták, elmagyarázta, hogy az esetleges egerek miatt jött be. Néha még meg is dicsérték buzgalmáért. Valójában azért ment, mert nagyon szeretett olvasni.

A tudományos könyveket meg a krimiket hagyta, de a meséket igazán neki találták ki. A Hófehérke egyik kedvence volt.

– Vajon lehetnék-e én Hófehérke?

Na de Hófehérke embergyerek volt s bár volt már rá példa, a macskák csak akkor tudnak embergyermekké változni, ha sikerül találkozniuk az Ezerbúbáj Kilencmillió éves Váltóvarázs Tündérrel. Törpékkel is szívesen eljátszadózott volna, de erre felé még nem találkozott eggyel sem. Úgy hírlík, talán Írországban laknak, de oda meg nem tudott elutazni, mert se pénze, se útlevele. (Gondolt már arra, hogy megevés előtt darabbért kér a megfogott egerekert, de aztán elvetette.)

Egyik nap előkerült egy Csízmás Kandúrról szóló könyv. Lizzyt ez nagyon fellelkesítette. Kalpagja van, tolla, kardja s micsoda csízmája! A kandúrsággal akad egy kis probléma, de miért ne lehetne ő Csízmás Lizzy?!

A hősiesség s elszántság megvolt, de se kalap, se kard. Felugrott a polcra a kalapok közé. Kicsit megszagolta, kicsit megrágcsálta, sorra felpróbálta, de mind akkora volt, hogy nem csak a feje, de még maga is belefért. Az egyikben jól el is helyezkedett, hogy a délutáni nagy gondolkodást, – amit szunyókálás

sal álcázott – elő is adja.

Késő este lett, mire az ötlet megszületett: a konyhaszekrény fiókjában keresi meg a kardot.

Másnap reggel, mikor főzni kezdtek, be is settenkedett. Meglapult az asztal alatt, s mikor mindenki kiment, felugrott a fiókra. Jól belelátott, de nem örült. Némelyik kés csaknem akkora volt, mint ő maga.

– Még csak az kellene, hogy elessek a saját kardomban! Bánatos sóhajjal leugrott. Elkezdett lábravaló, méretes csizmákat keresni. Az jó lenne, télen a hóban, jégen is. A cipős polcon talált is sokfélét. A baj ott kezdődött, hogy mindegyik egy pár, azaz kettő darab, neki meg négy lába van. A méretekig el se jutott.

Megborzongatta a gondolat, hogy kulturálatlan módon két piros meg két zöld cipő legyen rajta.

Igyekezett bejutni a könyves szobába, hogy legmélyebb gondolataiba el tudjon merülni a csöndben.

Úgy látta, Hófehérke után a Csízmás Kandúr tervét is fel kell adnia. De nem csüggedt. Azt gondolta, előbb utóbb kiolvass majd valami megfelelő magának.

Tovább dédelgette írországi terveit is. Ennek jegyében már készült egy selfi a gazdival, ami jó lesz az útlevelebe.

Addig meg marad itt, ő, Lizzy, az álruhás Hófehérke, no meg a hős Csízmás...Lizzy.

SZÁLLÍTÓSZÉL VÁLLALAT

A vállalatot még a jelenlegi Fő-Szélfújó ük-ük-ükapja alapította, olyan ősi régmúltban, hogy csak több sornyi nullával lehetett leírni; ehelyett tehát csak azt mondják: régen.

Rettentő sokan dolgoztak az országban meg szerte a világban. A legfürgébbek a szélfullajtárok, aztán a szélfickók. A szélfajhárokról szólni sem érdemes: valójában lajhárok lennének, de az olyan sértő, hogy inkább fajhároknak nevezik őket. Amikor ők dolgoznak, a levél is alig libben.

A szélfullajtárok csak úgy röpítik a megrendelt szállítmányt. Tavasszal például a pitypangok rendelték meg a magkészslet elszállítását szerteszt sok címre.

A mogyoró-bokrok meg különféle fák folyamatosan igényelték pollenjeik elszállítását. Ide csatlakoztak a füvek, virágok.

Tavasszal, nyáron nyüzsgött az egész vállalat. Minden épkezláb szélfi hajnaltól sötétedésig dolgozott, nagyritkán éjjeli túlóra is akadt.

A leszállított áruknak azonban nem mindenki örült. A kertészek meg a kertészkedők rémülettel nézték, ahogy sok fehér ejtőernyővel megérkeztek a magok a pázsitjukra, virágaik közé.

A Patakpart 96AB0-ban lakó Zsizsike néni (nem zsizsik volt, Erzsi a becsületes neve) már az első pollen szállítmánynál könynyekre fakadt amit bizony egész nyáron hullajtott. (Arról nem illik beszélni, mekkorákat trombitált hozzá. A papírzsebkendőt ezressével vette – ő jelentette a gyár profitját.)

A Hegykő dűlő 16-ban lakott Ópepi meg Fipepi egyszóval Pepiék. A szélfickók gyakran rohangásztak arra, hogy újtjuk lerövidítsék. Ők aztán felkavartak, amit csak tudtak, a szénát, ősszel az avart. Ha meg duhaj kedvükben voltak, még a kerti székeket is felbillentették.

A vállalat remekül működik. Néha ugyan az eső közbeavatkozik, de általában pereskedés nélkül megúszták. „Vis major” mormolják elegánsan.

CARTOON NETWORK

Lizzy szeretett TV-t nézni. Persze nem mindent. Ha durrogtak, lövöldöztek inkább kivonult a kertbe, bokrok hűsébe.

Egyes filmekkel nem tudott mit kezdeni, Thomas, a mozdony – érthetetlen. De a horgászt szerette, mert eszébe juttatta a finom halakat, amit evett. A szardíniáért megőrült s igen mordotalanul felugrott az asztalra is, ha megérezte a szagát. Ezért a gazdi szigorúan egyedül, bezárkózva ette. (De a végén mindig hagyott kicsit...)

Legérdekesebb a Tom és Jerry film. Tágra nyílt szemmel figyelte kalandjaikat. Ám ugyanakkor elég megzavaró. Hogy lehet az, hogy Tom az undok és ő meg Jerrynek az egérnek szurkol?

Lehet egy egér kedves, barátságos, szeretetreméltó? Gondolta is, betelefonál az okos macskatelefonján, hogy biztos félreértés van a dologban.

A gazdival együtt keresték a betolakodó, besurranó egeret. Összerágta az egyik szoknyát, egy csomó pulóvert. Gazdi nagyon dühös és elkeseredett volt és biztatta, keresse meg azt a haszontalan egeret.

– Mindenesetre – gondolta – megpróbálja tisztázni. Elsétált az egérlyukhoz és többször hangosan szólongatta:

– Jerry!

Senki. Pedig otthon voltak. Más lyukaknál is próbálkozott, sikertelenül.

Már három éjszakán át is töprengett, aludni alig tudott (így kénytelen nappal elszundítani...) míg végül arra jutott, hogy minden egér gaz jószág, kivéve ezt a Jerryt, akit a filmen megörökítettek. Ő nagy kivétel. És ha valaha az életben találkozni fog vele, igenis szóba, esetleg barátságba elegyedik vele. Tomot pedig elkerüli.

Addig is fennáll a szabály: üznie kell kifelé a kamrából, a konyhából s más rejtett helyekről a galádokat!

JOZEFINA ÉS HERMINA

Ibolya egy kis házban lakott az erdő szélén. Amikor megszületett, anyukája annyira örült neki, hogy azt mondta:

– Édes pici lánykám, olyan szép és aranyos vagy, mint egy virág. Legyen hát Ibolya a neved, mert nagyon szeretem ezt a virágot.

Hát azóta sok év telt el és a gyerekek már Ibolya néaninek szólították.

Nagy kert volt a ház körül. Egy részen virágok, gyógynövények, aztán meg ott volt még a tilos kert.

Ibolyának ugyanis volt két kecskéje: Jozefin és a lánya, Hermina. És bizony nekik tilos volt abba a kertbe bemenni, ahol nagy pirosló paradicsomok, futóbabok meg bokros borsók csábították őket. Nekik a réten volt a helyük.

Ha látogató jött, megcsóválta a fejét, mikor meghallotta a két nevet.

– Hogy tudtál ilyen kacifántos neveket kitalálni Ibi? Ibolya jóízűt nevetett.

– Nézd csak arra balra az 5. házban is van kecske, de ezt Zsuzsinak hívják. Ha Bori hívja, jópár gyerek rohan oda, a Zsuzsik meg a barátai is, hogy ki ne maradjanak, ha kapnak valamit.

Jozefina és Hermina reggelente a kapuhoz mentek Ibolya meg kiengedte őket a rétre Menet közben persze aggódó pillanásokat vetettek a tiltott kertre: ó bárcsak egyszer nyitva maradna a kiskapu s beszabadulhatnának! A réten Jozefina tanítgatta Herminát, hogy mit lehet megenni, mit nem.

Rá is fért, mert Hermina mindenbe belerágott, amit csak látott. Jó párszor tövis szúrta száját, de még rosszabb volt, hogy majdnem beleevett a mérgező bogyóba is. Jozefina nem engedte, hogy túl messzire elmenjen.

– Ne kóricálj túl arra a bokron! Nem tudom vannak-e farkasok, akik megeszik a kis kecskéket, de régen voltak!

– Mi az, hogy farkas? – kérdezte Hermina, aki folyton kérdezett, mert még igen tanulatlan volt.

– Hát a farkas olyan mint egy nagy kutya. Valamikor itt sok bárányka legelt és hatalmas komondorok védték őket. Hát ez a mi Picurkánk, aki itt sétálgat a hasam alatt, nem tudna megvédeni.

– Miért? A farkasok vérszomjasak?

– Nem. A farkasok kedves, családszerető népek, csak nagyon nagyon régen a farkas ősmama rontotta el az egészséget. Olvasott egy tudományos könyvet, amelyben azt írták, hogy a spenót meg a répa rettentő egészséges, azt kell enni. Így aztán – mivel az egészséges táplálkozás nagy híve volt, egyik nap spenót, másnap répa. És ez így ment éveken át. Ámde farkasfi is növekedett s egyszer csak odaállt farkasmama elé és azt mondta:

– Soha többé nem eszem sem répát, sem spenótot. Ezzel egyet köpött balra (az piros volt), egyet meg jobbra (ez zöld) és azóta húst hússal eszik, ha hozzáfér.

Kora délután Hermina egyre szótlanabb lett. Mikor már egy órája egyetlen „miért?” sem hangzott el, Jozefina gyanakodva kérdezte:

– Mi bajod?

– Semmi – makacskodott Hermina.

De egyre morcosabb lett és le is feküdt egy bokor tövébe.

A sokadik „semmi” után aztán végül elszuttogta:

– Nagyon fáj a hasam.

Jozefina rögtön aggodalmaskodott.

– Mit ettél?

Hermina motyogott valami érthetlent. Jozefina ráförmedt.

– Az igazat akarom hallani! Most!

A hófehér Hermina patáig pirult volna, de a kecskék nem tudnak elpirulni. Így aztán nagy dadogva bevallotta:

– Egy olyan nagy színest, szép ezüst csillagok is voltak rajta...

– Csomagolópapír – dermedezett Jozefina.

– Hát ez igazán nem kecskecsemege! Azonnal gyere utánam!
Elindultak a réten, hogy megkeressék a Jajfájhasam nevű fü-
vecskét.

– Ezt rágd! Parancsolt rá Jozefina. Hermina fancsali képet
vágott:

– De ez nagyon keserű!

– Hangot ne halljak! Vagy azt akarod, hogy napokig maródi
legyél?

Estig rágcsálta a füvet. Jobban is lett tőle, de egész úton haza-
felé menet hallgatta, hogy:

– Csak a nagyon buta, szófogadatlan, tanulatlan kecskék
rágnak mindenfélét össze. Érted?

– Soha többé – fogadkozott Hermina.

– Én tudós akarok lenni!

HUHOGÓ HENRIK

Huhogó Henrik nagydarab ember volt. Olyan nagy, hogy kicsi
ajtókon be se fért, úgyhogy oda nem ment vendégségbe, ahol
csak ilyen pici volt.

Huhogó Henrik azt gondolta magáról, hogy valójában egy
hatalmas szivacs és az a feladata, hogy a világ összes alkoholos
nedűjét magába szívja.

Ezidőben éppen a „Piros Lóhoz” nevezetű kocsmát látogatta
naponta. A nagyobb, rendesebb kocsmába nem járt, mert
a „Búfelejtő”-ben a határon átlátogató magyarok éppen igyekez-
tek bánatukat, sérelmeiket borba meg danázásba fojtani, mégis
kihallatszott „Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország”. Itt
ugyanis ezért nem vitte el őket a rendőrség.

Mikor Huhogó Henrik úgy érezte, a szivacs talán telítődött
egy napra, hazaindult a késő éjszakában. Ha találkozott valaki-
vel, fölébe tornyosult, s azt mondta: HU!

Kicsi falu volt ez, mindenki ismert mindenkit, így aztán
tudták, erre azt illik válaszolni: „HU”! Huhogó Henrik ekkor
elmosolyodott, mert jámbor lélek volt, aztán tovább ballagott
hazafelé.

Csakhogy eddigre már teljesen üres a zsebe: egy huncut
krajcár sem árválkodott benne. Otthon meg a felesége, gyerekei
várták, mert a pénz másnapi kenyérre kellett volna. Huhogó
Henrik lecsapta magát az ágyra és már szuszogott is. A többiek
meg sóhajtoztak, a gyerekek éhségükben sírtak. És ez így ment
nap, mint nap.

A ház koboldjai – Zuzó (aki ripityára törte a leesett poharat,
tányért), Bori(tgató) (aki forró teát, jó húslevest felborított) és
Meg(csusszantó), (aki az elcsúszásokat, eleséseket előkészítette.)
összeültek.

– Ez így nem mehet tovább. Nem bírom hallgatni a gyerekek
sírását – mondta Zuzó.

Hosszas töprengés után elhatározták, hogy videokonferenciát hívnak össze: tanácsot kérnek írországi koboldoktól, akiknek nagy gyakorlatuk van az ilyen ügyek rendezésében.

Létre is hozták és a három főkobold, Glynn, Llewlyn, Twynk figyelmesen hallgatták őket.

– Megpróbáltuk már a MEGRETTENTÉST. Az asztalon táncoltunk és láttattuk magunkat, mikor hazajött. De csak ránkbámult s azt mondta:

– Rossz a látásom. Erre még inni kell egy-két kortyot. Bevetted a MOZGÓ PÁRNÁT is. Bejött a halószobába, rámeredt az ágyra s azt mondta:

– Már megint földrengés van – és zsupsz, lefeküdt. Az írországi koboldok egyre jobban elkomorultak.

– Sajnos, be kell vetni a SZALAJTÁST! Menjete ki a rétre, kérjétek meg a tündéreket, segítsenek megkeresni a füvet. Szárársátok, porítsátok s puff, bele a borába.

Zuzóék megköszönték a tanácsot s indultak ki a rétre. A tündérek persze ott röpdöstek virágról virágra, dudorásztak, csilingelően kacagtak s alig akartak szóba állni a koboldokkal. De azért hamarosan megtalálták a füvet, a koboldok pedig munkához láttak.

Eljött az este. Huhogó Henrik aznap igazán kitett magáért, mert úgy vélte igen száraz a szivacs. Túl jártak az éjfélén s a kocsmáros azzal fenyegette, vele takaríttatja ki az ivót, ha nem megy haza. Huhogó Henrik vett még egy üveg bort, aztán kiült a kispadra a kocsmá elé, mert nem érzett semmi hajlandóságot, hogy elinduljon.

– Élvezem a szép nyári éjszakát – mormogta magában és húzott egyet-egyét az üvegből.

Már lassan világosodott, mire nekiindult. De aztán igyekezni próbált, mert érezte, sürgősen haza kell érnie. Emberek is jöttek szembe, akik a 6 órás műszakra igyekeztek busszal. De most egyikhez sem lépett oda, hogy: „HU”. Míg aztán egyszercsak

nem volt tovább: letoccsant, bele a nadrágjába, ami bizony tele lett. Ott ült az út közepén s aki jött elfintorította az orrát s igyekezett kikerülni, amennyire lehetett.

Ott üldögélt s nem tudta mit tegyen. Sajnos a józan esze már az este lelegején elment aludni s most csak annyira telt, hogy álmosan azt kérdezte:

– Mi van?

Az öreg Szutyorgó is kijött a házából, mert nem tudott aludni. Mindig a pipáját szutyorgatta, innen a neve. Szemügyre vette Huhogó Henriket, szagát már messziről érezte.

– Talán fel kéne állnod! – javasolta.

Huhogó Henrik ugyan egyet értett, de valahogy a szivacs lábai sehogyse működtek.

– Fordulj hasra és menj négykézláb addig a padig. Abba kapaszkodj!

Huhogó Henriknek nem tetszett, de valamit tennie kellett. Így aztán elindult, nadrágján a nagy bűzös folttal. Többen jártak már és érdeklődéssel figyelték, ahogy négykézláb kúszik a padhoz. (Ezért a látványért egyesek még azt is kockáztatták, hogy lekésik a buszt.)

Nagy keservesen felállt és ahogy csak bírt úgy iszkolt hazafelé. A koboldok minden lépését követték. Mire hazaért, magához tért a józan esze is és rettenetesen szégyellte magát.

– Ideje felhagyni ezzel a szivacselmélettel – mondta magának.

A koboldok igen örültek. Bori nem lökte fel a kávé, Zuzó semmit sem tört el, Meg pedig abbahagyta a konyhakő kencésítését.

Huhogó Henrik továbbra is huhogott, de nem kocsmából jövet, hanem csak úgy nappal, munkába menet. S elégedett volt, mert mindenki nyájasan visszahuhogott neki.

A koboldok nemes ajándékkal Tudo(rkát), azaz Tudót Írországra küldték, hogy tanulmányozza az ottani módszereket.

A KIRÁLYNŐK KERTJE

A kertet azért hívták a királynők kertjének, mert rózsákkal volt ékes, s a rózsza a virágok királynője.

Az első sorban a magas törzsű rózsák sorakoztak, mind a kilenc, akik fényes üveggömbökben csodálták saját szépségüket nap nap után. Mindenféle színekben pompáztak, csakúgy, mint a bokorrózsák, akik egészen a falig elborították a kertet.

Ezt az elbűvölő kertet a tündérek gondozták kora tavasztól késő őszig. Már hajnalban nekiláttak, hogy kis harmatgyűjtő vödörükbe begyűjtsék a hűs cseppeket, amivel aztán a rózsákat felüdítették.

Ezek a nyárelőn azonban tikkasztó szárazság uralta el a réteket, kerteket. Egy csöppnyi eső sem esett és szegény tündérek hiába serénykedtek, harmatot sem tudtak gyűjteni. A rózsák meg egyre kókadoztak, bágyadtan lankadtak leveleik.

A tündérek kétségbe estek. Lengelingi, a tündér elhatározta, hogy segítséget kér Morózuskától, a törpétől. Morózuska az üres istálló szegletében tanyázott. Ősereg volt.

– Bezzeg Napóleon idején tele volt az istálló lovakkal. Melegebb is volt idebent, jószagú jószágok voltak – egyikkel-másikkal még el is beszélgettem – mondta a tündéreknél, akik tiszteltudóan hallgatták.

Érteni ugyan mit sem értettek:

– Ki az a Napóleon?

Mikor Morózuska abbahagyta magánmormogását és visszadugta a pipát a szájába (amiben nem volt dohány, – de hát egy törpétől elvárható, hogy pipája legyen).

Lengelingi előadta nagy bánatukat: nincs eső, nincs harmat se, meghalnak a rózsák, ha ez így megy tovább.

– Víz kell! – brummogta Morózuska.

– Tényleg, ott van az elhagyatott kerek kút. Ott a víz.

– Kötél nincs, vödör sincs és ha lenne, mi nem bírjuk meg-

hajtani a kutat – sóhajtozott Lengelingi.

– Igen, igaz! – bólogatott Morózuska.

– Ezen gondolkoznom kell!

Így hát nekilátott gondolkozni, ami nem könnyű ilyen nehéz feladat esetén.

Nagy csöndben váraoztak a tündérek. Egyszer csak Morózuska felkiáltott.

– Megvan! Szövetkeznetek kell a manókkal és a koboldokkal.

Erre a mondatra egyes gyengébb tündérek egyszerűen elájultak. De Lengelingit megerősítette magát és dadogva bár, megkérdezte:

– Ezt hogyan gondolod? Hiszen a manók a koboldok s a tündérek nincsenek jóban. Morózuska somolygott:

– Tudom én azt. De nincs más megoldás. Láncba kell állnotok, kézről kézre adva a vödöcskét, teli vízzel. Este nyolcra idehívom a manókat és a koboldokat is. Ezt együtt kell megszelnünk.

A tündérek halálra voltak rémülve.

– Csúfolni fognak! Megcsipkedik a szárnyam! És homokot szórnak ránk!

Nagy volt a felzúdulás, de Lengelingi határozott hangon bejelentette:

– Én odamegyek.

Csönd lett. Aztán a bátrabbika mellé állt:

– Veled megyek!

Estére össze is gyűltek. Persze a koboldok rögtön kötözködni kezdtek a manókkal és a tündérekkal is, de Morózuska csendet teremtett.

– Ha nem fogunk össze, meghalnak a királynők.

– Ez a tündérek dolga, mi közünk hozzá? – harsogta Főkolompi, a koboldok hangadója.

– De ez a ti kertetek is! Vagy úgy gondolod, semmi közöd a kerthez? – kérdezte Morózuska.

– A koboldokkal nem dolgozom együtt! – jelentette ki Legmanóbb.

– Mindig komisz tréfákon török a fejüket, sőt meg is csinálják. És akkor még nem szóltam a tündérekről. Butuska, repkedő, trillázós népség.

Mindnyájan magukba mélyedve, szó nélkül ültek. Morózuska elszomorodott. Hogyan fogjuk így megmenteni a kertet?

A nagy csöndben egyszerre csak eszébe villan barátja, Jószándék Tündér. Elő is vette a mobilját és rácsörögött:

– Gyere el kérlek, mert nagy bajban vagyunk.

Jószándék Tündér hamarosan meg is jelent. Szomorúan hallgatta végig őket. Mindenki arról panaszkodott, hogy miért NEM lehet megcsinálni a láncot. Jószándék hallgatta, hallgatta őket egy darabig, s egyre szomorúbb lett.

– Na jó – mondta. – Akkor most varázsolok egyet nektek. Ezzel kitárta az ajtót s kinézett a kertre. Elővette a varázspálcát, mormogott valamit majd így szólt:

– Íme a kertetek, amit butaságotok, értelmetlen ellenségeskedéseitek miatt hagyatok meghalni!

Mindnyájan elszörnyülködve bámultak. Elsáradt, lehullott levelek, földrelankadt rózsák, virág sehol. Sivár, poros, elpusztult kert. A tündérek sírva fakadtak, a koboldok magukba fordulva sápadoztak, a manók érthetetlen csúnya manószövegeket köpködtek.

– Ezt nem akarjuk – szólalt meg elsőnek Legmanóbb.

– Mi sem – kiáltották kórusban a koboldok. Jószándék Tündér meglibentette a pálcát és a kert visszaváltozott.

– Rajta! – Mondta Morózuska. Szervezzétek meg a láncot. Egy kobold, aztán egy manó, végül egy tündér, végig a láncon.

– Ezzel elégedetten kitéssékelt a népséget az istállóból, hogy még elbeszélgessen Jószándék Tündérrel, mert már régen nem találkoztak.

– Talán a kiegyezés évében utoljára, ha jól emlékszem...

Mondta Morózuska kicsit tétován.

– De az biztos, hogy még a Nagy Háború előtt – egészítette ki Jószándék Tündér.

Az összegyűltek lelkesen szervezték a láncot. Szerencsére a kút nem volt mély és bőven csillogott benne a víz.

Hamarosan neki is láttak, hogy pici vödruket telemerve hozzák, hozzák a vizet. A tündérek boldogan locsolták az illatos rózsákat. Több napon át szakadatlanul hordtak a vizet, mert a föld s a rózsák annyira szomjasak voltak.

Az ötödik napon aztán megpihentek és nagy örömlakomát csaptak. Morózuskát is meghívták. Ő egyedül nem táncolt – nem bírták az ízületei – de buzgón tapsolva biztatta őket.

Együtt ropták a táncot a koboldok, a manók s a tündérek a Királynők kertjében.

JÓBARÁTOK

A poloskának már a megjelenésével is baja volt. Semmi szín, csak a tompa, álmosító szürkeség. Azt meg szerencsére nem tudta, hogy a háta mögött mindenki csak „büdös bogárnak” hívja.

Az viszont feltűnt neki, hogy hiába köszöngetett nyájasan jobbra-balra, minden bogár csak messziről intett udvariasan, de jó messze elkerülte.

Ahogy ballagott a fenyők alatt kedvenc kökénybokra felé, elmélázott ezen. Szeretett volna beszélgetni valakivel, na de sehol senki, aki szóba állna vele.

Megtelepedett a kedvenc helyén, félig az árnyékban. Figyelte a madarak röptét, a fecskék villámgyors lecsapását, akik még a szúnyogokat is elkapták. Őt békén hagyták a madarak.

– Mert én még a fecskéknek sem kellem – mondta borúsan, némi ironiával, hiszen az sem lenne jó, ha „hamm” bekapnák a madarak.

Ahogy úgy merengett, észrevett egy kis katicabogarat. Igen ám, de ennek sok pötty volt a hátán.

– Katica, Katica, szóba állsz velem? – kérdezte.

– Óh, nagyon örülök, hogy van valaki, akihez szólhatok.

Velem nem beszélget senki, mert túl sok pöttyöm van.

– Szörnyű! Ez tiszta rasszizmus! – döbönt meg a poloska.

– Velem se beszél senki.

– Azért, ha őszinte lehetek, mert olyan rettenetes... szóval az illatod... izé, nem vonzó.

– Igazán? Én persze nem érzem. S téged nem zavar?

– Hát... Igyekszem túltenni magam rajta. Meg lehet szokni.

S téged nem zavarnak a pöttyeim?

– Úgy döntöttem, nem számolgom. Van, ami van. Attól te még rendes katica lehetsz.

Ezen jót nevettek és csakhamar elmélyülten vitatták a kerti utak járhatóságát, különösen nagy esők idején, amikor valamilyen magasabb helyre kell felmászni.

– Néha furcsa bogarakkal is össze lehet barátkozni – állapította meg Katica és a poloska lelkesen helyeselt neki.

PÁLYAVÁLASZTÁS

Gedeon (ezt a nevet a nagymamája találta ki, hajdani lángoló szívű lovagjára emlékezve) négy éves volt, amikor kijelentette, hogy autóversenyző lesz, ha felnőtt. Az előkészületeket azzal kezdte, hogy minden létező autót igyekezett megszerezni.

Match-box kívánságaival csaknem anyagi romlásba döntötte szüleit, akik persze megpróbálták mérsékelni a lelkesedését. Maradt a szüli- és névnap, karácsony.

A földön való fetrengéssel nem próbálkozott. (Amit a szomszéd Janika előszeretettel alkalmazott, főleg nagy bevásárlóközpontokban, jókora feltűnést keltve, mivel még ordított is hozzá. De a szüleire hatott, mert már talpig vörösödve – méregtől, szégyentől – szerették volna befejezni ezt a műsort).

Bezzeg Gedeon – ezen felbuzdulva – csak egyszer próbálkozott, de szülei süketek, vakok, sőt irgalmatlanok voltak: otthagyták, ő meg sírva rohángászott, hogy megtalálja őket.

Mikor már a játékszekrény teli volt autókkal, 6 éves korában Gedeon bábszínházba látogatott.

János vitéz jól elbánt a gonosz banyával, s ez arra készítette, hogy pályát módosítson. Még nem egészen volt biztos benne, huszár legyen, vagy színész.

Sajnos a huszárság – bármily lelkesítő is – ló hiányában kiesett. Főleg – ahogy anyukája rámutatott – még ha szereznének is lovat, a 3. emeleti lakásban nem férne el, a szénáról nem is beszélve. (A lócitromról sem...)

A színészkedés rögzös útján kezdetként a mórifikálásig jutott. Osztálytársai ezt úgy fogalmazták meg: pofákat vágott. Ő ugyan kinézte a könyvből, hogy ez mimikai gyakorlatokat jelent, de sajnos a tanító néni nem így értékelte és gyakran írogatott a szülőknél: „folyton zavarja az órát”.

Következő választása: kémikus lesz. Amellett, hogy az iskolában is tanult kémiát, valamelyik gyermektelen nagynénjétől

kapott egy játék felszerelést, „A kis kémikus”-t.

A szülők már bánták, hogy nem vitték el a „Hattyúk tavára”, mert mennyivel egyszerűbb lenne, ha balett-táncos akarna lenni. Mindenesetre beszereztek egy füstjelző készüléket és megerősítették biztosításukat lakástűz, robbanás esetére.

A meglepő fordulat akkor következett be, amikor a gimnázium utolsó évében döntenie kellett volna, hogyan tovább.

Az első 10 ötletét a család szív- és dührohamok között leszavazta. (A kémikus már régen eltűnt a szülők szívében, miután egy sikeres robbantás után leégett a szemöldöke, haja részben, sebek kezén, arcán. Hónapokig gyötörték az iskolában:

– A kis kémikus! Ha-ha-ha!)

Így kiesett az úrpilóta, sarkkutató, fókaidomár, delfinszótár készítő, stb.

Barátjával Janikával (aki már nem fetrengett) összeültek tanácskozni. Janika éppen ott tartott, hogy misszionárius lesz Kambodzsa-ban, de Gedeon úgy vélte, ezzel otthon nem aratna sikert.

Több hónap vergődés után (apja esküdözött, hogy emiatt lett gyomorfekélye) családi jóváhagyás mellett, úgy döntött, informatikus lesz. Az iskolában tanulta, de a szenvedély sose gyötörte miatta. Be is adta a jelentkezését.

Azóta a szülők nagyon figyelnek, hova megy, milyen filmet néz meg, nehogy újabb pályamódosítás legyen. Így is csak az utolsó percben a jelentkezés beadása előtt sikerült megakadályozni, hogy dróntaxisnak álljon.

KÓBOR SUZY KALANDJAI

Egy dobozból a fűre borítottak két pici cicát. Aztán eltűnt a doboz és az autó is.

Kormi és Suzy – mert később ezt a nevet kapták – kicsit meghökkenve ültek a fűben. De a nap melegen sütött, a fű kellemes volt, így hát hempergőzni, fogócskázni kezdtek. Hamar elfáradtak, mert még nagyon kicsik voltak. Éhesek is lettek, a Nap is lenyugodni készült. Összebújva, keservesen nyávogtak.

– Hát itt nyávognak ezek a kicsikék – mondta egy hang, majd felemelte Kormit. Suzyt egy másik hang tulajdonosa emelte föl, s ő lett Suzy gazdija.

Hazavitte és jó meleg (mű)szőrmés kosárba tette. Kapott tejcskét is, meg valamit, ami nem volt tej, de ehető és finom.

Itt növekedett Suzy. Volt egy ping-pong labdája és egy műegere, amelyik nem mozgott, de egérszaga volt. A polc tetejére ülve kilátott az udvarra: a rémes hideg óra, süvítő szélre, ami rázta az ablakot.

Amikor már majdnem egy éves volt, kikerült előbb a szobába, majd a kertbe is kimehetett. Megismerkedett a többi macskával és a hatalmas kutyaikkal, akik megszagolták – némelyik nyalintott is egyet rajta – de senki nem bántotta.

Suzy nagyon érdekes felfedezőutakat tett. Megismerte a bokrokat, virágokat – egyik sem ehető – és a ház oldalánál felrakott fadaraboknál egérszagot szimatolt. Amikor hívták, futva jött a többiekkel együtt, mert ez általában valami ennivalót jelentett.

Egyik nap délutánján Suzy nem jelent meg a többiekkel együtt. A gazdi hívta, hívogatta egész a sötét estébe nyúlóan, de sehol. A gazdi nagyon aggódott és másnap, sőt a következő napokban is szomszédoktól, járókelőktől, mindenkitől kérdezgette:

– Nem láttátok Suzyt? Hamuszürke a háta, a feje, pofácskája, mellénykéje, lábai fehérek.

Teltek a napok, hetek – Suzy sehol.

Pedig Suzy létezett. Egy bokor tövébe húzódott, s már az első este keservesen sírt, mert nem talált haza. Sötét lett, fázott, éhes volt és félt. Dehogyan akart elmenni otthonról. Csak először egy pillangót kergetett – persze nem sikerült elkapnia – aztán lukakat látott, meg sok ismeretlen szagot érzett – és végül ennek a bokornak a tövében húzta meg magát nagy fáradtan.

Keserves sírását ember nem hallotta, mert senki nem járt erdőn-réten estefelé. Ám meghallották a tündérek: Hazataláló meg Tájékoztató tündér. Ikertestvérek voltak. Mikor meghallották Suzyt (a tündéreknek különleges hallásuk van), rögtön odarepültek.

– No, lássuk csak, mi baj van – mondta Ha. (Hosszú nevüket mindenki rövidítette)

– Nem tudom, hogy merre kell hazamennem – szipogta Suzy.

– Te csak úgy nekivágtál a nagyvilágnak? – érdeklődött Tá.

– Nem akartam – bólogatott Suzy – csak futottam a pillangó után, aztán...

– És most tudod hol vagy?

– Itt – felelte Suzy öntudatosan, hogy végre valamit tud.

Mindnyájan mindig ITT vagyunk, de az a baj, hogy OTT szeretnénk lenni. Sajnos Te teljesen tudatlanul kerültél ide. Meg kellett volna figyelned a fákat, bokrokat, virágokat magad körül, hogy visszatallj.

– És mi lesz most velem? – remegett Suzy.

– Mi majd segítünk: sugalljuk neked, merre fordulj, melyik ösvényt válaszd. Ha csak addig meg nem esz a róka...

– Megezz? – rémüldözött Suzy

– Bizony. Éjszaka ne bokorba, hanem fa tövében táborozz.

S ha jön a róka, huss! Fel a fára! De ne mássz ki a vékony ágakra, mert leesel. S ott kuporogj, míg el nem megy.

– És mit egyek? Nagyon éhes vagyok!

– Hát tücsköt, bogarat meg pockot, ha meg bírod fogni.
Reggel indulj utadra. Légy bátor! Félj, amitől kell. Légy kitartó!
Haza fogsz találni, csak ne add fel!

Ezzel a tündérek elrepültek, Suzy meg reggel elindult. Merre? Maga sem tudta; amerre a lába vitte, s csak remélte – hazafelé. Evett, amit talált, néha sikerült megfognia egy pockot. Közben teltek a hetek, sőt hónapok. De nyár volt, s legalább nem fázott.

Egyik nap megszólalt a telefon gazdinál:

– Nagy hírem van – mondta Kata. Azt hiszem láttam Suzyt. A kertünkben. De amikor meglátott, elrohant.

– Próbáljuk meg. Tegyel ki egy kis tejet, azt nagyon szereti – reménykedett gazdi.

Kata így is tett. Minden nap egyre közelebb tette a tejet a házhoz. Addig-addig, mígnem a szobáig jutottak. Akkor Kata gyorsan becsukta az ajtót, Suzy meg úgy érezte, csapdába esett. Ugrált, kapart, torkaszakadtából üvöltözött, ahogy csak tudott. Kata újra telefonált:

– Itt van. Gyere gyorsan, mert üvölt és szétszedi a házat. Gazdi rohant, ahogy csak bírt.

– Neked fog ugrani – ijedezett Kata. Te nem láttad, teljesen ki van borulva.

Gazdi leült a másik szobában és szólógnatni kezdte: Suzy, Suzykám. Kata óvatosan kinyitotta az ajtót. Suzy kirohant, egyenesen a gazdihoz, bele az ölébe. Belesimult és nagy hangon dorombolni kezdett.

Végre hazaért!

A KIRÁLYFI

Nagy, sűrű erdő mélyén volt egy kis tavacska. Olyan kicsike volt, hogy esetleg tócsácskának is lehetett volna hívni. De soha nem száradt ki, mert az esővíz idefutott a hegy oldalából, a fák lombja meg hűvös árnyéket adott.

Sokmindenki élt a tóban. Mindenféle ázalagok, vízipókok, de főleg varangyos békák. Hol a parton kuruttyoltak, hol meg úszóversenyeket rendeztek. A gólyák nem erdőjárók, nem fenyegették őket, hogy hatalmas csőrükkel azt mondják: Hamm!

A parti csalános tövében üldögélt Brémam és halkán brekegett kisfiának:

– Nagyon ügyes vagy! Jól elkaptad azt a legyet. S milyen szép vagy! Nincs több ilyen gyönyörű ezen a tavon. Olyan szép vagy, mint egy királyfi!

Varibé csak hallgatta a sok dicséretet s egyre jobban felfújta magát – Brémam nem tudta, hogy ilyen sok dicséretet csak felfuvalkodottá, önteltté teszi a békát.

Varibé tehát nagy beképzelten tovább ugrált, hogy mutogassa szépségét. A nagy kő tövében ott szundikált Tekerszi, a sikló.

– Látod, milyen szép vagyok? – kuncogott Varibé.

– Ühüm – dűnnyögte a sikló, mert egyáltalán nem érdekelte.

– Mint egy királyfi – folytatta Varibé.

Erre Tekerszi már kinyitotta fél szemét.

– Hát, egyáltalán nem úgy nézel ki, mint egy királyfi. De talán rejtett, titkos királyfi vagy – Ettől Varibé összezavarodott.

– Hogyan érted ezt? Tekerszi kitekerte magát, majd kényelmesen elnyúlt a napon.

– Hát szerintem, meg amit hallottam erről, minden varangyos béka királyfivá változhat, ha találkozik a megfelelő királylánnyal. Az anyukád már látja benned a lehetséges királyfit, de királylányt ő sem tud idevarázsolni neked.

– Milyen az a királyfi? – kérdezte Varibé, aki nagyon elképedt attól, hogy valamivé át kell változnia.

– Nagy. Olyan magas, mint ott a csenevész kicsi fa. Nem tud sem brekegni, sem kuruttyolni, legyet sem tud bekapni. Néha énekel, amit nagyra tart, pedig elég rémes. Zajosan csörtet az erdőben. Azt nem tudom szép-e. Akit én láttam, nagyon ijesztő volt. Szőrös, (ettől a gondolattól Varibé megvonaglott) vakítóan fehér a bőre és száraz!

– Szentséges ég – habogta Varibé – Hogy lehet így élni?!

– Azért ne rémüldözz nagyon, mert az utóbbi 100 évben erre nem járt királylány. De ha mégis jönne, még az is kérdéses, pont téged csókolgatna.

Varibé kissé rezegve elköszönt. Megült a tó partján és hosszan bámulta tükörképét.

– Tulajdonképpen egy egész jóképű varangyos vagyok. Nem tudom miért kellett Brémamnak ezt a királyfit emlegetnie! De ha a következő 100 évben nem jár erre királylány, akkor biztonságban vagyok – mondta magának és elúszott, hogy csatlakozzon a bandához, akik már készültek a 118. Széptavi Úszóversenyre.

ÉLET A TAVON

Szép, őszi idő volt. A bágyadt napsütés még kicsit melegítette a nagy tavat. A hattyú család a nádas mellett hallgatózott és bámulta az eget.

– Jönnek a vadludak – mondta Hattyúpapa ünnepélyesen bejelentve az év nagy eseményét. Hattyúné és a kishattyúk egyetértően bólogtak. Nem messze tőlük a vadkacsák is figyeltek.

– Mit mondott? – kérdezte Hápi Tástól.

– Nem tudom. Talán a vadludakról. Ők is azt figyelik.

– Szeretném tudni, mit láttak hosszú útjuk során – sóhajtott Hattyúpapa.

A vadludak pedig tényleg megjöttek. Sokan voltak. Szinte ellepték az eget és micsoda zsvivaj! Mindenki egyszerre mondta a magáét. Leszálltak a tóra, megpihentek.

Megpillantva a hattyúcsaládot, udvariasan megbillegtek és mondtak valamit – amiből a hattyúk mit sem értettek.

– Mi is örömmel üdvözlünk újra benneteket – válaszolta Hattyúmama, aki sokat adott a jómodorra. Ezzel el is lett intézve a dolog, csak Hattyúpapa füstölgött magában.

– Miért nem tudok beszélni velük? – ismételte morcosan.

– Ne izgasd fel magad, mert besárgul a tollad. Ők libául beszélnek, a kacsák kacsául, te meg hattyúul. Sajnos ez a helyzet.

Hattyúpapát nem hagyta nyugodni a dolog. Másnap elúszott más hattyúcsaládokhoz a tavon, de akárhogy fontolgatták, tárgyalták, nem jutottak dűlőre. Végül Hattyúpapa azt mondta:

– Kérdezzük meg Bagolyapót. Ő olyan tudományos lélek.

– Úgy értetted, hogy tudálékos?

– Nem egészen. De hátha van valami jó ötlete.

Estefelé meg is keresték Bagolyapót, aki egy öregfa ágán bóbiskolt. Meghallgatta problémájukat és másnap estére ígért valamilyen választ.

– Ez bizony nehéz kérdés. Sokat kell gondolkoznom – huhogta.

Másnap este mind megjelentek és várakozóan nézték Bagolyapót.

– Az embereknek is hasonló bajuk volt így aztán kitalálták a Google fordítóprogramot. Időnként ugyan szörnyű hülyeségeket fordít, de a semminél több. Addig is amíg nektek is kitalálnak egy ilyet, – ez persze pénzkérdés, de ezt úgy sem értitek – szóval addig az ifjakat, libákat, hattyúkat, kacsákat össze kellene hozni. Próbálják megtanulni egymás nyelvét.

Össze is jöttek páran. Hattyúfi megemelte szárnyát, magára mutatott:

– Én hattyú vagyok. – A libalány bámult egy darabig, aztán ő is elmondta libául:

– Én libalány vagyok. – A kacsák ide-oda kapkodták a fejüket, majd ők is hápoztak:

– Mi kacsák vagyunk.

Így kezdődött a nagy tanulás, ami azóta is tart. Nem könnyű gágogni a hattyúknak, hápogni a libáknak és még meg is érteni.

BÖLCS BAGLYOK

Buhu még a tojásban volt, amikor a gondos szülők elkezdték tervezgetni jövőjét. Bagolyapapa szélesebb repülőt vizionált, Bagoly mama valamilyen elmélyült, tudományos téma felé terelte volna, mint pl. a vakondok titkos életének feltárása.

Buhu időben megszületett, tollasodott, növekedett. Amikor a megfelelő kort elérte, Bagolyapapa fülön fogta (ami könnyű volt, mert fülesbaglyok voltak) és elvitte a Szárnyaló Sólymok nevezetű repülőiskolába.

A fősólyom, aki a felvételt intézte, alaposan megnézte őket. Nézte, nézegette, Bagolyapának meg egyre inkább elkomorult a tekintete. Mit nézegeti ez az ő csodás csemetéjét, ahelyett, hogy azonnal felvennie és örülnie, hogy ilyen remek tanítványa lesz? A fősólyom elhatározta, hogy nem bántja meg a Bagolyapát és azt mondta:

– Nagyon sajnálom, de betelt a létszám.

Bagolyapapa és Buhu haza repültek. Bagolyapapa dúlt-fúlt és kétszer is visszaköpködte az egérfalatot, amit Bagoly mama készített. Buhu nagyon örült magában, mert őt senki nem kérdezte erről a szuper-repülő dologról.

Nemsokára Bagoly mama előállt – halkán és tapintatosan – a maga ötletével.

– Mit szólnál ehhez a rendkívül tudományos témához? Feltárni a vakondok titkos életét, óriási jelentőségű lenne.

Buhut egyáltalában nem érdekelte a vakondok. El sem tudta képzelni, hogy lehet feltárni titkos életüket. Így aztán mikor befejezte – jelesen – a bagolyiskolát, előállt saját tervével:

– A középeurópai bagoly-nyelv etimológia nagyszótára – ezt fogom megalkotni. Bagoly mama első nekifutásra ki sem tudta mondani a teljes címet. Mikor meg végre sikerült azt a szót értette belőle, hogy „bagoly”

Bagoly papa pedig apatikus nyugalommal vette tudomásul, hogy repülés tervének tényleg vége. Buhu tehát ide-oda röpködött és ahogy Bagoly mama mondta a szomszédoknak „tudományos munkásságot folytatott”. Bagoly papa, ha kérdezték, mit csinál a fiad, röviden annyit mondott:

– Tudományos főmunkatárs.

Több évi szorgos munka után Buhu megjelentette a híres könyvet. Meg volt győződve, hogy a tudományos világ megrendül, elájul e remek műtől. Azonban csak két sor jelent meg a „Bagoly-hírek” napilapban: „Érdekes kiadvány jelent meg a bagolynyelvről. Értékelése folyamatban.”

Buhu elmerengett, hogy talán mégis a repülést, vagy a vakondokat kellett volna választania. Bagoly mama látva szomorúságát, azt tanácsolta neki, forduljon a mezei élet felé. Ideje lenne választania egy illő bagoly lányt és szép kis tojásokat rakni.

Buhu nagy sóhajok közepette elhatározta, felhagy a tudományos karrierrel. Körül röpködte a vidéket, hogy megfelelő társra leljen.

Miközben egerészett, fütyülgetett magában – ezt az életformát is meg lehet szokni.

TIGRINCS

Misi alig múlt három éves, amikor először járt az állatkertben. Nagybátyja, Mihály – Misinek Mibá, ott dolgozott, mint állatgondozó.

Misi elragadtatva, kis örömsikkantásokkal ismerkedett az állatokkal. A lelkesedés később is megmaradt és mikor iskolába járt már, délután nem a napköziben volt, hanem Mibával az állatkertben. Mibá özvegy volt, gyermektelen és Misi mintha saját fiacskája lenne. Misi megtanulta a szigorú szabályokat és segített, amiben tudott.

Kedvence Tigrincs volt, a nagy tigris. Órákig üldögélt a kispadon, ami a közelében állt. Megírta a leckét, aztán felolvasa, amit tanulni kellett. Tigrincs ott feküdt félig lehunyt szemmel, néha kicsit elszájt, de visszajött. Végig hallgatta buzogányos Botond, a pozsonyi csata történetét, az ország folyói-tavai, hegyei leírását, de egyik sem hozta lázba. Misi néha elgondolkozott, mit ért ebből s miért is hallgatja. De hogy Misi érdekelt az tény, mert ha megjelent, előjött a pihenőhelyéről és míg Misi el nem ment, maradt.

Teltek az évek, Misi már kilenc éves nagyfiú, de ez a kapcsolat nem változott. Egy ősbehajló délután – látogató szinte sehol, Misi sóhajtozva üldögélt a padon. Váratlanul megjelent a Kívánságtündér és megkérdezte:

– Miért sóhajtozol? Miért búslakodsz, Misi?

Misi erősen meglepődött, mert még nem találkozott tündérekkel, de összeszedte magát:

– Tigrincs miatt. Évek óta ismerjük egymást. De sohasem tudom megsimogatni, nem bújik hozzám, mint egy cica. Csak ott fekszik és néz. Így megy ez évek óta.

– És mit szeretnél?

– Óh, ha Tigrincs cica lenne, ölembe feküdne, dorombolna,

játszanék vele. Te tudnál segíteni, hiszen Kívánság tündér vagy!

– Jó vagy rossz kívánságé?

– Ezt nehéz megmondani. Én csak a kívánságot tudom néha teljesíteni, de, hogy az jó vagy rossz, később kiderül. Gyakran a jókívánság is rosszul sül el, de sajnos nem tudom visszafordítani.

– És az én kívánságom jó vagy rossz?

– A gyerekek általában jót kívánnak, de néha annyira lehetetlen, hogy semmi sem lesz belőle.

– És Tigrincset tudnád cicává változtatni?

– Megpróbálhatom, ha ez a vágyad. De jól gondold meg mindig, mit kívánsz!

– Igen! Szeretném, ha Tigrincs cica lenne!

Kívánságtündér elmosolyodott és felemelte varázspálcáját. Pillanatok múlva egy kis tigriscsíkos cica ült Misi ölében. Misi felderült és nagy mosolygások közepette indult haza a cicával.

A tündér eltűnt mielőtt még megköszönhette volna. Ott-hon letette Tigrincset a szobájában és hozott neki tejet, amihez Tigrincs hozzá sem nyúlt. Misi simogatni kezdte, de Tigrincs behúzódott egy sarokba. Ölébe sem ugrott, dorombolásról meg szó sem volt.

Így teltek a napok. Misi kivitte Tigrincset a fáskamrába, ahol tudvalevőleg mindig akad egér, hátha az egerészés felvidámítja, de mikor fél nap múlva érte ment, Tigrincs ugyan úgy ült, mint ahová tette – semmi egér.

Egyik este aztán eltört a mécses. Misi az ágyában feküdt és keservesen zokogott. Egyszer csak észrevette, hogy Kívánságtündér ott ül az ágya szélén.

– Mi baj, Misi? – kérdezte.

– Jaj tündér, nagyon rosszul mennek a dolgok. Akármit csinálok, Tigrincs nagyon boldogtalan. Neki nem öröm ha simogatom, ha elviszem egerészni. A tejet utálja. Sohasem jön oda hozzám, sohasem dorombol. És szomorú. De ezt én nem akarom. Azt akarom, hogy Tigrincs boldog legyen, hogy örüljön

annak, hogy szeretem.

– Sajnos, édes kisfiam, ez nem így működik. Nem tudod Tigrincset boldoggá tenni, ha az, amit te kínálsz neki, nem teszi boldoggá. A simogatásod, törődésed, az egerészés nem jelent neki boldogságot.

– De én nem akarom, hogy szomorú és boldogtalan legyen! Kérlek, Tündér, változtasd vissza Tigrincset újra tigrissé!

– De akkor nem lesz cicád, nem tudsz kit simogatni, szeretgetni.

– Igen, tudom. Hiányozni fog! De majd megint ott ülök vele és felolvasok neki. Idén biológiát is tanulok. Hátha a madarak vagy a cápák majd inkább érdeklik.

– Tudod, Misi, általában nem tudom visszafordítani a beteljesedett kívánságokat, de Te kisfiú vagy és nem tudtad még felmérni, milyen az, ha teljesülnek a kívánságok. Úgyhogy menjek vissza az állatkertbe, ülj le a padra, hunyd be a szemed és számolj tízig.

Misi leült Tigrinccsel az ölében és számolt. Mikor kinyitotta a szemét, Tigrincs már a szokott helyén feküdt. Majd felállt, nyújtózott egyet, meglátogatta szokott helyeit és elégedetten visszafeküdt. Várta Misi következő felolvasását.

Misi elmosolyodott: úgy látta Tigrincs most boldog.

A TOLL

A Toll a játékpalc legtetején feküdt, átlátszó dobozban, így Lóri gyakran megcsodálhatta. Akkor kapta Málcsi nénitől, nagynénjétől, amikor iskolába ment.

Málcsi néninek különleges ötletei voltak az ajándékokat illetően. Azt a tollat is ünnepélyesen adta át:

– Majd ha nagyobb leszel, akkor írsz vele. Ez egy Mont Blanc aranyhegygel.

Lóri megtudta, hogy ilyen tollal a NAGYEMBEREK írnak fontos dolgokat: szerződést, békekötést. Remélte, hogy ha felnőtt, ő is nagy ember lesz ezzel a tollal.

Az iskolában persze a szokásos golyóstollal írt, amit Lóri következetesen bírónak hívott, (nem angolszász módi szerint bajrónak) emlékezve Bíróra, aki feltalálta.

Lorit az iskolában kezdetben gyakran csúfolták a neve miatt.

– Papagáj, papagáj - kiáltozták. De Lóri önérzetesen kihúzta magát:

– A nevemet a nagy fizikus, Eötvös Lóránd után kaptam, aki a torziós ingát is feltalálta.

A zajongó nyolcéves népséget ez meghökkentette, ugyanis semmit sem értettek belőle. Otthon a mamája azzal vigasztalta, hogy butákkal és tudatlanokkal nem kell törődnie.

Lóri gyalog járt az iskolába, mert elég közel volt. Minden reggel és délből el kellett haladni a szörnyűbolt mellett.

A szörnyűbolt kirakatában mindenféle állatok voltak ketrecekben. Lóri szerette az állatokat – épp ezért volt a bolt szörnyű.

Igyekezett mindig úgy elmenni, hogy ne nézzen oda.

De egyik nap hangot is hallott. Halk nyüszítést. Egy kicsi kutya, szűk kis ketrecekben. Fekete volt, csak a feje búbján volt egy fehér folt. Annyira szomorú volt, hogy Lóri igyekezett hamar tovább állni. És ez így ment napokon át: Lóri nézte az üvegen át, a kicsi meg őt és halkán sírdogált.

Végül Lóri úgy érezte, tennie kell valamit, Mivel a boltban van, pénzért árulják, neki pedig nincs pénze. Töprengve ült a szobájában és pillantása a TOLL-ra esett. Ez az egyetlen, ami nagyon értékes. Lehet, hogy sok pénzt ér. Ugyanakkor ez a TOLL nagyon fontos számára. Majd ha felnőtt a TOLL segít, hogy nagy ember legyen. Vajon a boltos odaadná-e a kutyát a TOLL-ért? És ő vajon odaadja-e a TOLL-at a kutyáért?

Másnap megint megnézte a kutyát. Magában KICSI-nek nevezte el. Kicsi egyre szomorúbb és nyomorúságosabb lett. Délből hazafelé menet elhatározta, hogy visszajön a TOLL-al. Vissza is jött.

Összeszedte minden bátorságát, ami nagyon kell, ha egy nyolcéves kislány egy felnőtt boltossal tárgyal. Illendően köszönt s folytatta:

– Tetszik tudni, azt a kiskutyát szeretném megvenni, aki a kirakatban van. Pénzem nincs, de ezt a nagyon értékes tollat odaadnám érte – ezzel a boltos kezébe nyomta a TOLL-at. A boltos nézegette a tollat meg a kislányt.

– És minden pénteken délután eljönnek és kivinném a szemetet és összesöpörnék az udvaron – erősített rá Lóri dobogó szívvel.

A boltos nem volt rossz ember, csak eléggé érzéketlen az állatok iránt. Neki mindez „áru” volt. Nem ezzel kellett volna foglalkoznia. Viszont ez az „áru”, a kiskutya, nem volt „kelendő”, nem fajtiszta, fekete és elég elgyötört állapotban van. A TOLL neki semmit sem ért, de ha tényleg jön a gyerek pénteken segíteni, az jó lenne.

– Hát jól van, nem bánom, elviheted a kutyát. De aztán itt legyél minden pénteken. Lóri boldogan fogadkozott. Kicsit remegő kezébe fogta, magához ölelte és indult hazafelé. Otthon vizet adott először is – óh, mennyire szomjas volt szegényke! Aztán a régi takarójából fészket csinált neki, amíg Kicsi megette amit Lóri jónak talált egy kutyának. Kicsinek tetszett az

új hely, elfészkelte magát és szundítani készülődött. Lóri előbb mellé ült, de egyre lejjebb csúszott, végül odabújt Kicsihez.

Hat óra tájt tértek munkából haza a szülők. Lóri ugyan telefonon már bejelentette „van egy kutyám, Kicsi”. Mivel a szülők dolgoztak, egyébként is a bejelentésre kissé elájultak, a helyzetet nem tárgyalták meg.

– Kihajítom azt a kutyát, amint hazaértünk – füstölgött a mama.

– A gyerekekkel együtt? – kérdezte megrovóan a papa, akinek volt gyerekkorában kutyája. A mamának nem. Nagy csönd fogadta őket. Mama benyitott a gyerekszobába: ott aludtak összebújva és a szobában a Boldogság tündér lebegett.

Ez a tündér nagyon ritkán jelenik meg és gyorsan tovaszáll.

Most odalibbent a mamához és a fülébe súgta: „Látod, milyen boldogok?”

Mama halkán becsukta az ajtót és azt mormogta a papának: „Talán mégse dobom ki őket!”

A BIRODALOM TAGJA

Pöttyöskének volt hivatalos neve is: Imola. De picike korától egy-két szeptember óta szemtelenkedett az orra környékére, könnyen jött a Pöttyöske név. Édesanyja boldog volt, hogy sikerült elhárítania a nagymama javaslatát: Iphigénia, a másik nagyit: Klementina és beleegyezett az Imolába, – amit meg úgysem használtak.

Pöttyöske új iskolába került ötödikben, mert elköltöztek a régi lakásukból. Izgatottan és kicsit szorongva várták az első napokat. Pöttyöske senkit sem ismert az új osztályban.

A tanulással nem volt baj, jó tanuló volt. Pöttyöske előre sejtette, hogy nem lesz könnyű, ugyanis a bal lábára béna volt és eléggé sántított. Így aztán amikor a többiek vidáman kosaraztak ő csak üldögélt és nézte őket. Csúfolni senki sem csúfolta, de észrevette, hogy összesűgnak, méregetik, amikor úgy hiszik, nem veszi észre. Volt, aki lesajnálta, volt aki megsajnálta – egyik rosszabb, mint a másik. Udvariasak voltak hozzá, de nem barátkoztak.

Egyik este, mikor anyukája a vacsorát készítette, rá is kérdezett:

– Minden rendben van a suliban, Pöttyöske?

Pöttyöske, aki ott üldögélt a konyhaasztal mellett és éppen zöldborsót fejtett, némi habozás után azt mondta:

– Igen. Hát, tulajdonképpen rendben.

De az anyukáknak olyan lelki tapogatóik vannak, mint a macskák tapogató bajusza, szóval Pöttyöske anyukája is tudta, hogy nincs rendben. Várt, hogy talán folytatja Pöttyöske, majd csak elmondja. De Pöttyöske nem mondott semmit, mert úgy gondolta, mivel ezen anyukája nem tud segíteni, nem szomorítja el.

Teltek a hetek, de barátja nem akadt.

Az osztályban mindenki csodálta Létát (neve a langalétából eredt), aki nőtt, mint a gomba. Szinte óránként 2 cm-t és lehen

gerlően dobta a kosarakat. Szivacs, egy tejszőke fiú egyesületben úszott és ez rangot adott neki. Pöttyöske meg csak ült egyedül amíg a többiek futkostak.

Egyik este – megint egy könyvvel – a szobájában szomorkodott. Ahogy felpillantott, elképedve látta, hogy az olvasólámpa tövében egy tündér integet neki. Sok könyvben olvasott már tündérekről, nem tévesztette el: ez bizony egy tündér volt.

– Szia, tündér, ki vagy?

– Én a Könyvvarázs tündére vagyok. Azért jöttem, hogy megvizsgáljalak. Látom, eléggé elkeseredett vagy.

– Igen. Tudom, hogy ezen nem lehet segíteni, de a többiek futkosnak, kosaraznak – én meg csak ülök.

– De olvasol. Már megtetted a kezdő lépéseket a Könyvek Birodalmába. Csodás hely és óriási előnye, hogy mindig nyitva áll neked.

– De nézd meg: ott van Léta, mindenki rajong érte. Nekem meg még barátom sincs.

A tündér elnevette magát:

– Na jó, mutatok neked valamit. Persze titok, de azért csak figyelj!

Pálcájával kört rajzolt mintha egy tévé lenne, és amit látott benne: egy nagyon kövér, öreg nőt ahogy magányosan ül egy homályos szobában.

– Látod, ez Léta 40 év múlva. De neked ennyi idős korodban is nagyon sok barátod lesz: itt van Pinocchió, Akela és Maugli, Mary a Titkos kertből és még olyan sokan mások. Figyeld meg, ahogy telnek az évek, egyre több barátod lesz. Te sohasem leszel magányos.

A tündér most megsimogatta a pálcával Pöttyöske fejét:

– Pöttyöske, ezennel téged a Könyvvarázs Birodalom tagjává avatlak. Mindenkor szabad belépésed van a birodalomba, ahol számtalan barátod szeretettel vár.

Pöttyöske boldogan elmosolyodott:

– Köszönöm tündér, köszönöm.

– És ne feledd: ez egész életedre szól. Lehet, hogy még találkozunk! – ezzel elszállt.

Pöttyöske nagyon örült, hogy a Könyvvarázs Birodalom tagja lehet. Másnap az iskolában elnézően nézte a kosarasokat. Visszafordult a könyvéhez és tovább olvasott.

– Ezek a csacskák nem is sejtik, milyen hatalmas és csodás birodalom tagja vagyok – mondta magában magának.

KERESÉS

A kisfiú olyan mélyen aludt, hogy még egy csöpp nyál is kicsordult a száján. Barni (mert anyukája így hívta, nem is Barnabásnak!) ki tudja meddig aludt volna, ha a Nap be nem settenkedik a függöny résén és meg nem csiklandozza az orrát. Így aztán felébredt, megdörzsölte a szemét és körül nézett. A másik ágy üres volt.

– Anya már felkelt – állapította meg. Kipattant és leviharzott a konyhába.

Nagyon pici házban laktak: volt még egy szoba, aztán a konyha, ahol – úgy gondolta – anya éppen kávéfőz. De senki. Kiment hát a kertbe. Megkérdezte a rózsákat:

– Járt erre Anyu ma reggel? – De a rózsák csak ingatták illatos, bűvölőszínű fejüket. Barni tovább ment, amíg a patakhoz ért.

– Patakocska, nem láttad az anyukámat?

A patak csak csobogott, de semmit sem mondott. Tovább sietett. Jött egy biciklis öreg bácsi, őt is megkérdezte, de csak tagadólag rázta a fejét.

Dél felé kezdett járni az idő, meleg is lett, Barni meg egyre fáradtabb. Nem túl messze meglátott egy nénit. Olyan anyuka formájút. Rohant felé, ahogy a lába bírta.

– Anyuka! – kiáltotta sírósan. A néni megfordult, rá is mosolygott, de nem Anyuka volt. Már nagyon messze elkeveredett, elért egészen az erdőig. Megkérdezte a fákat is. De azok csak suhogtak, leveleik rezdültek:

– Erre nem járt – Barni leült és keservesen zokogott. Hol van Anyukám? Hova lett? Mit csináljon ő Anyuka nélkül? Kezdett alkonyodni. Valaki megsimogatta csapzott haját.

– Ne sírj Barni! – mondta egy szelíd hang. Barni felnézett s ott állt mellette egy tündér.

Kicsit furcsán áttetsző volt, mintha lenne is meg nem is.

– Ne sírj! – ismételte.

– Mindenkivel előfordul, hogy úgy érzi, elvesztette az anyukáját. De aztán mindig megtalálja. Menj haza. Látod, itt nincs.

A tündér eltűnt, de Barni megfogadta a tanácsát.

Amkor nagy fáradtan bevászorgott a házba csak egy kis vizet ivott és felmászott a lépcsőn a hálószobába. Ahogy belépett, felkiáltott:

– Anya!

Anya ott ült az ágya melletti fotelban és mosolygott rá.

– Hol jártál kisfiam? Reggel úgy elrohantál, szólni sem tudtam hozzád.

– Téged kerestelek Anya, egész nap. Rettenetes volt, hogy nem vagy velem!

– De hiszen kisfiam mindig veled vagyok. Csak Te néha úgy rohansz, hogy észre sem veszel.

Barni csöppet szégyelte magát, hogy bolond fejfel észre sem vette, hogy vele van az édesanyja. De nagyon boldog volt, hogy megtalálta. Leült mellé és elmesélte, hogy kereste őt szerte a nagyvilágban.

MOST

Flórián (ezt a nevet a főtűzoltó nagypapa után kapta) már kisbaba korában is jelét adta későbbi viselkedésének. Amikor éhes lett, olyan torkaszakadtából üvöltözött, hogy mindenki rohant a házban, sőt talán még a szomszédban is, mert itt a világvége: Flóri éhes.

Mikor aztán lábra állt, de még nem nagyon tudott beszélni, megtartott ezt a jó szokását: ha akart valamit, éktelen ordításba kezdett. Amint növekedett, ezt még megtoldotta a „MOST!” csatakiáltással és toporzékolással.

Édesanyja már a megszületése előtt több tudományos könyvet is elolvasott a gyermeknevelésről, mert hát nem úgy van az, hogy „hopp” és mama lesz valaki. Óvva intették minden határozott intézkedéstől, ezért aztán nagyon félt, nehogy maradandó károsodást okozzon gyermeke törékeny lelki világában.

Ahogy Flóri növekedett, úgy növekedett a „MOST”-ok száma is. Rettegés volt vele vásárolni menni, mert jöttek a „MOST”-ok. Mert akarom a fagyit, a kisautót, a csokit, s ami csak eszébe jutott. Édesanyja, aki tudja hányadik MOST-sorozat után – ami a szégyenkezés mellett sok pénzbe is került, pedig nem voltak gazdagok – elhatározta, hogy elmegy segítségért a Nevelési Tanácsadóba.

Ott többen meghallgatták. Beszéltek a különböző dackorszakokról, meg ellátták újabb könyvekkel, amelyek arra hivatottak, hogy a különösen érzékeny lelkületű zsenge gyermekek sérülésmentes fejlődését elősegítse.

Elgyötörtségében mamája szinte már mindenbe belegyezett: otthonuk visszhangzott a „MOST” kiáltásoktól meg a toporzékolástól.

Egyik késő este a ház koboldjai összegyűltek a kerti diófa tövében. Meghívták Csalfi törpét is, aki híres elképesztő cseles csapdáiról.

– Hát ez így nem megy tovább – jelentette be Kobakkobi,

főkobold. Ettől a kiabálástól meg toporzékolástól nincs egy nyugodt percem se.

– Mintha a fejemen táncolna – jajgatott Fifika.

Mindenki egyszerre adta elő panaszait. Az egyetértés teljes volt:

– Tűrhetetlen!

Csalfi, aki nem lakott velük, elképedve hallgatta:

– És az édesanyja mit csinál?

– Minden este sír, mikor egyedül marad.

Azt tanácsolták neki: majd kinövi, de csak egyre rosszabb. Múltkor megállt az utcán egy idegen autó mellett és azt üvöltötte, hogy autókázni akar MOST.

Elszörnyülködtek, de tanácstalanul nézegettek egymásra: mit lehet csinálni?

– Beszelnünk kell Korrigával, a tündérrel.

Ő Tündérorszámban van ugyan, de egy videokonferencián tárgyalhatunk vele.

Meg is szervezték. A kölcsönös üdvözlések után Kobakkobi elmesélte a helyzetet. Korriga gondolkozott, kérdezett is egy párat, aztán azt javasolta:

– Ha egyetértetek, egy kis varázslattal elérem, hogy amikor üvöltözi, hogy „MOST” – az mindig, azonnal teljesüljön. Meglátjuk, hogy válik be.

Ebben meg is egyeztek. Korriga beszállt a hálószobába és varázspálcájával mindenféle varázsköröket írt le Flóri fölé. Másnap reggel Flóri leült reggelizni:

– A müzlimet! MOST! – Anyukája kapkodva keverte, de íme a forró tejes müzli már nemcsak előtte volt, hanem a kanál megindult, bele a szájába.

– Forró! – visított Flóri égő száját tapogatva.

– Te MOST akartad – súgta a fülébe egy hang.

Iskolából hazafelé jövet egy játékbolt előtt mentek el.

– Sajnos – sóhajtott anyukája.

Flóri lecövekelt a kirakat előtt:

– Azt a piros repülőt akarom.

És repülni akarok veled MOST! – és erőlesen dobbantott. Hirtelen megingott, mert egy repülőn ült, – amit neki kellett volna vezetnie, – ha tudta volna, hogyan.

– Jaj! Mi lesz velem? Leesek ezzel a géppel! – (Te akartad: „MOST! – mondtad – súgta egy hang a fülébe.)

Flóri sírva fakadt. Nagyon félt. A gép meg csak billegett a levegőben. A nagy zokogás közepette Flóri hüppögve motyogott magában:

– Nem fogok többé kiabálni, toporzékolni! Nem fogok, ígérem!

Korriga tündér, aki azért veled volt, hiszen ilyen varázslatos pácban nem hagyják magukra a kisgyerekeket, csak annyit mondott:

– Na, majd meglátjuk! De ha elfelejted, és újra kezded, nem fogok segíteni!

Flóri pislogott egyet, s már ott állt anyukája mellett. Nagyon megkönnyebbült. Anyukája éppen azt mondta:

– Ne kiabálj, kisfiam. Majd jövő hónapban megvesszük, ha lesz rá pénzem.

– Á, nem olyan fontos – mondta Flóri jámboran, mintha nem is ő lenne.

Békesség kezdett eluralkodni a házban. Valahányszor Flóri-nak mozdul a lába a dobbantásra, valamelyik kobold tapintatosan belecípített és a szája valami keserű kencével kenődött be.

Anyukája rettenetesen örült, hogy mégis lett értelme elolvasni a sok tudományos gyermeknevelési jótanács könyvet. Végülis semmi olyat nem tett, amivel sérülést okozott volna kisfia érzékeny lelkének. A megengedő, türelmes bánásod meghozta gyümölcsét. Ezt el is magyarázta más anyukáknak is, akik talán nem voltak ilyen szakszerű gyermeknevelők.

Korriga tündér meg a koboldok jól összenevettek, mikor ezeket hallották. Ők valahogy másképp tudták.

GERZSON TANUL

Apó nem messze a falutól élt, kicsiny házában. Szép kert, fákkal, virágokkal tette örömtelivé az életét. Gyerekei, unokái távol, s bár gyakran skypeoltak, megsimogatni csak nem tudta unokája szöszke fejét.

Időnként Veron, ki tudja hanyad unokatestvére, eljött a faluból, hogy rendbe tegye a házat.

– Béni, (mert ez volt igazi neve, de mindenki csak Apónak szólította) ne ülj ki folyton a teraszra! Még nagyon friss ez a kora tavaszi idő. Megfázol.

Apó ráhagyta, aztán kiült. Már nem festett; állni sem bírt, a keze sem fogott jól. De látni jól látott: nézte a fákat a kertben, a közeli erdőben.

Este, (még fűteni kellett) a cserépkályhához dőlve melegedett és magában morfondírozott, ahogy szokott.

– Jó lenne, ha akadna valaki, akinek átadhatnám a látás képességét. Hogy ne csak nézzen, lásson is.

A ház tündére, aki oly sok mindent együtt élt át Apóval, halkán duruzsolta neki:

– Tulajdonképpen varázsolhatnék is. De ami nem belülről fakad, csak külső máz, lepereg, mit sem ér. Annyit talán tudok segíteni, hogy errefelé terelgetem Gerzsont. Emlékszel rá?

– Persze – bólogatott Apó.

– Gyakran erre száguldozik biciklin, néha bekiabál, ha kint ülök. Sokat nőtt, most olyan 10 éves lehet.

– Meg akarod tanítani festeni?

– Nem. Nem is biztos, hogy kedve vagy tehetsége lenne hozzá. Festékeket meg mindig vehet a boltban, ha arra szottyan kedve. Látni szeretném megtanítani.

Egyre halkabban beszélgettek, aztán Apó el is szundított. Másnap (jól felöltözött) megint kiült. Úgy 10 óra tájt arra baktatott Gerzson. Beköszönt.

- Mi van Gerzson? Hol a biciklid? – kérdezte Apó.
- Rossz. A lánc, meg más is. – búslakodott Gerzson.
- Gyere be! Van egy kis keksz az asztalon, kóstold meg.

Gerzson bejött, bement és kisvártatva kijött: teli szájjal és teli marokkal.

- Finom – nyugtázta elégedetten és leült Apó mellé.
- Mit tetszik itt csinálni?
- Nézek, kisfiam. És mindenfélét látok.

Gerzson illendően körülnézett, de semmi érdekeset nem látott.

– Nézd csak a fákat. Mind milyen más. Annak a cseresznyefának vastag törzsén az aranyló mézga. Kicsit balra annak a hatalmas diófának milyen furcsán nőttek az ágai.

És így sorjázta a kerti fákat, aztán meg az erdő fáit.

– Tudod Gerzson ez a kora tavaszi idő a legvarázslatosabb. Amikor várjuk, hogy megjöjjön a tavasz. Még nincs lomb, de már duzzadnak a rügyek. A bokrok majd először. És a virágok: a hóvirág, ibolya, krókuszok.

- Ennyi mindent tetszik látni? – álmélkodott Gerzson.

Apó halkán felnevetett.

– Te is ennyi mindent fogsz látni, ha meg tanulsz, hogy helyesen nézzél.

Gerzson örült. Mintha egy új világgá változott volna, amiben eddig élt.

– Máskor is meg tetszik tanítani engem látni? Olyan, mint a mesében: minden más lett, mióta így látom. És a színek! Csodálatosak.

– Gyere be Gerzson iskola után. Aztán majd együtt megnézzük, milyen a világ.

Így lett Gerzson gyakori vendég a háznál és övé lett egy régi-új világ, amit megtanult látni.

HA A HELYEMBEN LENNÉL

Kristóf és családja alig egy hónapja költözött az új, kertés házba.

Az eltelt hónap csupa felfedezésből állt Kristóf számára. Először a házat bolyongta be – végre saját szoba, nem közös két bátyjával – aztán a kert fáival, bokraival. Most a szomszédok következtek.

Balra idős házaspár lakott. Kedvesek hozzá, átszólnak. A néni kicsit süket és kiabálni kell. A hangerőt nem találja el mindig és akkor a néni azt mondja:

- Ne kiabálj, nem vagyok süket!

Jobbra gyakran lát egy kislányt az anyukájával. Néha egyedül, locsolgatja a virágokat vagy gyomlál. Talán hasonló korú lehet, mint ő, így 10 körül.

Egyik nap összeszedte a bátorságát és átkiáltott. A kislány továbbra is a fűben matatott. Megpróbálta hangosabban, de meg se fordult felé se nézett.

– Micsoda hülye liba! – méltatlankodott Kristóf. Legalább visszaköszönhetne!

Ekkor kijött az édesanyja a házból és odament a kerítéshez.

– Hiába kiabálsz kisfiam – mondta szomorúan – Aletta nem hallja. Tudod, süketnémának született. Nem hall és nem tud beszélni. De tanulja s talán egyszer tud majd megtanulja.

Kristóf teljesen megdöbben. Még nem hallott ilyet. Aletta most felállt, odament édesanyjához és felnézett rá. Édesanyja megsimogatta az arcát és Kristófra mutatott.

- Ő Kristóf.

Aletta biccentett és elmosolyodott. Aztán álldogáltak és senki nem tudta, hogyan tovább. Végül Kristóf köszönt és beszaladt. A szobájában leült, hogy végiggondolja. Nem tudta, hogy van ilyen, de még el sem tudta képzelni, milyen nem hallani és nem szólni.

Este vacsoránál elmondta.

– Nagyon nehéz lehet neki, meg a szüleinek is – sóhajtott a mamája.

– De talán majd megtanítyják beszélni. Már az is sokat jelentene – tette hozzá a papája.

Másnap reggel mamája elképedésére Kristóf füléből nagy vattacsomók álltak ki, szája meg leragasztva. A mamája nézte, aztán megkérdezte:

– Tudni akarod, milyen? – de Kristóf nem hallotta.

Este vacsoráig így mászkált, pontosabban szerencsétlenkedett. Akkor aztán kivette a vattát, le a ragtapaszt és azt mondta:

– Szörnyű volt. A legrosszabb, hogy semmi hangot nem halasz. Látom, hogy az autó megy, de hangtalanul. Látom a madarat, látom a TV-t, tátognak. Mit mondanak? Rémes volt.

Este még jó darabig gondolkozott. Másnap egy füzettel és ceruzával elvonult a kerítéséhez. Nem szólt, hanem kézzel-lábbal integetett. Aletta felnézett és odament. Kristóf odatartotta füzetét.

– Kristóf 9 és fél éves. Te?

Aletta mulatságosnak találta és beírta:

– 10 múltam. Gyere át!

Kristófnak nem kellett kétszer mondania. Körbefutott és már ott is volt. Rájött, hogy ha figyel, sok mindenre rájön a kézmozdulatokból, az arcán jelenthető mosoly vagy összehúzott szeméből.

Sok mindent tudtak együtt játszani. Aletta megtanított tollasozni, ő meg Alettát biciklizni. Versenyt futottak és kosárra dobtak – ha sikerült. Így telt el a nyár.

Ősszel aztán külön iskolába mentek. Kristóf remélte, hogy Aletta megtanul majd beszélni valamennyire. Aletta meg fogadkozott, hogy nagyon igyekszik.

Mindketten ezért várták a karácsonyi szünidőt.

SÖTÉTSÉG I.

Napsütéses, megszokott nyári napnak indult. Anya már korán reggel elment dolgozni, apa csak a jövő hét végén érkezik haza. Gabi tanult, hiába a nyár, és a két kisebb a gondjaira volt bízva.

Zsombi ötödikbe készült és hűgával, Csimbolyával (Csimota meg Ibolya) a kertben játszottak. Csimbolya nagycsoportos és lány – Zsombi szemében két nagy hátrány, – de azért akadt olyasmi, amit vele is lehetett játszani.

Délben megették az ebédet, amit Anya hajnalban főzött, aztán Gabi folytatta a tanulást, Zsombi meg Csimbolya az árnyékba húzódva, elcsendesedtek. Szokatlan módon Zsombinak fáj a feje, inkább leheveredett a takaróra, semhogy kint lenne.

Mikor Anya hazaérkezett, Gabi rossz hírral fogadta:

– Azt hiszem, Zsombi lázas. Pocsékul van.

Zsombi számára valahogy összekavarodtak a dolgok. Anya, Zoli doktor bácsi, sívító mentő, sok zavaros kép. Ágy – nem az ő ágya! Idegen emberek, alszik, ébren van, de hol van?

– Anya – motyogja, de nem hallja a saját hangját.

Nem tudja, mennyi idő telt el. Napok. Hány nap? Kinyitja a szemét – csak sötétség. Éjjel van? Ez nem az ő ágya. Más a takaró és Brumi sem ül az ágy sarkában.

– Anya? – mondja hangosabban.

– Itt vagyok, Zsombi! – mondja a hang. Anya hangja, de hol van Anya?

– Anya, nem látlak, kapcsold fel a villanyt! Éjjel van?

– Nem látsz kisfiam? Itt ülök a széken az ágyad mellett.

– Nem, Anya. Semmit sem látok.

Újabb hangok, emberek. Vizsgálatok. Orvosok. Beszélnek egymással, meg vele is, aztán kimondják, hogy mehet haza.

– Anya – kérdezi Zsombi – Most én megvakultam? Vak vagyok?

– Mindenesetre most nem látsz. De reméljük, hogy ez megváltozik. Meggyógyulsz, úgy, mint a betegségből – mondja Anya

és Zsombi hallja a hangján, hogy sírt. Talán most is sír. De nem látja...

Másnap hazaköltöznek. Ez is furcsa volt. Tolókocsival gurították az autóig, Anya besegítette. Érezte, hogy az autó elindult, gyorsított, fékezett, de ő csak a sötétséget látta. Se az utat, se a fákat, házakat – semmit. Az otthon otthon is volt, meg nem is. Végre a saját ágyában, Brumival, de aztán csak a sötétség.

Feküdt az ágyában és nem mert elindulni a saját szobájában. Este vacsora után megjött Apa. Zsombi úgy tett, mintha aludna. Nem tudta, mit mondjon neki. Valami olyan szorongást érzett, mintha hibázott volna, valami hülyeséget követett el, és emiatt most nem lát, ami mindenféle bonyodalommal jár az egész családnak.

A beszélgetés foszlányai behallatszottak. Anya:

– Muszáj dolgozni mennem, nem élünk meg egy keresetből.

Gabi bejelentette, dolgozni megy a maradék 2 hónapban, hogy az egyetem alatt legyen valamennyi. Egy fontosat is hallott:

– Holnap jön Nanyó.

Zsombi nagyon szerette Nanyót. Nyaranta gyakran voltak náluk Csimbolyával. És valóban, másnap reggel Zsombi Nanyó hangjával ébredt.

– Jó reggelt kisfiam. De nagyot nőttél, mióta nem láttalak – és Zsombi hallotta a hangján, hogy mosolyog.

Odaült az ágyra, Zsombi meg odabújt hozzá.

Miután megbeszélték a „hazai híreket”, Nanyó méheit, a paradicsomok, gyümölcsök érését, a gonosz gyomokat, Nanyó azt mondta:

– Zsombi, neki kell kezdenünk tanulni.

– Mit kell nekem nyáron tanulni?

– Meg kell tanulnod az ujjaiddal látni. Nanyó már mondta is:

– Itt a zoknid. Le tudod tapogatni a nagyságát és az anyagát, ugye nem lehet összetéveszteni a trikóddal? Meg kell tanulnod önállóan felöltözni.

Zsombi nekilátott. Nagyon figyelt, de kellett is, mert a trikót

fordítva vette fel, de aztán Nanyó megtapogattatta a varrást – annak belül kell lennie.

Mikor felöltözött, Nanyó biztatta: Számold meg, hány lépés az ajtó. És jegyezd is meg és akkor nem tévedsz majd el.

Amikor átértek a nappaliba, Nanyó újabb bejelentést tett:

– Most pedig megtanulsz Zsombi a füleddel látni!

Csimbolya a sarokban a babáival játszott és erre felnevetett.

Zsombi állt a szoba közepén – néha úgy érezte, a semmiben – és nem tudta, mit tegyen.

– Zsombi, hallottad Csimbolyát nevetni? Merről jött a hangja? – biztatta Nanyó.

De Nanyó Csimbolyát és Gabit is tanította.

– Ha beléptek a szobába, hangosan köszönjetelek, hogy Zsombi tudja, ti vagytok. Mondjátok meg, mit csináltok, mert nem látja.

És ez így ment napokon át.

– Csimbolya, ne hagyd szét a játékaid, mert Zsombi belebotlik, elesik és nagyon megütheti magát!

Csimbolya megfogadta, hogy soha, de soha nem szórja szanaszét – mint ahogy szokta. Kicsit büszke is volt, hogy most ő segíthet Zsombinak, aki mindig segített neki. Zsombi tanította meg bekötni a cipőfűzőjét, pedig az nehezen ment. Nanyónak egy hét múlva haza kellett utaznia.

–Tudod, a paradicsom. Lecsót teszek el, aztán jön a szilvafőzés, alma-, körteszedés, majd a dió. Ki sem látszom a munkából. Zsombi megértően bólogatott, hiszen gyakran részt vett ezekben a munkákban.

– De ne búsulj Zsombi, hamarosan jön Napó. Itt is marad egy ideig.

Napó meg is érkezett, mindenki nagy öröme. Zsombi nem aludt el, be-be hallatszott Anya meg Napó beszélgetése.

– No, kislányom, csak nem sírsz? Megoldjuk valahogy, meglátod. Hiszen Te az én okos nagy lányom vagy – mondta Napó és Zsombi elképedve hallgatta, hogy az ő nagyon felnőtt, ha-

tározott Anyukája egyszer csak sírós kicsi lányka Napó karjaiban?!

Egy idő múlva a nagy csendben halkán nyílt az ajtó.

– Napó! – szólt Zsombi – Napó!

– Te még nem alszol? – és Napó odaült az ágyra.

– Nem tudok elaludni. Tudod Napó, ez a sötétség. Nem tudom hány óra. Mindenki alszik már. Olyan... olyan félelmetes. Nem akarok Anyához átmenni, felébredni. De így valahogy olyan egyedül vagyok.

Napó átölelte és hümmögött meg dörmögött hozzá.

– Itt maradok, míg elálmosodsz. Aztán meg majd kitalálunk valamit.

Másnap reggel, (még 7 sem volt) Anya meg elmenőben, rohanvást, ahogy szokott – egy fél mondatot még visszaszólt Napónak:

– Még csak az hiányzik! – és csukódott az ajtó mögötte.

Napó elment délelőtt, de ebédre megjött.

– Hoztam neked valamit Zsombi – és ezzel a karjára csatolt egy órát. De milyen órát! Ha Zsombi megnyomott egy gombot rajta, hangosan megmondta a pontos időt. Zsombi rettentően boldog volt vele és többször is megköszönte Napónak.

Délután Napó ismét elment, de nem árulta el hová. Zsombi a kertben ült és hallgatta a kertet. Az almafa kicsit morgott és le-lepottyantott egy almát. Valamelyik bokron madárka rebben, pittyent egyet. A szomszéd megint szereli az autóját. Nagyon kellett figyelnie, hogy értelmezni tudja a zajokat.

Hallotta a kertkapu nyikordulását. Vajon Napó? Egyszer csak egy nedves orr ért a kezéhez.

– Nózi. Ez egy nózi! – kiáltott föl Zsombi és tovább tapogattott – Egy kutya, egy valódi kutya!

Napó is megszólalt:

– Neked hoztam Zsombi. Ez a te kutyád, aki mindig veled lesz.

Zsombi simogatta Nózit, (mert ez lett a neve). És Anya mit

szól majd hozzá? – aggódott.

Napó kicsit köhécselt, mormogott:

– Majd megbeszélem vele. Anya hat után meg is jött:

– Ez micsoda? – kérdezte nem túl barátságosan.

Napó felnézett az újságból:

– Menj a szobádba Nózival kisfiam. Kicsit beszélgetnünk kell édesanyáddal. Zsombi felállt, elindult.

– Mi, azaz mi bemegyünk – szólt Nózinak.

Hát bizony a beszélgetés jódarabig eltartott. Aztán Anya bejött, leült.

– Zsombikám, tényleg nem tudsz aludni? Miért nem jössz át hozzám?

– Nem akarok felkelteni.

–És félsz?

Zsombi hallgatott. Ő már nagyfiú, egyedül alszik, nem fél.

Azaz, hogy fél, de ezt nem szeretné elmondani. Anya sóhajtott és azt mondta:

– Azt hiszem, Napónak igaza van. Nózi éjszakára is itt maradhat veled.

Nózi kapott egy szép kis takarót az ágy mellé. Zsombi csak lenyújtott a kezét és már érezte is Nózit. Aztán valahogy addig nyújtogatta, amíg Nózi felmászott és odabújt hozzá. Zsombi érezte nyugodt szuszogását és hamarosan elaludt.

Teltek a napok és Napó megtanította Zsombit, hogyan adjon enni, inni Nózinak. A kertben meg együtt játszottak: Zsombi ült és eldobálta a labdát, Nózi futott, visszahozta. Eleinte csak letette Zsombi mellé, leült és várt. Egy idő múlva megfogta a labdát és Zsombi ölébe tette. Valahogy rájött arra, hogy Zsombi nem lát. Ha Csimbolyával labdázott, neki össze-vissza gurította.

Napó figyelte őket és azt mormogta: Nagyon okos kutya. A nyár gyorsan telt. Napó hazautazott, de ígérte, nemsokára visszajön, mert

– Az iskolába járást valahogy el kell intézni – mondta Anyának.

SÖTÉTSÉG II.

– Megjöttem a lecsógyárból – jelentette be Napó, amikor augusztus végén megérkezett.

– Nanyó éjjel-nappal szorgoskodik: paradicsomlé, lecsó üvegekbe rogyásig.

Vacsoránál összeült az egész család, hogy megbeszéljék a dolgokat. Apa csak 2 hónap múlva jön haza. Hiába, egy geológus nem tudja a hegyet „home office” rendszerben vizsgálgatni.

Csimbolya elbüszkélkedett, hogy már elég jól megtanult olvasni és felolvas Zsombinak. Igaz néha furcsa szavakat, de ezen jól nevetnek. Zsombi tanulja a betűk sorrendjét a tableten, hogy majd tudjon dolgot írni az iskolában. Gabi esténként tanítja a számítógép használatát neki és erre Napó is rögtön jelentkezett. Meg akarja tanulni, hogy majd tudjanak skypeolni, ha hazautazik.

Megegyeztek abban, hogy Zsombi magántanuló lesz, de bejár rendszeresen. Ezt Napó intézi majd el az iskolában.

Másnap Napó, Zsombi és Nózi elmentek az iskolába. Zsombi balkezét Napó fogta, jobb kezével meg Zsombi fogta Nózit.

Az iskolában Napó bement az igazgatói irodába, Zsombi pedig megállt a folyosón. Egy idő múlva az igazgatónő kijött.

– Szervusz Zsombi! Megbeszéltük Nagyapáddal. Minden rendben lesz. Várj egy kicsit, idehozom az osztályfőnöködet. Hamarosan vissza is tért egy hanggal.

– Szervusz Zsombi! Magdi néni vagyok, az osztályfőnököd. Az igazgatónő visszament Napóhoz az irodába. Ketten maradtak a folyosón. A hang azt mondta:

– Itt a kezem, fogd meg Zsombi. Gyere, állj mellém. Nem vagyok túl magas, majd nem a vállamig érsz. Kicsit kócos a hajam és néha szemüveget viselek – kezével irányította Zsombi kezét: végigsimította a haján, az arcán és Zsombi érezte a vállát.

– No, most már nem csak egy hang vagyok, ugye? Bemutatsz a kutyádnak?

– Ő Nózi. Nagyon rendes kutya.

– Otthon nekem is van kutyám – Így aztán jól beszélgettek a kutyáikról.

Közben megérkezett a nyaralásból Pirinyó, Zsombi elválaszthatatlan barátja. Két házzal odább laktak. Óvodás koruk óta megbonthatatlan a barátság. Csimbolya meg Öcsivel, Pirinyó öccsével járt együtt. A szülők felváltva vitték-hozták a gyerekeket. Most Pirinyó mamája otthon dolgozott, ő szállította az egész népséget.

Pirinyó tényleg kicsi volt korához képest, de ez nem zavarta.

– Nem lehet mindenki debella – jelentette ki öntudatosan.

Pirinyó tehát megérkezett és „beköltözött”. Rögtön átvette az irányítást: Csimbolyával betűket tanult, Zsombival a tabletet, Nózival labdázott és közben szakadatlan mesélte nyári élményeit. Együtt tanulmányozták az új tankönyveket meg találgatták, melyik tanár fogja tanítani őket.

Az első nap Zsombi nem ment az iskolába. Magdi néni kérte így. A három osztályfőnöki óra az újra találkozás, a nyári élmények, ülésrend és hasonlókkal telt. De mikor már elcsendesedett a csivitelés, Magdi néni megszólalt:

– Üljetek a helyetekre és figyeljetelek. Talán észrevettétek, hogy Zsombi nincs velünk. Zsombi nagyon beteg volt a nyáron és elveszítette a látását. Holnaptól itt lesz, de mindannyiunk szeretetére és segítségére szüksége van. Most próbáljátok magatokat a helyébe képzelni. Hunyjátok be a szemeteket és ne nyisátok ki, amíg nem szólok.

– Jancsi, most gyere, hozd ide a könyved!

– Melyik könyvet?

– Mondjuk az irodalmat.

Jancsi matatott a könyvek közt.

– Nem tudom, melyik az.

– Jó. Gyere ide könyv nélkül.

Jancsi elindult, de két lépés után megállt.

– Nem tudom, merre menjek. Tudom, hogy az utolsó asztalnál vagyok, de...

– Kinyithatjátok a szemeteket. Látjátok ugye, milyen nehéz egy egyszerű dolog is. Azt akarom még mondani, hogy Zsombi Nózi kutyával jön. Ott fog ülni az első asztalnál, az ajtó mellett. Ami a kutyát illeti: Zsombinak nagyon fontos. De ha ti üdvizítést rendeztek és mindnyájan egyszerre meg akarjátok simogatni Nózit, akkor az igazgató néni kitiltja őket. Nem szólva arról, hogy a legjámborabb kutya is megzavarodik, ha egyszerre húsz gyerek ráront.

– Meg a kutyának is vannak személyiségi jogai – szólt közbe Ágost. (Micsoda kifejezéseket tud ez a gyerek – álmélkodott Magdi néni. Hiába; jogász szülők csemetéje, felszedi.)

– Tehát névsorban, szünetenként egy gyerek. Odamész a kutyá elé, köszönsz, megmondod a neved és kinyújtod a kezed, tenyérrel fölfelé. Nózi majd odamegy, megszagolja a kezed, lehet, hogy téged is. Csak akkor simogathatod meg, ha ő is akarja.

Másnap reggel elindult a menet:

Pirka, Pirinyó mamája fogta Zsombi bal kezét, Zsombi fogta Nózit, Pirinyó pedig Nózi mellett haladt. Csimbolya és Öcsi meg előttük masírozott, nagyon öntudatosan.

A terembe belépve Pirinyó az első asztalhoz kísérté Zsombit. Hamarosan szölongatták:

– Szia Zsombi. Péter vagyok, mögötted ülök.

– Én meg Gábor, Peti mögött.

És így ment ez végig az osztályon. Csak két új gyerek volt, a többiek együtt jártak az alsóban is, sokan oviban is.

A tanárok legtöbbször tudomásul vette a kutyát, akinek otthon is volt, még barátkozott is vele. Akadt azért valaki, aki fel volt háborodva, de tőle csak annyit kérdezett az igazgatónő:

– Ha megvakulna a gyereked, te mit tennél meg érte?

A nagyszünetben Nózi remek kapusnak bizonyult, amikor fociztak. De csak bőrlabdával lehetett, mert a gumit szétharapta.

Így aztán nemcsak Zsombi, de Nózi is szeretett iskolába járni.

Napó pedig hazautazott, de igen büszkén, mert naponta tudott skypeolni a családdal.

U.i.: Egy kislány elolvasta a mesét, s azt kérdezte:

– Anyukám, nekem is meg kell vakulnom, hogy kutyám lehessen?

– Nem – mondta megrökönyödve anyukája.

NYARALÁS

Palkó kiskorától kezdve a nyarat a nagyszüleinél töltötte. Mindig örömmel várta, hogy pár hónapra odaköltözhessen.

Mikor nagyobb lett, az öröm megkétszereződött: vége az iskolának és mehet. Annyi minden más várt rá: a kert gyümölcsökkel és veteményekkel, kutyák, macskák, tyúkok, kecske, mindenféle érdekességekkel.

Palkó nagyon szerette Nagyit és Napót. Nagyi kedvében járt finom sütikkel, Napó pedig mindenfélét tanított neki: kés, fűrész, kapa, ásó – ahogy nőtt Palkó, minden egyre inkább kezére állt.

Más volt a mindennapi rutin is. Reggel valahogy a felkelés is könnyebben ment – segített kiszórni a magot a tyúkoknak, föltölteni az itatókat, megkereste a tojásokat és bevitte Nagyinak. Nagyi mindig úgy megdicsérte, mintha legalábbis Palkó tojta volna.

Megtanulta, hogy korán, mikor még hűvös van, el kell intézni a dolgokat, hogy aztán a déli nagy melegben hűsölni lehessen az árnyékos lugasban, hallgatni Napó történeteit a régi időkről, félelmetes csatákról, régi rokonokról.

Palkó maga is olvasott esténként, s az érdekességekkel meg ő kápráztatta el Napót. Úrhajókról, robotokról, okostelefonokról beszélt, Napó meg csak hallgatta. Milyen furcsa meséket olvasnak manapság a gyerekek – gondolta.

Pár hétre unokatestvére is meglátogatta Nagyiekat. Berta két évvel idősebb volt és általában jól kijöttek egymással, kivéve amikor Palkó bejelentette legújabb ötletét. Palkó sajnos kifogyhatatlan volt ötletekben, ám egyik rémesebb volt, mint a másik.

– Napó, szereljük föl az ágyamat a diófára. Ott szeretnék aludni.

Napó rábámult a diófára, meg Palkóra is.

– Öcsi, te lökött vagy! – jelentette ki Berta.

Egyébként Palkónak hívta, de az „öcsi”-vel kezdődő mondatok mindig elítélőek voltak.

Ez a diófás ötlet legalább a 15. volt a nyáron. Napó erősen elgondolkozott ezen, és elhatározta, hogy évi rendes tagdíjat fog fizetni a „lökött gyerekek segélyegyletébé”. Úgy sejtette, erre még szükség lehet.

Az augusztus már vége felé járt és közeledett a hazautazás, meg az iskola. Anyuékkal lenni, régi társakkal találkozni – jó. De naponta iskolába menni és tanulni – ez rémes.

Ahogy így borongott valami kis hangot hallott:

– Segíts! Gyere segíts!

A vadrózsabokor szúrós ágaiba belebonyolódva egy kobold kapálózott. A tüskés ágak teljesen körbefonták és nem tudott kikecmeregni. Palkó óvatosan széthúzta az ágakat, őt is jól megkarmolták a tövisek – és kisegítette a koboldot.

– Merészke vagyok és nagyon köszönöm, hogy segítettél. Mindig oda mászkálok, ahová nem kellene és kínos dolgokba bonyolodom, ezért is nevez anyukám Merészkének. De hogy igazán lásd köszönetemet, teljesítem három kívánságod.

Palkó gondolkodott egy kicsit, aztán azt mondta:

– Szeretnék királyfi lenni.

Egy pillanat és már ott találta magát egy nagy, komor épület hosszú folyosóján. Végig nézett magán:

– De hol a bársonyruhám? Selyem gallérom, bíbor palástom?

– Óh, Palkó az csak a mesekönyvekben van így lerajzolva.

Te királyfi vagy, köznapi ruhában és éppen urdu-nyelvórára igyekszel.

– Micsoda??

– Igen, igen. Az angol, spanyol, francia mellett az urdu nyelvet is meg kell tanulnod. Délután történelem, földrajz, diplomáciatörténet. Holnap lovaglás, úszás, teniszezés – ezt mind tudnod kell.

– De én azért akartam királyfi lenni, hogy ne kelljen tanulni. Csak sétálgatok, fagyizok, szolgáltnak parancsolgatok...

– A mesében. Valóságban nagyon sokat kell tanulni.
– Akkor nem akarok királyfi lenni. Változtass át inkább űrhajóssá. Az milyen izgi!

Másodpercek múlva valami szörnyű forgó szerkezetben keringett vele a világ. Mikor végre megállt, fehér köpenyesek jöttek, mérték a vérnyomását, meg mindenfélét. Palkó csak szédült s arra figyelt, lehetőleg ne hányja szembe őket.

– Ne álmodozz Palkó, siess a fehér ajtó felé. Ott tanulsz majd fizikát, matekot, informatikát egészen este hatig – biztatta Merészke.

– Matekot? De én nem szeretem a matekot – óbégatott Palkó.
– Miért, mit gondoltál? Hogy az űrhajós csak úgy röpköd, mint a pillangó? És mégis hogyan tudná az űrhajót irányítani, javítani, ha semmit sem tanul?

– Nem akarok matekot tanulni! És egyáltalában nem akarok tanulni. Heverészni akarok a napon, pancsolni, úszni...

– Akkor talán válassz valami kellemesen laza dolgot.

– Megvan! Víziló akarok lenni. Az csak pancsol meg heverészik. És semmi matek!

Mire kimondta, már ott hevert, félig a folyó vizében, félig a forró parton. Éppen elégedetten nyugtázta volna a megfelelő helyzetet, amikor rémült kiáltást hallott:

– Menekülj!

Egy óriási víziló dübörgött el mellette. Palkó megriadt és utána trappolt.

– Mi volt ez? – ijedezett.

– Csak egy-két krokodil, ott a folyóban. Menj tovább a parton. Vigyázz magadra. Jöhet még orvvadász és lelő, meg más állatok is. Elbúcsúzom. Ég veled – mondta Merészke.

– Ne menj el. Nagyon félek!

– Teljesíttem három kívánságod – ezzel Merészke eltűnt.

Palkó végignézett magát. Víziló gyerek volt, lehet, hogy vízilónak csinos, de Palkó elszörnyedt magától.

Rögtön eszébe jutott Anyu, Apu, Nagyi, Napó – hogy fog találkozni velük. Palkó nagyon szeretett volna sírni, de a vízilovak szomorúak lehetnek, de sírni nem tudnak.

Teltek az órák és Palkó egyre jobban elkeseredett. Segítséget kell kérni, de hogyan? Egyszer csak eszébe villant, hogy Napó meséi közt szerepel a segélykérő S.O.S. és annyira tetszett a történet, amit Napó mesélt, hogy megtanulta.

És akkor elkezdett a nagy busma lábával dobogni: ti-ti-ti-tá-tá-tá-ti-ti-ti.

Dobogott és dobogott. A többi víziló messziről nézte

– Lökött ez a szegény gyerek, de lehet, hogy majd kinövi.

A „Lökött gyerek segélyszervezetében”, amely világszervezet, valahol fogták a jelet és az MI-k segítségével azonnal behatárolták. Hupi robotot a megfelelő drónon azonnal útnak indították. Visszatérve a központba jelentette is: sok víziló, az egyik kicsit toporog.

Pillanatokon belül Napóéknál voltak. Megállapították, hogy Palkó nincs meg. Hupi robot körülnézett a kertben. Merészke, aki életében először látott a valóságban működő robotot, rögtön odamerészkedett.

– Keresel valamit? – érdeklődött.

Hupi robot leadta a központnak az információt.

– Egészen kicsi, emberszerű. Emberül beszél, mi az?

Az MI a központban kicsit dolgozott, míg beazonosította, mert ugye elég ritka: „Kobold vagy manó. Nem veszélyes.”

Hupi robot ezután elmondta, hogy Palkót keresi.

– Őh – mondta derűsen Merészke. Palkó most éppen víziló. Ő kérte tőlem, hogy varázsoljam azzá.

Hupi elképedve nézte. Visszaszólt, mit tegyen? Az utasítás azonnal jött:

– Fogd meg Merészkét, drónozzatok oda Palkóhoz és változtassa vissza.

Hupi nem sokat teketóriázott, felkapta Merészkét, (aki azon-

nal megbánta, hogy robotokkal haverkodott) és hamarosan Palkónál voltak.

Palkó meghökkenve bámult Hupira, eddig nemigen találkozott robottal, aki tetejébe egy koboldot nyomorgat.

– Visszaváltoztatlak Palkóvá, mert ez a robot nagyon nyomorgat – dünnyögte Merészke dühösen.

Bugri-ugri-nyugri – Palkó már ott is állt a kertben. Ő, saját maga. Kicsit ugyan bűdös volt, de azt hamar lemosakodja.

Pár nap múlva sok gyerek ment az iskolába, ki vidáman, ki kevésbé, de Palkó volt közöttük a legboldogabb.

EGYÜTT

Soma hallotta az ajtó nyílását-csukódását és azonnal a matek-példára koncentrált. Eddig ugyanis csak a levegőbe bámult és azon merengett, mennyi minden jobb lenne, mint ez. Focizhatna, fagyizhatna, tévézhetne – egyszóval akármi, csak nem matek.

Soma Anyukája jött meg. Soma hallotta, ahogy máris beindítja a mosógépet. Persze olyan gép is van, amit be lehet programozni: kimos, szárít mire hazaérsz, de az sok pénz, marad a házi vezérlő.

Marcsi, Soma anyukája beköszönt, de azonnal nekilátott a vacsorafőzésnek. Míg a hagymát kavargatta, elmélázott azon, hogy miért nem született ő oktopusnak. Akkor a nyolc karjával mennyi mindent tudna egyszerre csinálni!

Megérkezett Jani is, Soma apukája. Útközben bevásárolt és most rakosgatta a hűtőbe, kamrába a hozottakat.

Vacsorára pont befutott Örzse. Valójába (Erzsébet). Az iskolában egyesek Bessit javasolták, holmi lökött amcsimánia alapján, mire Erzsébet bedühödött és közölte, hogy ő pedig Örzse.

Már 13. évében járt és igen határozott véleménye volt dolgokról: pl. hogy ő lány, az is marad, semmi féle gender-hülyeségnek nem dől be és jól kiröhögte égnek meredt szemű osztálytársnőjét, aki azt suttozta:

– Óh, bárcsak fiú lennék!

A vacsora jó volt, hamar üres lett minden tányér.

A gyerekek bementek és Marcsi megkérdezte: teregetés, mosogatás vagy Soma leckéje? – Jani elvállalta Somát.

– Jobb is – mondta Marcsi – mert nagyon fáradt vagyok ahhoz, hogy meghallgassam a kifogásait, hogy miért NEM.

A következő napok hasonlóképpen teltek, míg egyik este nem Jani jött haza, hanem egy rendőr érkezett. Jani kórházban: egy részeg vezető felhajtott a megállóba. Két ember meghalt, Jani súlyosan sérülten kórházban. Marcsi rohant a kórházba.

A két gyerek otthon szepegett.

Reggel 6-kor telefonált Marcsi a gyerekeknek.

– Aput most mútik. Ma nem megyek be az iskolába, később telefonálok az igazgató úrnak. Ti menjetek rendesen iskolába.

Örzse, Soma rendesen nézzen ki, mindent vigyen, ami kell.

Nehéz napok következtek. Egyik este Örzse számolgatás közben találta Marcsit.

– Át kell alakítanunk az életünket. Apu még sokáig kórházban lesz, s utána sem dolgozhat még. Más munkahely, más foglalkozás kell neki, ami fizikailag nem megterhelő. Dél előtt tanítok az iskolában, elvállaltam pár órát estin és utána héttől kilencig irodai takarítást vállaltam.

Történelem-földrajz szakkal nem találsz tanfolyamot, magántanítványt, mint a nyelvszakosok.

Örzse rögtön segítőkésznek bizonyult.

– Ne aggódj Soma miatt. A reggelit, hideg vacsorát elintézem, a mosást a gép. Hétfégen együtt kitakarítunk. Ha felírod, bevásárolunk. Minden rendben lesz, meglátod.

És lassanként, kicsit döcögve ugyan, de beindult a mindennapi rend.

Első nap délutánján Örzse előszedte Somát.

– Soma, figyelj ide. Apu nagyon beteg, csoda, hogy életben maradt. Anyuak rettentő sokat kell dolgoznia, hogy megéljünk. Nem fagyira kell a pénz, hanem, hogy enni tudjunk. Ne merészelj bármire is pénzt kérni Anyutól! A leckéidet én fogom ellenőrizni és elvárom, (ki is mondta ezt így? de jól hangzott) hogy rendesen megcsináld. Nem buta vagy, hanem lusta, de ennek vége. Én nem szépen kérlek majd, mint Anyu! És jaj lesz neked!

– Megversz? – kérdezte Soma kicsit szemtelenül.

De Örzse nem lett barátságosabb.

– Még nem döntöttem el előre, de megeshet. A legkevesebb, amit megtehetsz, hogy rendesen tanulsz.

A sokadik vasárnap végre ők is bemehettek meglátogatni Aput. Soma még sosem volt kórházban és nagyon megdöbbenette. Apu pedig, az ő nagy erős papája olyan törekenynek látszott az ágyban. Sovány, sápadt s olyan halkán beszélt alig érti. Egész este szótlan volt. Valahogy most döbbsent rá, el is veszítheti Aput.

Másnap korán készen lett a leckéjével. El is indult a játszótérre focizni. Gondolta a fiúk is ott lesznek. Az előszobában Komiszka kobold vigyorgott rá:

– Lógj csak ki. Ne kérdezd Örzset – Soma megállt. Komiszkával régi ismeretségben volt, de néha úgy érezte, nem a helyes dolgokat javasolja neki. Valakinek ugyanis el kell mosogatni. Örzse-valaki tanul, Anyu-valaki nagyon fáradt lesz, mikor hazajár. Maradt ugye Soma-valaki.

Soma sóhajtott egyet és beindult a konyhába.

– Nem – mondta Komiszkának – nem focizni megyek. Nekilátott a mosogatásnak – ami jól sikerült, semmi nem tört el. Örzse és Anyu is megdicsérte.

– Tudod Soma – mondta Anyu – nem attól felnőtt valaki, hogy hány centire nő. Hanem, hogy amikor kell, helyt tud állni és te most sokat segítettél.

Soma maga előtt látta Apu elgyötört sápadt arcát és magában megfogadta, amit csak tud, megcsinál.

Apu nemsokára átkerült a rehabilitációs osztályra.

– Hogy újra tudjak járni – mondta Apu kicsit elmosolyodva. Somának ez újabb megdöbbenés volt. Eddig el sem tudta képzelni, hogy valaki nem tud menni és úgy kell tanítgatni.

Soma elhatározta, hogy megszakítja a barátságot Komiszkával. Összeszedte magát és rendesen tanult – főleg, mert Apu arcán annyira látszott az öröm, amikor az ötöseit megmutatta.

Nagy ünnep volt Apu hazajövele. Örzse meg Soma mindenféle papírdíszekkel ékesítették a lakást, Anyu tortát süített és mindenkinek fülig ért a szája.

KÖNNYCSEPPEK

Dorka okos kislány volt. Nem csak az iskolában szerzett jó jegyeket, de édesapja sokat beszélgetett vele és hasznos tanácsokkal látta el. Megtanította neki, hogy az iciri-piciri szomorúságokat hamar el kell hessenteni és fölösleges rágódni a megváltoztathatatlan dolgokon. Szomorú, amikor rámosolyogsz valakire s nem mosolyog vissza vagy a segítőkész kezéd durván odéblökik. A nagy szomorúságokkal azonban nehéz megbirkózni.

Ilyen az, amikor valaki kilép az életünkből; vagy saját akaratából vagy mert úgy alakult az élete.

Dorka egyedül ült a szobájában és sírt. Abba-abba hagyta, de aztán újra kezdődött. Annyira üresnek, kilátástalannak érezte az elkövetkezendő éveket.

Már késő estébe nyúlt az idő, de még mindig a könnyei potyogtak. Ekkor gyengéd simogatást érzett.

– Dorka, Dorka, figyelj rám – mondta Vígasz Tündér. A tündér alig 3 arasz volt, átlátszó fényruhája elkápráztatta Dorkát.

– Egész délután itt sírdogáltál, bele a késő estébe.

– Óh, Tündér, nem tudom, hogyan tovább. Annyira fáj, hogy elveszítettem. Olyan egyedül vagyok nélküle.

– Sajnos ezen nem tudok segíteni. Nincs olyan varázserőm, hogy visszahozzam, akit elveszítettél. De tudok egy kicsit varázsolni: nézz a könnyecsepeidre. Mindegyikbe belevarázsoltam egy-egy szép emléket, amit együtt éltetek át.

Dorka ránézett a könnyecsepre, amiben mintha TV lenne, ott látta magukat, amint az árnyas fák alatt sétálnak hazafelé. A másik könnyecseppben meglátta a folyópartot, a parázsló tüzet, a lenyugvó nap fényeit. És az akkori örömből átsugárzott valamennyi ebbe az estébe is.

– Mindig az örömeire gondolj Dorka. A fájdalom nem múlik el egészen, de kicsit könnyebb lesz ha a könnyeidben meglátod a múlt örömeit – búcsúzott a tündér.

Dorka még nézegette a könnyecsepp képeket aztán hajnalban nagy nehezen elaludt. Már érezte, hogy lesz valahogy tovább is.

A BOLDOGSÁG ÁRA

Lőrinc abba a kis faluba költözött, amikor nyugdíjas lett, ahol régen nagynénjéék éltek. Őrá hagyták örökül házukat, más rokonuk nem lévén. A ház régi, megkopott, s kicsi volt, de neki megfelelt.

Új életmódot alakított ki: hajnalonként, tavasztól őszig, sétált a környéken. Felfedezett erdőket, tavacskákat, néha állatokat. Városban töltött évei után mindez újat jelentett.

Egyik sétája során illegálisan lerakott szemétkupacba botlott. A kelő nap fényében valami aranyosan csillant meg a halom szélén. Meglepetésére 2 fényképalbumot talált. Szélüket aranyszínű zsinór ékesítette. Lerázogatta a port és hazavitte.

Otthon letelepedett és fellapozta egyiket a másik után. Egy kislány és egy kisfiú sorozat-képei voltak az egyikben. Pólyások, totyogósak, iskolások. Az utolsó a kislány esküvőjén készült, a fiú meg valamilyen dzsungelben pózolt. A másik albumban 20. század eleji, barnás megfakult fotók: családok, özszerűk.

Nagyon elmerengett a képeken. Főként a gyerekeken. El is nevezte őket magában: a kislányt Emminek, a fiút Tamásnak. Sosem nősült meg, mindig egyedül élt. Munkája érdekelte, lekötötte. Most mégis úgy érezte, valami hiányzik. Talán más-képp kellett volna elrendeznie az életét.

Napok hosszú során nézegette a képeket. Egyre közelebb érezte magához a nevető szemű kislányt, meg a bátor kiállású, jóképű fiút. Ugyanakkor egyre szomorúbb is lett.

Hosszú hetek teltek így el s egyik este, ahogy a foteljában ült a lassan sötétbe boruló szobában, megszólalt mellette egy hang:

– Ne légy ilyen szomorú!

Ahogy körülnézett, látta, hogy az íróasztalról egy tündér figyel.

– Hogyne lennék szomorú, tündér. Látod, itt vagyok egy szál magam a világban, senkim sincsen. Talán lehetnek volna ilyen kedves gyerekeim, mint Emmi és Tamás. Nagyon hiányoznak. Mindent megadnék azért, hogy ne így legyen.

– A múltunkat nem tudjuk újra élni és ezen nem segít a varázserőm. De a szomorúságodon talán tudok segíteni.

Varázspálcájával köröket írt le. Mormogott is hozzá aztán eltűnt.

Lőrinc folytatta reggeli sétáit. Egy futó jött szembe vele egyik nap és megállt mellette pihegni. Az itt nyaralók egyike. Beszédbe elegyedtek. Lőrincnek szimpatikus volt, behívta magához egy felfrissítő kávéra.

– Egyedül él itt? – kérdezte a futó, kávéját kortyolgatva.

– Most igen. A lányom Amerikába ment férjhez, ritkán tud hazajönni. A fiam Tamás egy multi cégnél dolgozik. De reméli, karácsonyra sikerül ide kerülnie – sugárzott Lőrinc a boldogságtól és megmutatta a fotókat.

A futó megköszönte a kávé s hazament. Az 5. házban béreltek szobát a feleségével meg a három gyerekkel. A kapuban összetalálkozott a házigazdával, aki épp menni készült.

– Siessen, mert friss a kávé – biztatta a futót.

– Már egyet ittam – mutatott Lőrinc háza felé a futó. Behívott. Nagyon kedves ember.

– Az – sóhajtott a házigazda – csak szegénynek nincs ki minden kereke. Mindig a lányáról és a fiáról beszél, pedig nincs neki senkije.

– Csak úgy elképzeli?

– Nem képzeli, hiszi. Úgy is érzi. Amúgy azért beszámítható, csak hát...

– Furcsa – csodálkozott a futó. Olyan boldognak látszott, mikor beszélt róluk.

– Az is – búcsúzott a házigazda – megyek a dolgomra, mert rám esteledik, ha sokáig beszélgetünk.

Lőrincen nem csak látszott, de boldog volt. Talán karácsonyra hazajönnek a gyerekei.

PIPOGYA PISTI

Pisti már 8 éves is elmúlt, de még mindig nem jutott túl oviskori félelmeim. Ekkor ragadt rá, hogy „pipogya”, de mivel az óvónéni megtiltotta a csúfolódást, csak a háta mögött használták.

Pisti ugyanis mindenfélelől félt. Egyedül nem mert bemenni a játszószobába, ha a kertben játszottak és ki sem mert menni a kint felejtett játékért. Otthon nem mert bemenni a sötét szobába és éjjel is egy halványfényű kislámpa világította be a hálószobát, amelyben egyedül aludt, mert a bátyjai kollégiumban tanultak. Édesanyja többször kérdezte az évek során:

– Mi bajod van? Félsz valamitől? – Pisti hol elsápadt, hol elpirult, de sohasem válaszolt.

Egyik éjjel is felébredt valami furcsa zajra. Ó, Pisti nem betörőktől félt – a kertben Bendzso és Lulka örködték – ez eszébe sem jutott. Pisti a SZÖRNYTől félt, hosszú évek óta.

A SZÖRNY-et nehéz meghatározni. Lila, nagy feje van, szeme néha zöld, néha izzó piros. A teste meg hol átlátszó, hol nagy tömegű óriás és folyton változik. Mindenhol megjelenhet és el is tűnhet.

A szekrény melletti sarokban, magában a szekrényben a ruhák közt, a kerti bokorban, ágy alatt – egyszóval bárhol. És mire szólna, már el is tűnt, hogy aztán más helyen újra megjelenjen. A bátyainak míg itthon voltak, próbált célozgatni, hogy „ottan mintha lenne valami”, de jól kinevették:

– A te buta rémképeid!

Felült az ágyban és hallgatózott. Meresztette a szemét – semmi. Pedig biztos most mászott be a szekrénybe a sarokból, ahol eddig lapított.

Ahogy ott üldögélt, valami suhogást hallott.

– Antiszörny tündér vagyok – mondta a tündér és leült az ágyra.

– Már évek óta figyellek, de úgy látom, egyedül nem tudsz vele megbirkózni.

– Mert nagyon félek tőle.

– És mitől félsz? Gondolod, hogy bántani fog?

– Azt nem tudom. De már attól halálra rémülök, hogy látom, és mindenütt megjelenik.

– És arra gondoltál-e már Pisti, hogy odamész hozzá és megverekszel vele?

– Én? Vele? Különben is az óvónéni azt mondta, hogy nem szabad verekedni.

– Hát talán a társaiddal nem is, de egy szörnnyel mindenképp meg kell verekedni.

– De nem merek.

– Muszáj lesz Pisti, különben egész életedben szörnyek fognak ijesztgetni. Verekedni talán nem kell, de harcolni muszáj.

– Mint a huszárok? De lovam sincs, meg kardom se akad.

– Nem az a fontos, hanem az, hogy küzdeni akarj. Ha kardod lenne, bátrabb lennél?

– Talán – suttogta Pisti.

A tündér kiröpült az ablakon és a közeli fűzfáról letört egy ágacskát.

– Tessék – nyújtotta oda Pistinek – ez egy csodakard. Ha bízol benne, csodákra képes. Szállj ki az ágyból!

Pisti kimászott, kezében a karddal.

– Most elmondom a varázsigéket. Jegyezd meg és mondd, amikor kell. Szerinted most hol a szörny?

– Biztos a szekrényben.

– Nyisd ki a szekrényt. Suhogtasd meg a kardod és mondd el a varázsigét.

Pisti kicsit remegve, de eltökélten odalépett. Úgy tűnt, mint-ha a ruhák közt megvillanna... de suhintott egyet és mondta:

– Huss, fuss, itt se vagy!

– Helyes – mondta a tündér. Most mozgasd végig a ruhákat.

– No látod – sehol senki. És többé nem fog visszajönni.

Persze, a kardodat őrizd meg, mert ha esetleg mégis, hát csak csapj oda.

Pisti megvidámodva mászott vissza az ágyába. De a tündér még nem ment el.

– Mutatok neked valamit – és nagy kört rajzolt a varázspálcával. Pisti egy erdő szélén bokrokról csipegető nagy medvét látott, mellette két kis bocst.

– Jaj, de aranyosak. Szeretnék a kicsikkel játszani! – kiáltott fel Pisti.

– Eszedbe ne jusson! A medvemama nagyon gondos anyuka és óvja a kicsinyeit. Ha még maradt benned félelem, most nyugodtan félj, van okod. Az életedért félsz, mert ha a medvemama elkap, megharap, hatalmas karmaival szétcincál – nem sok marad belőled.

– De én nem akarom bántani a kicsiket.

– Ezt ő nem tudja és meg sem tudod magyarázni neki, úgy-hogy ilyenkor félni kell és menekülni, ahogy bírsz.

– És akkor nem mondják rám, hogy pipogya?

– Nem Pisti. A helyes félelem segít életben maradni. Félj a robogó autótól, a robbanástól, tűztől, villámárvíztől. De ne félj a SZÖRNYTŐL, amit már el is kergettél!

– Szörnymentes jóéjszakát Pisti! – ezzel a tündér elrepült. Pisti magára húzta a takarót és elmotyogta:

– Félni kell robogó autótól, tűztől, víztől, de (és elmosolyodott) nem kell félni a SZÖRNY-től, ami nincs is!

ÚT ÉS ÚTRAVALÓ

Jancsi volt a legidősebb az öt gyerek közt. Nőtt, növekedett, immár legénysorba lépett és eljött az idő, hogy elinduljon a nagyvilágba. Össze is gyűlt az egész család, hogy útnak indítsák s elbúcsúztassák.

– Hol a hamuba sült pogácsa, édes? – szólította meg anyját.

– Hát az, kisfiam a mesében van. Különben is két nap alatt megennéd, akármennyit is sütnék. Mi más mindenfélét adunk neked az útra. Ezzel a fia nyakába kapcsolt egy nyakláncot.

– Ez a kis kard, amit rákapcsolok a nyakláncra, most kicsi.

De, ha leveszed, nagyvá válik. Amikor bajban vagy s harcolnod, küzdened kell, bízz ebben a kardban és magadban.

Nagyanyó egy pici rubinrózsát csatolt oda.

– Ez meg emlékeztet majd az együtt olvasott történetekre.

A szép képekre, amiket láttunk.

Nagyapó egy kis iránytűt nyújtott át.

– Ne feledd, fiam; mindig egyenes, becsületes úton járj!

Bármilyen csábító is lehet valami fondorlatos, csalárd megoldás, ne hidd el, ne dőlj be!

Végül édesapja adott oda egy apró ping-pong labdát.

– Látod Jancsikám, ez a labda mindig visszaáll ide a talpára, akárhogy gurítod. Arra emlékeztessen, hogy ha elbuksz, elesel, mindig legyen erőd talpra állni és újrakezdeni.

A négy testvér is ott állt mellette. Némelyik szipogott, másik hősiiesen mosolygott, de mindnek nagyon fáj, hogy Jancsi elmegy. A sorban következő legidősebb, Pista egy sípot nyomott a kezébe.

– Ez csodasíp, bátyám – mondta ünnepélyesen.

– Bárhol vagy is, ha bajba kerülnél, ha szükséged van ránk, csak fújd meg és jövünk.

Másnap kora hajnalban Jancsi kiosont és elindult. Nem akart

nagy könnyes búcsúzkodást, mert félt, hogy még ő is elpityeredik, aztán hogy néz az ki, hogy egy világjáró legény könnyeket potyogtat. Lement a folyópartra és elindult a folyó mentén.

A nagy üveghegyek felé tartott. Pár nap múlva el is ért a Sosemvége erdő szegletéig. Nézte a hatalmas tölgyeket és valami ösvényt keresett, amelyen indulhat. Talált is egy keskenyet, ami bekigyózott a fák közé. Igaz, nem a sárga út volt, meg nem is a 67-es, de attól még járható.

Ment, ment napokon át az erdő félhomályos hűvösében, mígnem erősödni kezdett a napfény és egy széles tisztáson találta magát. Amint körülnézett, látja ám, hogy a szélén ott a hétfejű sárkány. Nem okádott tüzet, mert éppen tűzgyújtási tilalom volt és bánta volna, ha miatta ég le az erdő, de azért fúj, hogy a parazsat megtartsa.

– Jó reggelt, te legény. Jössz-e velem birokra? – kérdezte érdeklődve.

Jancsinak nem ez volt a szíve vágya, de hát, ha már itt van ez a sárkány, mi mást tehetne, meg kell mérkőzni vele. Leakasztotta a kis kardot, ami azon nyomban nagy csatabárdá alakult.

– Hát lássunk neki! – szólt a sárkánynak és kardját lengetve nekiugrott. Noha nem volt nagyon jártas a haditudományokban, de a küzdeni akarás meg a harci hév előre vitte.

Addig csapkodott, meg ugrált, hogy be ne kapja a sárkány, hogy sikerült levágnia az egyik fejét. Magában felsóhajtott – még maradt hat! De a sárkány megszólalt:

– Jól van, legény. Hagyd abba a vagdalkozást. Derekasan megálltad a helyed. Nekem maradt még hat fejem, különben is érzem, hogy bizsereg már kifelé a hetedik. Téged meg nem kaplak be, mert csak a mamlasz, nyámmnyila alakokat szoktam lenyelni. Menj utadra!

Jancsinak nem kellett kétszer mondani: kardja pici lett, viszszaakasztotta a nyakába s elindult. Napokon keresztül haladt

újra az erdőben. Vadalmát, körtét, szedret, szamócat evett, meg ami még akadt.

Egyik nap a lába alatt megcsillant valami. Felvette – hát egy aranytallér volt. Ahogy ment tovább, talált még párat. Éppen kezdett örvendezni a szerencséjén, mikor a bokorból elébeállt egy férfi.

– Add vissza! Az az én pénzem – zsákjára mutatott, amit maga után húzott. Elég nagy zsák volt, sáros is, meg talán vérfoltos. A férfi erőszakos lépésekkel közeledett.

– Finder-keeper – mondta Jancsi, hogy fitogtassa tudását, hogy elképezzze az ismeretlent.

– Nem tudom, miket beszélsz. Add vissza! Persze csatlakozhatsz is hozzám. Van ott még, ahonnan ezt szereztem – tette hozzá sunyi mosollyal.

Ekkor Nagyapó iránytűje sípolni kezdett és Jancsinak nem kellett sokat töprengenie.

– Inkább visszaadom. Engedj utamra.

A férfi zsákba dobta a pénzt.

– Megbánod majd, hogy nem velem társultál – és eltűnt az erdőben.

Jancsi meg körbenézett: vajon hogy lehet kijutni ebből a nagy erdőből? Szerette a fákat, el-el nézegette az elsurranó állatokat, de már hetek óta baktatott. Talált egy patakot és úgy döntött, azt követi. Így aztán egyszer csak kijutott egy nagy rétre, amelynek túlfelé már ott látszott a város. Nem túl nagy, de Jancsinak éppen megfelelt.

Igyekezett rendbe hozni a ruháját: kiszedte a töviseket, ágacskákat. De a cipője talpa bizony leffegett. Keresett pár szál venyigét, azzal felkötötte, tetejére meg levelekből mintát csinált. Mikor bejutott a városba, mindenki a cipőjét bámulta és megrohanták a boltokat, cipészeket. Mindenki „leveles” cipőt akart: ez lett a trendi.

Jancsi be-bekukkantott műhelyekbe, boltokba munkát keresve. Végül egy asztalosműhelyben kötött ki, ahol inasnak állt.

Az évek során a mester megtanította a mesterség minden csínját-ra-bínjára. Aztán azt mondta:

– Jancsi fiam, megtanítottalak mindenre, amit tudok. Most már dolgozhatsz egyedül.

Jancsi neki is látott. Egy kicsi lánykának rendelték ágyacskát. Jancsi elővette a Nagyanyó féle rubinrózsát és azt a gyönyörű mintát rajzolta elő a fára. Jancsi sok kicsi virágot faragott az ágy fejére. A nagy tárgyalóasztalnak meg vaskos, oroszlánkőrmös mancsos lábai lettek. A könyvespolcot karcsú liliomok díszítették. A városban mindenki el volt ragadtatva Jancsi munkáitól.

Ahogy telt az idő, Jancsinak egyszer csak eszébe jutott a síp. Az ám, de régen látta a testvéreit! Megfújta hát a sípot és várt.

Egy-két nap eltéréssel mind megjöttek. Aggódva kérdezték:

– Baj van?

– Semmi baj – mosolygott Jancsi – csak nagyon hiányoztatok, meg szeretném megmutatni nektek, mire vittem.

Testvérei együtt örültek vele és megcsodálták mives faragásait. Jó pár napot töltöttek együtt. Aztán megbeszélték, hogy rá egy évre a szülői házban találkoznak. Jancsi mindenképpen meg akarta köszönni, hogy ilyen jó útravalókkal látták el. Neki is fogott egy nagy ebédlőasztalnak, amely mellett mind elférnek, meg a hozzávaló székek faragásához.

Ez lesz a meglepetés ajándék a szüleinek, ha majd hazamegy a következő évben.

JAJ, DE FÁJ – VARÁZSLAT

– Ez a Peti olyan eleven, mint a csík – mondogatja Nagyi, mikor nyáron velük van.

Bizony, Peti egész nap serénykedik, tüsténkedik: behordja a fát, átrakja a muskátlisládákat Nagypapival, Nagyival piacra jár, és segít hazahozni, amit vettek.

Amikor meg iskolaév van, hétvégéken kirándulni járnak; Apuval és Anyuval. De Anyu most várandós: várja Peti kistesóját. Peti nem mondja, de jobban szeretné, ha fiú lenne, mert milyen jókat focizhatnának együtt. Mikor még gyermekecske volt, gyakran bejelentette: „Sajnos elfáradtak a lábacskaím.” Akkor Apu elmosolyodott és egy darabig a nyakában vitte. Most már, hogy ötödikes, sok-sok kilométert tud legyalogolni. Mennek is hegyen-völgyön, várakhoz, kastélyokba. Ezt a hétvégét nagyon várja, mert most két napra mennének. De amikor hazaért az iskolából, Apu otthon van és elkínzott arccal hever a kanapén. Anyu meg kihúzza a konyhába.

– Hagyd Aput! Nagy fájdalmai vannak.

– Hol a sebe? – kérdezte Peti ijedten.

– Nincs sebe. Ideggyulladása van. Azt nem lehet látni, pedig nagyon fáj.

Peti csöndes lett és hamar le is feküdt, de nem tudott elaludni. Folyton Apura gondolt meg a nagy fájdalmaira.

Talán már éjfélre járt az idő, mikor egy hang megszólalt mellette:

– Min gyötrődsz Petikém? – kérdezte Libbenő tündér.

– Apu nagyon szenved. Annyira szeretnék segíteni rajta, de nem tudom, hogyan.

– Nézz csak ide! – ezzel a tündér varázskört rajzolt. Peti meglátta benne Aput, akinek a hátán egy óriási batyu van.

– Ez a batyu – sóhajt a tündér – tele van fájdalommal. És akármennyire szeretném, nem tudom levarázsolni róla. Pedig az elmúlt évben két továbbképző tanfolyamon is részt vettem. Annyira jutottam, hogy tudok illúziókat varázsolni.

– Mi az, hogy illúzió?

– Ami hasonlít a valóságra, de egyáltalában nem az. Például, ha valaki elveszíti valakijét, akit szeret, akkor reméli, hogy még viszontlátja. Vagy ha valaki nagyon nagyon beteg és gondolja, hogy meggyógyul. Vagy aki egész életében beteljesíthetetlen álmot kerget, a valósággal meg nem is törődik.

– És miért jó nekik az illúzió?

– Ők találják ki, én csak kicsit besegítek. Olyan emberek, akik képtelen a valósággal szembenézni. A kitalált illúzió könnyebbé teszi az életüket.

– És Apunak tudnál valami illúziót kitalálni?

– A fájdalomon nem tudok segíteni.

– És nekem tudnál segíteni, hogy enyhítsem a fájdalmát? Szeretném legalább egy részét átvenni.

– Nagyon szereted Aput?

– Igen. Nagyon.

– Megpróbálom, hogy átvedd a fájdalom kis részét. De ez igen bonyolult varázslat és nem biztos, hogy sikerül.

– Próbáld meg kérlek!

Ezzel Peti elaludt, ám észre sem vette. Csak arra eszmélt, hogy Anya költögeti.

– Ébredj, Petikém! Kilencre menni akarsz focizni.

Peti kikászálódik. Ahogy a fürdőszoba felé lép, érzi, hogy fáj a lába. Boldogan elmosolyodik: lehet, hogy sikerült a varázslat?

Akkor Apu biztos jobban van egy kicsit. Be is nyitott hozzá.

– Jobban vagy, Apu?

– Kicsit kevésbé fáj – mosolyodott el Apu.

– Ma nem megyek focizni. Reggeli után idejövök hozzád. Társasozhatunk. Vagy, ha akarod, felolvasok neked. Mikor én voltam beteg, te is meséket olvastál föl nekem.

– Nagyon örülnék, ha valami jó izgalmas történetet olvasnál föl nekem – mondta Apu kicsit meghatódva.

Peti szobájába ment, hogy kikeresse a legizgalmasabbat. Kicsit bicegett – micsoda remek varázslat! – de nagyon boldog.

A KENDŐ

Teréz a kerítés sarkában állt és az utcát nézte. Még elég messziről Juliskát látta hazafelé jönni. Mikor közelebb ért, kiszólt neki.

– Honnan jössz Juliska lelkem?

– A piacról. Reggel hét óta ott álltam, de ahogy elharangozták a delet, hazajöttem. Már alig vannak a piacon.

– Mit árultál?

– A szilva, dió már pár hete elment, ma az utóját vittem a csipkebogyónak. Aztán már csak a karácsonyfa-díszek, csillagok szalmából, angyalkák. Pista meg farag kicsi kereszteteket. Ezekért nagyon keveset kapok. De arra a kevésre is nagy szükség van. Pista hadirokkant járuléka alig elég valamire.

Teréz nézte Juliskát: a hidegtől kivörösödött kezét, didergését, meg-megrebbenő vacogó száját. Hirtelen mozdulattal kinyitotta a kiskaput, s átlépett hozzájuk. Lekanyarította válláról a nagy, vastag, fekete kendőt, amit keresztülvetve még meg is tudott kötni a derekán hátul.

– Nesze Juliskám, vedd ezt magadra.

Juliska tiltakozó mozdulatot tett.

– Ne, nem Terézkém! Ez neked is kell!

– Ugyan már, én nem állok a piacon órákig. Csak vedd magadra! – Ezzel Juliskára terítette a finom, meleg kendőt. Hátul nem tudta megkötni, mert Juliska testesebb volt, de bedugta a szoknya korcába.

– De jó meleg, hallod! Köszönöm Terézkém!

Teréz eddigre már visszament és indult be a házba.

– Viseld egészséggel Juliskám! Sietek be, mert hideg van – ezzel bement a házba.

Juliska simogatta, ölelgette a finom nagy kendőt. Bement a házba. A szobában a férje ült a kályha mellett. Nem volt meleg, a tűz is kókadozott. Pista néha felállt. Nehezen, két botra

támaszkodva ellépett a fáig és tett egy darabot a tűzre, hogy ki ne aludjon. Juliska ránézett a fára – jaj de kevés! Este majd kioson a kocsiútra – sötétben, hogy meg ne lássák – és ha talál, felszedi a tehénlepényt, lópotyadékot. Megszárad, – aztán azt is a tűzre dobja.

Késő este – már Teréz meg Juliskáék is aludtak; – Lileb(benő) összehívta a két ház tündéreit. Kivételesen a koboldoknak is szólt.

– Gyertek ti is, mert baj van.

Az üres istállóban találkoztak, ahol Kapóka, a törpe is élt, ha éppen nem ment el rokonlátogatásra.

– Azért hívtalak össze benneteket, mert nagy baj van. Terézke ma odaadta a kendőjét Juliskának.

– Majd én felveszem a mellénykémet, amikor kiszaladok fáért – mondta.

– Kiszalad – na persze. Mind a ketten 80 felé járnak.

– Juliskának igazán jól jött, hiszen kora reggeltől a piacon fagyoskodik. El szoktam kísérni és megpróbálok megmutatni a hulladék fát, hogy arra álljon rá – ezt Vir(ágocska) mondta, aki Juliskáéknál volt házitündér.

– Már iskolába is együtt jártak, persze, hogy segíteni akar Teréz.

– De Teréz megfázik és meghal abban a semmi mellényben, aminek még ujjja sincs!

– Tündérhálót kell készítenünk és ráborítani, amikor kimegy.

– Mi lesz a mi dolgunk? – kérdezte Főkobi, a koboldok vezetője.

– Segítetek harmatcseppet, holdsugarat meg ember mosolyt gyűjteni a varázsibrikekbe, mi meg majd megszűjük.

Mindenki serényen munkához látott. Dolgoztak éjjel is, nappal is, készen is lett másodnapra.

Amikor Teréz kijött a fáért, odaröppentek és ráborították.

Főszabó tündér erősködött, hogy kössék meg a nyaka körül, de az túl bonyolult lett volna mindig levetni, meg újra föl.

Karácsonyra hazajött a lánya a családjával, meg a fiáék is.

– Édesanyám, hol van a jó meleg kendőd? – kérdezte a lánya.

– Óh, kisfiam, odaadtam Juliskának, mert szegény órákig áll a piacon és annyira fázott.

– És akkor te mit veszel magadra?

– Ezt a kis mellénykémet. El se hiszed, milyen jó meleg. Még sohasem fáztam benne.

A lánya kétkedve csóválta a fejét.

– Majd próbálok beszerezni egy másikat. Bár ilyeneket manapság nem gyártanak. De azért örülök, hogy ez elég meleg.

A tündérek és a koboldok is nagyon örültek és megbeszélték: karácsony után szőnek még egyet, mert hideg lesz a január.

A VIRÁG

Kovács Tamás urat mindenki Jácintnak hívta, (a háta mögött) talán még a kollégái is. Valószínűleg akkor ragadt rá, amikor egy élő virágot vitt be az órára, azon magyarázva a virág szépségeit. Mindenki tudta, hogy nagyon szereti a virágokat, de sajnos az 50 m²-es panellakásban, ahol – szerinte – csak behúzott lábbal lehetett létezni, különben kilógott volna a lábuk a levegőbe, egyszóval ott nem fértek el a virágok. Nem csak a virágok, de Jácint is alig fért el.

Nagyon szerette a gyerekeit és azt se bánta volna, ha még hat rajcsúrozik körülötte, ugyanakkor rettentően vágyott egy csendes sutra, ahol olvashat, a legújabb tudományos eredményekkel ismerkedhet, ami szükséges is, mert hogy veszi ki magát, ha egy diákja elébe áll valami hírrel, amit a neten talált, ő meg bámul csak, mert nem tud lépést tartani a biotechnika újdonságaival.

Így aztán hajnalonként, öt körül felkelt, óvatosan és halkán, hogy csenjen magának egy kurta órácskát olvasásra, netezésre.

A szűkösségből következett az is, hogy az iskola épülete és kerítése közötti keskeny sávot (2-2,5 méter ha lehetett), igazgatói engedéllyel virágültetésre használta. Tavasszal egy nyári tarka-barka virágok magjait szórta ide, de ősszel is akadt itt őszirózsa.

Idén azonban különlegesség is virágzott. Jácint látott valahol egy liliomot, bíbor szegélyűt, pici bíbor pöttyökkel a szirmán. Hát ez bizony szerelem lett, első látásra. Szerzett egy gumót és nagy cserépben nevelgette. Tanítás előtt meglocsolta és hazamevet előtt még vetett rá búcsúpillantást. Egyre gyönyörűbb lett.

Egyik reggel rettenetes kép fogadta. A cserép összetörve, a liliom mellette, széttaposva. Jácint állt, dermedten. A beérkező diákok mellé sereglettek és elborzadva nézték a pusztítást. Olyan szép volt és büszkék is voltak rá.

Az egyik szünetben az egyik gyerek megkereste Jácintot.

– Tanár úr kérem – mondta – az emeleti ablakból felvettem az egészet a mobilommal. Tessék megnézni. Az a nagydarab fiú a 8.c-ből. Csak úgy ismerem, hogy Jani. Nem túl barátságos.

Tisztán látszott, ahogy odamegy, szétrúgja a cserepet, a virágot pedig külön megtapossa. Az arcát nem lehetett látni.

Vajon mi látszott rajta? Öröm, hogy szétrúgta? Gyűlölködés?

Ki vagy mi ellen?

Tanítás után Jácint megállt a kijövő gyerekek mellett és mikor meglátta Janit, odaintette magához.

– Mit akar? – szólt Jani morcosan.

Az iskolában nem ez a modor dívott, de Jácint most nem foglalkozott ezzel.

– Szeretném megkérdezni, miért törted szét a cserepet, meg a virágot.

Jani hallgatott.

– Az egészet mobillal felvették, úgy hogy tagadni nincs értelme. Miért? Nem is tanítalak, nem is ismerjük egymást. Akkor miért?

– Csak – keménykedett Jani. – És most mit csinál? Intőt ad vagy beír a szüleimnek, hogy virágot rongált?

Jácint nézte a fiú dacos, ellenséges arcát, hideg szempillantását. Felsóhajtott.

– Egyiket sem. Ez nem iskolai dolog. Sajnálak, mert – ha nem is vagy tudatában – a szépség iránti vakságban szenvedsz. Ami még rosszabb, dúl benned a rombolás ördöge. Örömet szerez neked, ha valamit tönkretehetsz?

– Hülye süket szöveg – mondta Jani. Sarkon fordult és elment.

Jácint csak állt tehetetlenül. Oh, a nevelés és csodás módszerei! A szépség iránti vakság és a gonosz indulatok ellen nem segít sem a szép szó, sem a jó példa. Egyáltalában: mi segít?

Mit tehet ő, mint tanár, és mint ember ez ellen?

Hiszen a rombolás, a pusztítás képeit látja a TV-ben, a neten. A követendő minta? Az elpusztított virág miatt érzett fájdalma a tanári munka hiábavaló nyomorúságával tetőzött. Legyőzött megvertként kullogott haza.

Másnap reggel, mikor az iskolához ért, megtorpant. A liliom helyén vagy 10 kicsi cserep, bennük különböző virágok.

– Hogy örüljön a Tanár úr – súgta egy hang a betóduló gyerekseregéből.

A Tanár úrnak párás lett a szeme és nagyon örült.

MATTERHORN

Sanyi „társasági ember” volt, amennyiben ő ember-méretűnek, 11 éves osztálytársai pedig társaságnak tekinthetők. Sanyi persze néha helyesbített:

Sándor – mondta nyomatékkal – mint Nagy Sándor, a világhódító. Saját világhódításai még hátra voltak, de döbbenetes kalandjai mindennaposak.

– Fáradt vagyok – mondta reggel az osztályban, világfiakat megszegényítő nonsolasszal. S egész éjjel farkasokat kergettem el a kertből.

A hallgatóság úgy meghökkent a „farkasok”-tól, hogy elfelejtették megkérdezni, mivel meg hogyan kerültek a városka kertjébe farkasok.

A vacsoránál a családot kápráztatta el:

– Hazafelé az iskolából két gimnazista utamat állta, mert verekedni akartak, de én jól helyben hagytam őket és elmene-kültek.

– No, no! – dörmögött Nagypapi, aki velük lakott. Apja szigorúan nézett rá, de Anyukája szelíden elmosolyodott:

– Igazán élénk a fantáziája. Ez még jól jöhet az életben.

Így aztán a hátborzongató, hősies történetek egyre szaporodtak. Amikor a nyaralás után megjelent az osztályteremben, döbbenetes hegymászói teljesítményeiről számolt be:

– Tudjátok, augusztusban az Alpokban túráztam. Több hegyet meghódítottam, többek között a Matterhornt.

– Gyakorlok, mert érettségi után az Everest következik.

Álmélkodva hallgatták. Volt, aki kicsit kételkedett, de az előadás lendületes és meggyőző volt. Egyik éjjel összegyűltek a koboldok a szokásos havi ülésükön. Főkobi kiakadt:

– Hát ezt a sok hazugságot nem bírom már hallgatni! És ahogy előadja! Az a sok mafla kölyök meg csak bámul.

Mindenki elmondta a saját ötletét, de nem tudtak közös jó megoldást találni.

Következtek az iskolanapok, és a koboldok reménykedtek valami lehetőségben.

Sok meghívott előadó jött az iskolába. A gimnazisták találkozhattak történészekkel, kutatókkal. Az általánosba sportolók, néptáncosok látogattak.

Sanyi osztályába épp egy hegymászó érkezett. Hozta a színes diáit útjairól, levetítette s a gyerekek igen élvezték. Utána beszélgettek.

Az egyik fiú, nem tudni, hogy a kétkedők között volt vagy mert Kobika bökdöste és a fülébe sutyorogta:

– Említsd meg Sanyit meg a Matterhornt!

Így aztán Gabi megszólalt.

– Tetszik tudni, nekünk is van egy hegymászónk. Sanyi a nyáron meghódította a Matterhornt.

A hegymászó kedvesen mosolygott:

– Gyere Sanyi, meséld el a részleteket.

Sanyi kitámolygott és fülig vörösödve elrebegette:

– Hát felmáztunk.

– Kivel mentél és milyen szerelések voltak?

– Nagypapával. Nem tudom a többit – motyogta.

Nagy csönd lett. Mindenki várt. Kobika örömmel dörzsölte össze a kezét. „Persze, Nagypapával, aki 78 éves és a legnagyobb hegy, amit életében látott a Gellért-hegy volt Budapesten.”

A hegymászó észlelte, hogy a kisfiú bajban van és azt mondta:

– Sajnos most mennem kell. Majd legközelebb elmeséled.

Alig tette ki a lábát, nagy hangzavar tört ki. Mindenki egyszerre kiabált:

– Hol is voltál te? Miket mászol te meg? Hazudós! Át akarsz verni!

Sanyi csak állt. Most nem volt Nagy Sándor, hanem egészen kicsi Sanyi. Hirtelen kirohant az osztályból és bölgve, szipogva rohant haza. Napokig szavát alig lehetett venni.

– Talán jó lenne, ha megszoknád, hogy igazat mondasz, nem meséket – dünnyögte a fülébe Főkobi. Nem olyan nehéz, hidd el. Sanyi elhatározta, megpróbálja, hátha sikerül.

CSAK ÁLOM

Ilmi mindig vékonyka kislány volt.

– Giliszta – mondta neki Pali bátyja néha, főleg, mikor alig evett vacsoránál.

– Cinege madárkám – ezt az öccse mondogatta, aki a családban „a kapudöngető” eposzi jelzót kapta a Botond mellé.

Soványúsága ellenére Ilmi szívós volt és egészen jól ment neki a kosarazás is, amit az iskolában gyakorolt. Kilenc éves elmúlt, amikor megbetegedett.

Keserves idő következett. Kórházban volt pár hónapot, aztán otthon, majd újra kórház. Anyukája sokat volt nála, barátai látogatták, még egyik-másik tanár is felkereste.

Nagyon gyöngé és fáradékony volt, de legalább már otthon volt. Remélte, hogy nem kell visszamenni a kórházba. Itthon bátyja, öccse gyakran mellé ült: társasoztak, olvasgattak, neten keresgéltek érdekeseket.

Ilmi mégis azt szerette a legjobban, ha Anyukájával beszélgethetett, főleg olyanokról, amilyen gondolatok foglalkoztatták.

– Anyu, – kérdezte egyik nap – ugye én nagyon beteg vagyok?

– Hát kislányom, igen, elég beteg vagy, hiszen tudod, kórházban is voltál többször. De reméljük hamarosan meggyógyulsz és talpra állsz. Ilmi hallgatott egy darabig, aztán újra kérdezett:

– Nagypapa is nagyon beteg volt, de ő meghalt. Nem gyógyult meg. Én is meg fogok halni?

– Nem szivecském, nem. De most ki kell rohannom, mert odaég a vacsora.

Anyukája kiment, becsukta maga mögött az ajtót és zokogva ráborult az asztalra.

– Nem – suttogta magában – nem bírom ki. Nem bírom végig csinálni.

– De végig tudod csinálni! Mosolyogva! Hogy erőt adj neki! Hogy mellette légy! Szüksége van rád! – mondta egy belső hang. Kis idő múlva mosolyogva bement.

– Épp jókor – mondta. Különben vajaskenyeret ettetek volna vacsorára.

Ilmi nem felejtette el a kérdéseit:

– És Nagypapa most hol van?

– Nem tudom biztosan, de remélem, hogy szép és kellemes helyen, amit sokan mennyországnak hívnak.

– Az éjjel azt álmodtam, hogy egy nagy réten vagyok. Sok szép virágot szedtem Nagypapának, aki nagyon örült, mikor odaadtam neki. És Anyu, milyen az meghalni?

– Kislányom, azt senki sem tudja igazán. Aki kipróbálja, utána már nem tudja elmondani.

– Anyu, fáj az, amikor az ember meghal?

– Nézd, Ilmikém, itt vagyok veled, fogom a kezéd. Veled vagyok. A meghalás olyan, mintha csak elaludnál. És nagyon reméljük, szépeket álmodunk, mint te ma éjjel, Nagypapával a réten.

– Ma este itt leszel velem, amíg elalszol?

– Itt, persze, és fogom a kezéd.

– Akkor jó – sóhajtott fel Ilmi megkönnyebbülten.

És így múltak el a napok.

GALAMBOK

Lia, azaz Amália, – csak nekem lehet ilyen rémes nevem! – alighogy elkezdődött a nyári szünet, megbetegedett. „Csak egy hülyegyerek betegszik meg a szünetben! Ha már, akkor inkább iskolába járás idején.” Feküdt tehát, bevette a gyógyszert és haragban volt az egész világgal. És kivel is undokoskodjon, mint aki „keze ügyébe” került – hát a családjával.

Nővére, Bori felajánlotta, hogy társasozhatnak – persze MIELŐTT STRANDRA MEGY! Lia fuldoklott az igazságtalan méltánytalanság miatt. „Megy, én meg itt fekszem!” Anyukája süttivel, gyümölcslével akart kedveskedni: „Nem kell. Vidd el.” – mondta Lia a lehető legundokabb hangján.

Barátnői – egyoldalúan cseteltek vele. Beszámoltak hegyekről, tópartokról, városról, varázsos kis falvakról. Lia nem is válaszolt: csak dühöngött és rettenetesen sajnálta magát. Egész nap szótlánul bámult a semmibe.

– Csak tudhatnám, mire gondol – mondta Anyu este Apának.

– Velem sem beszélget – sóhajtott Apa. Igaz, hogy beteg, de nem kellene annyira undoknak lennie.

– Egyfolytában magát sajnálja – mondta Tündi tündér a legjobb barátjának, Muki manónak.

– Képtelen örülni mások örömének. Mert csak ÉN, meg ÉN.

– Ki kell találnunk valamit, hogy másra figyeljen – töprengett Tündi.

Másnap Anyu fülébe suttogott:

– Fordítsd meg az ágyát, hogy az ablakra nézzen. Anyu úgy érezte, remek ötlete támadt: megfordította az ágyat.

– Nézz Lia, mennyi mindent láatsz, ha kifelé figyelsz.

– Semmit sem látok. Hagyjál.

– Ez aztán nem túl sikeres, de mindegy, így marad – mormogta Anyu.

Tündi közben szerzett magokat, (milyen jó, ha barátságban

vagy Bumbi törpével, akivel egy raktárban lakott!) és az ablakpárkányra szórta. Hamarosan meg is jelentek a szemfüles galambok. Meg egy veréb is, de azt elkergették.

Lia érdeklődni kezdett. Még sohasem látta a galambokat ilyen közelről.

– Anyu – szólt ki – gyere, nézd, hogy esznek a galambok.

Anyu megörült, hogy annyi pocsek nap után Lia normálisan beszél és érdeklődik.

A galambok minden nap eljöttek. Lia elvarázsoltva figyelte őket. Megtanulta, hogy nem mozdulhat hirtelen, mert akkor elröppennek.

Pár nap múlva megkérdezte:

– Kiülhetnék oda a székre, az ablak mellé?

Az orvos megengedte és Lia reggel kiköltözött az ablak mellé. Várt, várt, hogy megjöjjenek. Már meg tudta különböztetni őket: a teljesen szürke, a kékes mintázatú, a búbos meg a többi.

Jó pár nap után nagy ötlete támadt: még nem jelentek meg a galambok, mikor a markába szórta a magokat és nyújtott karral, mozdulatlanul ült. Amikor megjöttek, csipegettek és kiettek tenyeréből is. Aztán jóllakottan elszálltak.

– Anyu – mondta megilletődötten Lia – Anyu, képzeld!

A tenyeremből ettek! Aznap az egész család értesült a fantasztikus hírről, Lia minden családtagjának elmesélte külön-külön.

– Csak nem hagyod, hogy azokhoz a koszos, fertőző galambokhoz, amúgy is beteg lányod hozzáérjen?! – recsegte a szomszédasszony, aki minden madarat elhessegetett. Anyu somolygott:

– Tudod, biztos ők gyógyították meg a lányomat.

Lia valóban rohamosan gyógyult és hamarosan együtt ment Borival a strandra. De előtte még ott ült mozdulatlanul, hogy a galambjai kicsipegessék tenyeréből a magokat.

– Az én galambjaim – mondta igen elégetten mindenkinek. Mert lehet, hogy mások ide-oda utaztak, láttak ezt-azt, de galambjai csak neki vannak.

MAGÁNÉLET

– Anyu, annyira szeretnék egy kiskutyát!

– Sajnálom Boldi, de ezt nem tehetjük meg. Reggel 7 körül mind elmegyünk és 4-5 óra körül jövünk haza. A kiskutyát nem hagyhatjuk egyedül hosszú órákon át.

Ez a beszélgetés 2-3 havonta lezajlott Boldi (azaz Boldizsár) és édesanyja között. Néha csekély változtatással a szövegen, de egyforma érzelmi intenzitással: könnyörgés, könnyek, duzzogás, dühös megbántottság.

Apu néha békítő mondatokat mormogott:

– Türelem Boldi, hátha majd másképp alakul.

– Igen, igen Drágám, sok igazság van abban amit mondasz.

Éveken át ment ez a meddő beszélgetés. Boldi már kilenc éves is elmúlt, mikor Anyu váratlanul bejelentette:

– Rendben van Boldi. Kapsz egy kiscicát. A cicák jobban elvannak magukban.

És másnap meg is jelent egy öklömnyi szürke-fehér szőrgombóc, aki közmegegyezéssel a Pongi nevet kapta. (Némi szemtenkedés után, mert nővérenek szörnyű javaslatai voltak!)

Anyu megtanította Boldit, hogyan kell etetni, itatni, tisztán tartani a cicát. Az előtérben volt mindig friss alom is és tavasszal Apu csinált egy kijárót a kicsi kertbe. De télen Pongi még igen kicsi volt, nem is ment még semerre.

Boldi sietett haza az iskolából, Pongi meg várta. Játszottak galacsinnal, fonállal, labdával. Amikor Boldi leült tanulni, Pongi nagy dorombolással mellé kuporodott. Este egy kicsi babafotelben volt az ágya, Boldi mellett. Boldi elalvás előtt még megsimogatta.

Pongi szépen növekedett, májusban már majdnem egy éves. És eljött a nap, amikor Boldi hazajött és Pongi nem várta, sőt otthon se volt. Boldi aggódva kereste, kint a kertben is, de sehol.

– Nincs itthon Pongi – sóhajtott Boldi, mikor Anyu hazaért.

– Elment sétálni – mosolygott Anyu. Nem aggódott, mert a „kijáró” kis kertbe, onnan pedig egy széles sáv fű a patakpartig

vezetett. A ház túloldalán zsákutcára nyílt, autóforgalom szinte semmilyen.

Pongi este 8 körül hazaállított és üdvözölve a családot, kifejezte abbéli reményét, hogy a vacsorából még egy-két nasi-falat jut neki. A hét folyamán többször is elment sétálni(?) vagy ki tudja hova...

– Mindenesetre magánügyeit intézte – mondta Apu.

Boldi egyre komorabb lett. Megsértődött. Duzzogott. Lehet, hogy mondta is Ponginak, de nem vette észre. De Anyu igen.

– Mi baj van Boldi? Haragszol Pongira?

– Nem szép, amit csinál. Régebben mindig várt, amikor hazaértem, itt örült. Most meg? Múltkor egész éjjel is el volt valahol.

– Mond csak Boldi, szerinted Pongi önálló lény?

Nem a karod, lábad, de nem is egy üveg befőtt, hogy reggel felteszed a polcra, s amikor hazaérsz levered.

– Igen Anyu, önálló lény, de én annyira szeretem.

– Igen Boldi, ez köt össze benneteket. Te szereted és ő is szeret. De ez nem azt jelenti, hogy ilyen „szeretet-kötéllel” leigázd és megnyomorítsd. Te például, amikor hazajössz és utána kimész a térre focizni még, magaddal viszed Pongit?

– Nem. De hát ő nem is tud focizni.

– Elvárnád viszont, sőt kikövetelnéd, hogy itt várjon. Ma éjjel meg ő nem vitt téged magával mikor elment egerészni...

– Akárhogy is, Pongi már nem szeret engem.

– Ne légy buta Boldi. Pongi igenis szeret. De Te képzeled rosszul. Az, hogy szereted, nem azt jelenti, hogy megfojtod, elgyötröd a szereteteddel. Inkább kérdezd meg tőle, hány egeret sikerült megfognia.

Boldi elnevette magát. Ezen az estén Pongi nem ment sehová, hanem a fészkében aludt Boldi mellett. Boldi megsimogatta, úgy mint pici korában és érezte tenyerén a dorombolást.

– Jól van Pongi – suttofta. Talán mégis szeretsz. Én meg tudomásul veszem, neked is lehet magánéleted, ha az nem is foci.

A „BULLY”

Norbi nyári „menetrendje” úgy alakult, hogy júliusban két hét angol, két hét számítógépes tábor. Augusztusban 2 hétre Miklós nagybátyjáiékhöz megy, ahol öt unokatesó várja és még három a szomszéd városkából, ahol meg Marci nagybátyjáiéknak élnek. Norbi lesz a kilencedik. A hadsereg – mondogatja Lilla, Miklós felesége, amikor a csapat bevonul ebédelni.

A tanya csodás hely volt: lovak, saját és „panziós”, kecskék, tehenek, macskák, csirke, pulyka, disznó. Norbi nem érezte olyan csodásnak. Szerette az állatokat; távolról, könyvben, képernyőn. A ló ijesztő: szélében, hosszában, magasságban óriási, na és a fogai... Elképedve figyelte, ahogy a többiek magabiztosan bántak az állatokkal. Mindenki lovagolt, kivéve Sárít, aki 5 éves volt, de már ő is gyakorolt a papával.

Norbi reggel együtt kelt Nikivel, akivel egyidős volt. Szépen felvette a zoknit, cipőt, a ruhát, amire anyukája mindig azt mondta:

– Vigyázz kisfiam, ne koszd össze magad!

Niki bezzeg fél perc alatt kész volt: mezítlábas szandál, póló, kis gatyka. Na de meddig?

Vacsora előtt folyt a nagy ruha-cipő begyűjtés. Mert bizony a nap folyamán lerúgták a szandált, amikor a patakban tapicskoltak, a bújóciska, számháború során sáros lett a póló és lekerült valahol. De vacsorára mindennek meg kellett lennie.

A mosógép persze minden nap dolgozott.

Norbi jól is érezte magát, meg kicsit idegenül is. Itt mindenkinek volt feladata: a két lány – már 13-14 évesek – a kecskét látta el. Reggel Gabi elrikkantotta magát a reggeli után:

– Ma én vagyok a konyhafőnök, gyere Sanyi, te vagy a kukta. Még Sári is „dolgozott”, a játék locsolójával többször fordulva, feltöltötte a csirkék, kutyák itatóját.

Norbi legjobb barátja Niki volt. Vele sok mindent megbeszél. Ketten aludtak egy szobában. A „népség” nagy része a kerti sátorban, s ezért a kiváltságért nagy versengés folyt.

– Utálok visszamenni, mert kezdődik az iskola – mondta Norbi az éjszaka csöndjében.

– Az iskolát utálsz vagy tanulni nem szeretsz? Én szeretek tanulni, ha nem is mindent. De ha állatorvos akarok lenni, mint Apa, akkor sokat kell.

– Nem a tanulást. De az iskolában van egy fiú, most lesz nyolcadikos. Nagyon komisz. Mindenkit elgáncsol, lökdös. Engem meg kiszúrt magának: minden reggel elveszi a tízóraitam, ha meg pénzt kapok a büfébe, azt is.

– És te hagyod?

– Mit csináljak? Nagyon félek tőle. Mindig megfenyeget, hogy megver. Meg még rosszabb is...

– Micsoda?

– Azt mondta, lepisil, hogy aztán az egész iskola azon röhögjön, hogy bepisilem.

– Megvert már?

– Csak egy kicsit. De nagyon óvatos: a tanárok előtt ő a jófiú. Pofon nem üt, mert meglátszik. Gyomrost meg rúgásokat már kaptam.

– Ellen kell állnod! Meg kell verekedned vele. Különben is: szóltál már Apukádnak, Anyukádnak vagy az osztályfőnöködnek?

– Te ezt nem érted egészen Niki. Apuhoz mindig mehetek matek-fizika példákkal, számítógép-problémával. Olyan lelkes, hogy fél napig magyaráz. Anyuhoz fordulok kaja ügyekben, zsebpénz, na meg „kinőttem a cipőm”. Anyu mindig ilyeneket mond:

– Légy jó kisfiam! Ne veszekedj, ne verekedj! – Szerintem nem is értené a helyzetet. Berta néni pedig mindig halálra ag-

gódja magát miattunk. Ha csak egy horzsolás, máris rohan a ládikához: fertőtleníti, beköti és pátyolgat. Nem lenne tekintélye ezzel a stílussal Gombár előtt.

Másnap Niki összehívta a fiúkat a bandából.

– Akárhogy is, Norbinak meg kell verekednie ezzel a szemétládával, vagy egyre rosszabb lesz.

A fiúk egyetértettek, csak Norbi szűkölt.

– Meg fog verni.

A fiúk bólogattak.

– Valószínűleg jól eltángál, de attól még ellen kell állnod és meg kell verekedned.

Elhatározták, hogy Norbit „edzésbe veszik”. Délelőtt, délután mindig másik fiú edzett vele. Norbi túlélte a kék-zöld foltokat és (lassan) rájött, hogy vissza lehet ütni. Minden fiú megtanította a saját „készletéből” egy-két mesterfogásra.

– Javul, határozottan javul – állapították meg egyhangúlag.

Nagy biztatásokkal Norbi aztán hazautazott. Némi szorongással várta az új tanévet, pontosabban a találkozást Gombárral.

– A fontos – mondta Niki búcsúzásul – ne félj!

Már az első nap Gombár messziről vigyorgott rá:

– Reggel várlak. Valami finomat hozzál ám!

Másnap reggel Gombár már várta:

– Na, ide azzal a falattal!

– Nem – mondta Norbi és továbbment.

Gombár úgy elképzeli, hogy elfelejtette elgáncsolni vagy fellökni. De azért utána kiáltotta:

– Megbánod!

Norbi sejtette, hogy hazafelé valahol várni fog rá.

– Most széltáplátalak, te kis szemét! – kiáltotta Gombár és nekiugrott.

– Nem félek! – mondta magában Norbi.

(Ugorj neki, mint egy foxi. Ne láss, ne hallj, csak üsd, ahol

éred – biztatta Niki.)

Norbi ugrott is, ütött is, de Gombár ledöntötte a földre és épp bele akart rúgni. Ám Norbinak bevillant az egyik „mesterfogás” és teljes erejével térden rúgta Gombárt.

Gombár elesett és nem is tudott rögtön felkelni. Üvöltött és fenyegetőzött. Norbi felállt, végigmérte a földön Gombárt és távozott.

Otthon mosásba tette szagatatott, koszos ruháját.

– Elestem – mondta tapintatosan anyukájának.

Vérző sebe nem volt, csak zúzódások, lila foltok bőviben.

Másnap Gombár nem jelentkezett a „falatért”. Távolról látta, hogy erősen biceg. Délután e-mailezett Nikinek. A fiúk együtt örültek vele. Niki azt írta vissza:

– Sose hagyd magad leigázni! Ez jól hangzik, mi?!

PUFÓKA FÓKA

Daninak már kicsi korában meggyült a baja a nevével. Jött Mancinén és már messziről lelkendezett:

– Milyen édes duci! Ducikám, Ducikám! – felkapta, összecsókolta.

– Nyomorgatja – állapította meg Falánka kobold, Dani hú barátja.

Dani először csak szipogott, de úgy négyéves körül már ordította:

– Tegyé le! Tegyé le!

Mikor a rúgkapalózásban odáig jutott, hogy jól hasba rúgta Mancinét, a felnyalabolás megszűnt, „Ducikám” megmaradt. Maradt az (Falánka szerint engesztelő) ajándék is: csoki minden méretben, formában.

– Ekkora tábla csokit nem is gyártanak – hüledezett Falánka, amikor Dani a „raktárba” süllyesztette. Volt ott mindenféle: dobozos, táblás csoki.

– Akár boltot is nyithatnál – javasolta Falánka.

– S akkor mi maradna nekem? – motyogta Dani teliszájjal.

Pedig maradna jócskán, mert az, aki látogató kisgyerekes házba megy, illik vinni valamit a gyerekeknek. Pénz, paripa, fegyver törölve, marad a csoki. Dani illedelmesen, szépen megköszönte, egyúttal tökélyre fejlesztette a felnőttekkel való elmés kommunikációt az egyszavas válaszokkal:

– Szeretsz iskolába járni?

– Igen.

– Hogy megy az iskola?

– Jól.

– Vannak barátaid?

– Vannak.

Ezután jólnevelten szobájába vonult, minőségi ellenőrzésnek vetette alá a zsákmányt és jó nagy falatokkal megvigasztalta

magát a kimerítő társalgásért.

Sajnos az iskolában is ragadt rá név:

– Dagi – közölték vele osztálytársai, nem annyira csúfolódásból, inkább tényként – ő volt a „legteltebb” az osztályban, utolsónak lihegett be futáskor a célba, mikor a tanár már el is tette a stoppert. A csapatokba nem beválogatták, ő a maradék volt, valamelyikhez „odarakták”. Pedig jól tanult, tiszta ötös év végén és csak tesiből négyes (Edit néni kikönyörögte, ne hármas csúfítsa a bizonyítványt).

– Rendben van – mondta a tesi tanár – tulajdonképpen igyekezik...

Mint ahogy minden évben, Mamóka megérkezett a falujukból, hogy lássa őket, elintézzon dolgokat és megismételje a meghívását nyárra.

– Óh, Danika még kisfiú ahhoz, hogy egyedül elmenjen – hátrította el a meghívást Anyukája.

– De hát nem idegenbe megy – méltatlankodott Mamóka.

– Danika jól elvan itthon. Betti is vele van általában és Béci (Dani papája) meg én is gyakran hazatelefonálunk – védekezett Anyu.

– Betti már tizenöt éves és Dani is tíz, elmaradhatnak.

– Édes lányom – (Mamóka határozott kijelentéseit ezzel szokta kezdeni –) legfőbb ideje, hogy ne ebben a lakásban üljön Dani egész nyáron.

Másnap Betti hívta Danit a strandra, de Dani húzódozott, így aztán Betti egyedül vonult el, hogy ifjonti báját az uszoda közönsége elé tárja.

Dani egyedül maradt Mamókával.

– Miért nem mentél el? – faggatta Danit Mamó. Nagy hallgatás után Dani csak kibökte:

– Utálok strandra járni. Sok gyerek van ott az iskolából és csúfolnak. Azt mondják: Szia Pufóka foka.

– A térre sem mész le? Fociznak meg kosaraznak, láttam.

– Nem vesznek be a csapatba. Igazuk van, lassú vagyok meg ügyetlen.

– És mit csinálsz itthon?

– Néha tévét nézek, meg játszom a videojátékokkal. Abban jó vagyok: múltkor is elértem a 600 pontot.

Mamóka erre csak dűnnyögni tudott, mert sejtelve sem volt, hogy lehet elérni 600 pontot meg, s hogy az mit is jelent.

– Mindenesetre Danikám, pakolj össze, mert holnapután utazunk.

Sokáig utaztak vonattal, a végén még autóbusszal is. Alaposan elfáradtak a melegben és Danit sem kellett biztatni, hogy vacsora után hamar ágyba bújjon.

Másnap kora reggel (reggel? hajnalban!) Mamóka ébresztette:

– Gyere, kisfiam, szedjük meg a borsót, ebédre meg gyomláljunk egy kicsit, míg hűvös van.

Dani jólnevelt volt, meg szerette is Mamókát és mélyen hallgatott, míg kikecmergett az ágyból. Egyes gyerekek a vakáció alatt 9-kor, sőt van aki 10-kor kel fel. Hatkor kelni – nem normális.

Kiballagott Mamókával, szedte a borsót, irtotta a gazt kisfejtű kapával. Igazán nyomorultul érezte magát. Reggeli után viszont egész mulatságos volt kipotyogtatni a borsót a héjából.

Ebéd után a hatalmas diófa árnyékában Papóka nekilátott, hogy remek sakk-játékost (magának partnert) faragjon belőle. Mamóka egy karosszékből szundikált, de néha előre biccent a feje, s akkor hangosan bejelentette:

– Figyelek ám!

– Másnap – na persze megint hajnalban, – tejért ment Dani Mamókával.

Úgy egy-másfél kilométerre van a tanya. Józsiéknak hat tehen van. Néha beadják a tejet, ha amúgy is bejönnek a faluba.

– Ha meg nem, érte kell menni – magyarázta Mamóka. Sári éppen fejt:

– Az utolsó. Csak egy csöppecskét kell várnotok.

Dani nagyon bámulta a fejést. Tudta, hogy a „tehen adja a tejet”. De ez valami ködös képben úgy rémlett, egy tehénfejű terebélyes lény, aki dobozban vagy palackban „adja” a tejet.

Később Dani egyedül is eljárt a tejért és az út valahogy egyre rövidebb lett.

Harmadnap Papóka költötte. (Naná, hogy hajnalban!)

– Gyere, Danikám, megyünk gombászni. Rendes cipő van rajtad? Mert a tövis beléd áll, a vadrózsa megkaristol. Itt a kosárkád, fogd.

– Délre megjövünk – búcsúzott induláskor.

Mentek is árkon-bokron, erdőben, dombon. Papókának voltak „titkos” helyei, ahol legtöbbször talált gombát.

– Nézzél csak alaposan szerte szét. A gombák gyakran elbújnak. De le ne vedd, majd előbb megnézem. Néhány fajta aljasul álcázza magát, mérgezőek, de jámbornak tettetik magukat. Sok éven át tanultam Nagyapámtól, melyik a jó.

Hétvégén meghozták a fát. A nagy cserépkályha két szoba közé volt építve: egyik oldalon rakták be a fát, a kályha másik oldalán meg körbe lehetett ülni a kis padkán.

Emlékezett még rá Dani, milyen jól melegített, amikor karácsonykor itt voltak. A fát tehát kiöntötték az udvarra – talicskázni kellett a fáskamráig, ott meg felrakni.

– Bírod-e kisfiam a talicskát? – aggodalmaskodott Mamóka. Daninak sejtelve sem volt, hogy bírja-e, mivel életében nem csinálta. De ránézett Papóra. Vagy ő vagy Papóka. Úgy döntött, hogy bírnia kell.

Este Mamóka nagyon megdicsérte és ez enyhített fáradságán meg a rákövetkező izomlázon.

Este Falánka elbeszélgetett Szerénykével, a ház koboldjával, aki Mamóka környékén serte-pertélt.

– Sohasem szemétkedem vele – vallotta be Falánkának. Néha nagy a kísértés, hogy kobold létemre, mondjuk kicsit elgáncsol-

jam, végtére is mulatságos lenne, ha elterül, de nincs szívem. Mellesleg ki szokott tenni nekem egy tálkában egy kis tejet. Még Írországban tanulta, ahol a szüleivel pár évig élt.

Falánka aggódott Dani miatt:

– Elvonási tünetei vannak. Már hetek óta egy szem csokit sem tudott enni szegény.

– Kérjük meg talán a tündéreket, hogy este énekeljenek neki valami altatót?

– Szerintem nem méltányolná. Csoki helyett tündér nóta? Kizárt.

Dani azért elég jól túlélte a csoki nélküli életet. Mindig volt valami tennivaló: csirke etetés, itatás, gyümölcszedés, piacra menés, kerítésjavítás.

Egyszer beutaztak a közeli városba. Megnézték a múzeumot (dínó-csontváz), fagyiztak, Papóka metszőollót vett – egyszerűen élménydús nap.

Dani megszerette a kis falut. Trianon után zsákfalu lett belőle, kevesen is lakták. De akadt két-három hasonló korú, ki tudja hanyad unokatestvérek, akikkel barátságot kötött.

Szünet végén sajnálta, hogy el kell válniuk.

– Jövőre újra jövök – ígérte Dani.

Az állomáson Anyu, Apu várta.

– Hiányoztál – ölelgették mindketten.

– Dani! – bámult rá Betti – Te megnőttél. Meg valahogy olyan más vagy.

Dani mosolygott. Igen, érezte, hogy valahogy másmilyen lett. (És azt szeretném én látni, hogy még egyszer valaki Pufóka fókának nevezzen! – gondolta magában.)

KÉRDÉSEK

Peti nagyon kíváncsi gyerek volt. Inkább azt mondanám, érdeklődő. Hiszen nem a kulcslyukon leskelődött, nővére pusmogását sem fürkészte, mikor barátnőivel összeviharogtak.

Peti az örökös „miért?”-jeivel gyötörte egész családját. Legfőképpen bátyját, Gabit. Gabi volt hármójuk közül a legidősebb: érettségi előtt állt.

Gabinak két egyetemista barátja volt, akikkel mindenféle műszaki dolgokat tárgyaltak. Egyikük informatikusnak, másik elektromérnöknek tanult. Gabi megengedte, hogy Peti ott üljön és hallgassa őket, feltéve, hogy nem kotyog bele. Igaz, hogy zömét sem értette, de néha elkapott valami félig érthetőt, amiről később kifaggatta Gabit.

– Már zúg a fejem a sok kérdésétől – nyafogott Vidorka kobold Tudorka barátjának.

– Jobb lenne, ha nem folyton a hülyéskedésen törnéd a fejed, hanem okos dolgokra is figyelnél. Akkor akár főkobold is lehetne belőled – figyelmeztette Tudorka. Vidorka azonban csak vihogott.

– Tegnap eldugtam a fél pár zokniját. Dühöngve kereste Peti, majdnem elkésett az iskolából.

Tudorka megrovóan nézett rá. Vidorka a komisz koboldokhoz tartozott.

Peti és Gabi egy iskolába jártak, így reggel együtt mentek, a tanítás végén meg együtt jöttek haza. Peti megvárta, amíg Gabi végez: néha az udvaron játszott, de hidegben, esőben a folyosón várta.

Aznap is a folyosón ácsorgott, amikor arra jött Gabi fizika tanára.

– Szia Peti! Gabira vársz? – kérdezte.

– Igen – bólogatott Peti. Aztán összeszedte a bátorságát és megkérdezte:

– Meg tetszik tudni mondani nekem, milyenek azok a gravitációs hullámok? Nagyon szeretek úszni. A nyáron a Balatonban olyan jókat úsztam és a legjobban a tarajos, fröcskölős hullámok voltak. Olyan jó lenne, ha most is úszhatnék a hullámok között. A tanár elmosolyogott, de csak kicsit, meg ne sértse az ifjú érdeklődőt.

– Sajnos Peti, ez nem olyan, amiben te úszni tudnál. A gravitációt talán érted...

– Igen, igen – buzgólkodott Peti. – Gabi elmagyarázta, amikor elestem, hogy miért leestem és nem föl.

– A többit nem tudom most elmagyarázni. De te mindig csak kérdezz! Figyeld meg a dolgokat és kérdezz rá: Miért? Hogyan?

– Azért nem annyira lelkesednek, hogy folyton kérdezek. Gabi is unja már néha, Apa meg azt mondja, ő könyvelő és régen tanulta a fizikát.

A tanár elnevette magát.

– Pedig egész életünk „tele” van fizikával. Apukád autót vezet – mennyi minden összefüggés van ott. Sőt, mikor Anyukád főz, s felforr a leves. Pár év múlva az iskolában is tanulsz fizikát, kémiát. Remélem én foglak tanítani. Majd meglátod, mennyi remek dolgot fedezünk föl együtt.

– Hát addig még van pár év – szontyolodott el Peti. – Szóval ezek nem úszós hullámok.

– Nem Peti. Úgyhogy járj az uszodába és ne búsulj, ezt is megérted majd.

Peti megköszönte és elindult Gabi felé, aki kijött a teremből.

Elhatározta, hogy megkérdezi, mi van azzal a leves-felforrással, meg az autó fékezéssel. Nem lehet eleget kérdezni.

FOTÓK

Július elején a gyerekek „megszállták” a nagyszülőket. Lencsi (pici korában ragadt rá ez a név, mikor nagy szemekkel bámult a világra és Marcsi néni felkiáltott: „Ez egy Lencsi-baba!”) már tizennégy éves volt, öccse Lackó elmúlt tíz.

– Menjetek és segítsetek Nagyiéknak, amit csak tudtok – bocsájtotta őket útra édesanyjuk. Magában hozzátette, hogy Isten őrizze, hogy Lencsi a plázákban lófráljon idétlen barátnőivel naphosszat. A nagyszülőkre meg igazán ráfért egy kis segítség.

A gyerekek szerették a kicsi falut, amelyik bebújt a hegyek közé apró házaival. Lackó szívesen segített a kertben, gyümölcszedésben, javítgatásokban, amikor Napa már nem nagyon tudott elvégezni.

– Anyu, képzeld – súgta a telefonba Lencsi – Nagyi főzni tanít minket. Egyik nap én, másik nap Lackó.

De a résztvevő együttérzés helyett, mintha valami kuncogást hallott volna.

– Igazán nem árt, ha tudtok valamit – bízta Anyu – majd itthon is bemutatathatod a szakácstudományod.

– Nem olyan rémes – ismerte el Lencsi. Aznap Lackó egy könyvet próbált megtalálni a többi között, amire Napának szüksége lett volna. Egyszer csak egy nagyon régi fotó esett a földre a könyvek közül.

– Ez ki? – álmélkodott Lackó. A képen egy fiatal lány, furcsa ruhában, valami homályos lépcső? Ház? előtt. „Kis Andor műterme, 1904.” a hátlapján.

– A nagymamám, Terézke – mondta Napa.

– Hogy ez hogy került ide? – csodálkozott.

– Hogy hogy „műterem”? Így csináltak fényképeket?

– Bizony kisfiam, nem is olyan telefonokkal, mint amilyen

neked is van.

Lackó kiáltott:

– Lencsi, gyere be, mert Napa irtó érdekeset mond!

– Félix bácsi „műterme” az utcáról nyílt, kirakata is volt. Ott számos esküvői meg családi kép csalogatta a fényképre vágyókat. A műteremben volt díszlet, – amit ezen a képen is látsz, előtte „beálltak” fotózkodni. A család, nagyszülők, szülők ültek, gyerekek álltak mögöttük, mellettük. Legjobb ruhájukban, szépen megfésülve. Ezeket a képeket gyakran bekeretezték, szobájukban felakasztották.

Félix bácsi négy kis keréken guruló állványon lévő masinába beledugta a fémlapot. Eligazgatta a családot.

– Tessék mosolyogni! Ne mozduljanak! Itt röpül a kismadár! Semmiféle madár nem repült, hanem Félix bácsi bebújt a fekete lepel alá, ami a gépet borította és elkattintotta.

Aztán a „sötétkamrában” mindenféle kémiai tudományok segítségével előhívta, végül karton lapra ragasztotta. A gyerekekről készületeket néha ki is színezte.

– Nem volt mindenkinek fényképezőgépe? – Lackó határozottan elképedt.

– Valamikor a 20-as, 30-as években jelentek meg a kézben fogható masinák. 24 vagy 36 képet lehetett elcsattogtatni, óvatosan visszatekerni, beadni fényképészhez, előhívatni.

Lencsi összenézett Lackóval. Amikor kirándultak töménytelen fotót készítettek, rögtön látni és hazaküldeni is lehetett.

– Napa – próbálkozott Lackó – biztos, hogy jól tudod ezeket? Annyira hihetetlen.

Napa ezen jót nevetett.

– Nekem meg az hihetetlen, amit ti csináltok a telefonotokkal!

HIHETETLEN

– Nagy kincs ez a telefon – jelentette ki Nagyi Napának. Most telefonáltam Ancsának, hozzon paprikát, ha bemegy a városba.

– Miért kincs? – érdeklődött Lencsi.

– Sokkal könnyebbé teszi itt az életünket. Tudunk segíteni egymásnak; beszélni tudunk a patikussal meg az orvossal is. Bizony nehezebb volt enélkül.

– Nagyi, te még mindig azt a nyomógombos, asztali vonalas telefont használod. Miért nem mobilt? – faggatta Lackó.

– Megszoktam. Előtte volt tárcsás is, sőt olyan belebeszélős.

– Milyen?

– Hát, fekete doboz, a villán kagylóval. Felemelted és beleszóltál:

– Jó reggelt Pirike. Kapcsolja, legyen szíves, Molnárékat. Vagy mondhattam: „a 112-t”.

– Hogyhogy kapcsolja? Ezt nem értem.

– Drága kisfiam, ez úgy ment, hogy Pirike volt a postáskisasszony. Előtte fent banándugós vezetékek, aztán a megfelelő számra bedugta, vagyis kapcsolta. Ó, még a 80-as évek vége felé is így ment ez. A posta 4-kor bezárt, másnap reggelig nem lehetett telefonálni. De mindegy is volt, csevegésre úgy sem lett volna lehetőség, hiszen Ibiék, tudjátok a nővéremék, 12 évig kérvényezték a telefont, míg megkapták. Addig csak, ha nagyon fontos volt, átjártak Hertelendiékhez, akik voltak olyan kedvesek és megengedték a telefonuk használatát. Az egész házban ez az egy telefon volt, pedig vagy 15 lakásban laktak.

– Nem vették a telefont, hanem kérvényezték? Egyszerűen nem értem meg – hüledezett Lencsi.

Nagyi összemosolygott Napával.

– Édes kislányom, annyi hihetetlen dolgot tudnék mesélni neked, hogy azt gondolnád, nem lehet igaz, csak kitalálok.

– Nem, Nagyi, bocsáss meg, elhiszem, csak nem értem.

– A fantasy filmekben egyszerű dolgokat találnak ki ahhoz képest, amiket mi átéltünk, ugye lelkem?!

ROBBANÁS

Kora délután az augusztus végi melegben, Csike(Öcsike) alig egy évesen, szuszog, Pisti is elszundikált, noha bejelentette, hogy egy 4 éves nagyfiú már nem alszik ebéd után. Bori meg új 6. osztályos tankönyveit lapozgatta.

Édesanyjuk, Ila a konyhában a vacsorát készítette elő.

Ekkor hirtelen robbanás dörrent, rázta meg a házat. Az ablaküvegek belereztek, de nem törtek be.

– A vegyianyag gyár! – villant be azonnal Ilának, ahol a férje, sőt ő is dolgozott, csak most gyesen volt.

– Rohanok, megnézem, apátoknak nem esett-e baja – szólt oda Borinak már futtában. A rémület és aggodás szinte eltorzította az arcát.

Ahogy kiért az utcára, már látta, hogy mindenütt nyíltak a kapuk és az emberek rohantak a gyár felé. Ila odakiáltott Bözskének, jobboldali szomszédjának:

– Bözsikém, vigyázz a gyerekekre!

Bözske néni gyakran volt náluk: gyerekei, unokái szerte az országban. Segített sokat Ilának, meg jól is esett neki, hogy nem volt egyedül. Bori örült, hogy Bözsi néni jött át.

Baloldali szomszédjuk, Jancsi bácsi meg Jancsi néni, kedvesek voltak ugyan, de mindig 20 dB-lel hangosabban beszéltek, mint ahogy kellett volna. Ha meg nagyritkán veszekedtek, hát zengett a környék. De mivel szeretetteljesek és segítőkészek voltak, mindenki elnézte nekik a hangoskodást.

– Talán süketek kicsit – mondta Ila Matyinak, a férjének, mikor azt hitte, Bori nem hallja.

Az utcákon a sokaság a gyár felé igyekezett. Anyák, feleségek, nagyszülők telve félelemmel és aggodalommal.

Bözsi néni eljátszódott a fiúkkal, felolvasott egy mesét, aztán vacsorát is adott, mert már éhesek voltak.

Nyolc óra tájt Ila hazatelefonált.

– Bözsikém, fedtesd le a gyerekeket légy szíves. Itt vagyok a kórházban. Matyit most műtik. Maradok, ameddig lehet.

Reggel betoppant Jancsi néni is.

– Jöttem segíteni – harsogta. De nem mosolygott hozzá, mint máskor.

– Nyolc halott és nagyon sok sebesült. Nem tudom, Matyi milyen állapotban van. Úgy hírlík, elég súlyos.

Bözsi néni rápislogott és próbálta kifelé tuszkolni a kertbe.

– Ne a gyerekek előtt! – súgta.

– Miért? Tudniuk kell, hisz az apjuk, nem?

Bori dermedten bámult utánuk. Apa!

A gondolat, hogy Apának baja esett, rémülettel, szorongással töltötte el.

Anya déltájt érkezett haza. Sápadtan, kimerülten.

– Matyit megműtötték. Gépen van. Nincs magánál. Engem meg hazazavart az orvos. Este hatkor bemehetek egy órára. Ezzel leroskadt a székre. Bözsi néni rögtön hozott teát, ennivalót, Jancsi néni szokatlanul csöndes volt. Simogatta Ila kezét, vállát és könnyes szemmel kifordult a konyhából.

Este Ila bement a kórházba. Bözsi néni vacsora után lefektette a gyerekeket, Borit is.

– Jobb, ha most lefekszel, kislányom! – Bori olyan kétségbeesett volt, hogy szó nélkül engedelmeskedett.

Ila fél tíz után ért haza. Behúzta a hálószoba ajtót és Bözsi néni vállára borult.

– Matyi meghalt – zokogta. Most, nyolc után.

Összeölelkezve sírtak. És hiába a csukott ajtó, Bori tisztán értette: Apa meghalt. Nehéz volt felfogni: nem jön haza többé? Nem látom már soha? Úgy érezte, valami mély, hideg, sötétségbe zuhant, ahonnan nincs kiút.

Másnap reggel Anya átölelte és visszafojtott zokogás mellett annyit mondott:

– Borikám, Apa meghalt.

A fiúk még kicsik voltak, hogy megértsék. Pisti párszor kérdezte: Mikor jön Apu? De mivel senki nem válaszolt, hát idővel elhallgatott.

Bori hallotta, ahogy Bözsi néni és Jancsi néni a ház előtt a kertben fojtott hangon azon vitáztak, menjenek-e a gyerekek a temetésre. Jancsi néni szerint igen, Bözsi néni azt mondta a temetés nem gyerekeknek való. Borinak nem szólt senki semmit, ő pedig teljes némaságra ítélte magát.

A temetés után pár nappal Ilának feltűnt Bori némasága.

– Gyere Borikám, beszéljünk egy kicsit.

Bori szótlanul engedelmeskedett.

– Tudom, hogy rettenetes Apu elvesztése – mondta sírással küszködve – de velem azért beszélhetsz, nem?

– Nem vittél be Apuhoz a kórházba – mondta Bori mélyen megbántva.

– Borikám, Apu egy pillanatra sem tért magához. És szinte látni sem tudtad volna. Lélegeztetőgép, csövek, bekötözve.

– A temetésre sem mehettél el – folytatta Bori – Apu egyszerűen csak eltűnt. Folyton rá gondolok, de csak a semmi. Hova lett Apu? Egészen megszűnt létezni?

– A Biblia szerint Isten lelket lehelt az emberbe és halálakor a lélek visszazáll Teremtőjéhez.

– Mi az, hogy „lélek”?

– Talán a gondolathoz tudnám hasonlítani. Van, de sem megfogni, sem lerajzolni nem tudod.

– És az Isten? A templomokban mindig vannak szentképek, amik az Istent ábrázolják.

– Régen, mikor a templomokat festményekkel díszítették, azt mondták a festőnek, fesse meg oltárképnek az Istent.

Szegény festő, gondolom gyötörte magát, hogyan is tudná megfesteni a megfoghatatlant. Lehet, hogy eszébe jutott a nagypapá-

ja, aki erős, kedves, szeretetreméltó volt és festett egy kedves szakállas bácsit Istenként. S mivel a környezetében a nagy és hatalmas a király volt, hát az Istent is trónra ültette.

Mondták is régen; az Öreg Isten. Krisztus a kereszten egyszerűbb volt, hiszen emberi testben létezett.

– És akkor hol van az Isten és vele Apa?

– Úgy gondoljuk, a mennyországban.

– Az valami földrajzi ország?

– Nem, Borikám. Az ugyanúgy megfoghatatlan, mint maga az Isten.

– Milyen a mennyország?

– Valószínűleg, aki erre gondol, magának elképzei a maga mennyországát.

– És a tiéd milyen?

– Úgy képezem el, hogy virágos rét, ligetes fákkal, patakcskával, ahol elvagyok a kutyáimmal meg a szeretteimmel.

– Miért? A kutyáknak van lelkük?

– Erről nem írt a Biblia. De szeretetük van, én meg a lelkemből mindegyiknek adtam egy kicsit.

– Anyu, azt hiszem a te mennyországod nekem is jó. Akkor arra gondoljak, hogy ott majd találkozom Apuval?

– Igen, drágám. De tudod, Aput, aki este vidáman jött haza, akinek a nyakába ugrottál és aki este jóéjt pusztit adott neked, őt elvesztettük.

– Nagyon hiányzik.

– Igen, Borikám. És mindig is hiányozni fog.

A TORTA

Mufurc törpe a szekrény sarkánál lógatta le a lábát és közben Misit figyelte. Misi már jó ideje az ablaknál állt, bámult kifelé a holdfényes éjszakába és néha sóhajtott.

Mufurc nem a csevegős fajta törpékhez tartozott: inkább szeretett megfigyelni, utána meg elmorfondírozni a látottakon. De Misit régóta ismerte, hiszen kicsi kora óta lejárt, főleg nyaranta a nagyszüleihez.

– Mi van Misikém, miért búslakodsz? – szólította meg Misit.

– Tudod Mufurc, olyan furcsa és nem tudom elrendezni magamban. Nagyon szeretem Napit, Anyót is, de most Napiról van szó. Tudom, milyen jó szakember volt, meg, hogy okos, különben is.

De ma, mikor kezébe adtam az okostelefonomat, hogy csináljon vele fotókat Anyóról meg rólam, visszaadta és azt mondta:

– Kisfiam, én nem ismerem ezt a készüléket.

Hát hogy lehet ennyire buta. És ez pont Napi.

Mufurc elmosolyodott, de ezt nagy szakálla, bajsza gondosan elrejtette.

– Hm. Beszéljessünk csak erről. Úgy hallottam, beszélted a szomszéd Jancsival, hogy túlélő túrára mentek majd érettségi után. Aztán lássuk csak, mit tudsz te ahhoz?

– Iránytű, tájékozódás. Jó bakancs.

– Na igen. De például tüzet tudsz-e rakni? Balta volt-e már a kezében? Fát vágni, gyújtóst hasgatni?

– Nálunk távfűtés van. Ez eszembe se jutott.

– Aztán gombák, bogyók?

– Anyuka megtiltotta, bármelyik bogyót számba vegyem, nemhogy megegyem. Csak a szedret ehetem, és a „szerelmi számócát”.

– „Szerelmi számócát”?

– Anyuék sokat kirándultak, velünk is, és Apu, ha talált számócát, átnyújtotta Anyunak, hogy ez „szerelmi számóca”.

– Ez azért kevés lesz. Nagyapád, látod, jól ismeri a gombákat. Mikor együtt voltatok gombászni a minap, óvatosan megakadályozta, hogy letörd egy fél város kipusztításához elég mérgező gombát. A bogyókat is ismeri. És nézd meg a kertjüket: a gyümölcsfákat, a veteményest hogyan gondozzák. Kell ám azt tudni, hogyan kell metszeni a fákat, ültetni a zöldségféléket. Ezekből te mit tudsz?

Hosszú csönd után Misi elsuttozta:

– Semmit.

– Azért ne búsulj. Érettségiig még van pár év, hogy megtanuld. Tudod, Misi a tudás olyan, mint egy nagy torta. Ki ilyen, ki olyan, ki kisebb, ki nagyobb szeletet vág belőle. Az egész tortát nem ehetjük meg. A csillagász például nem tud autót szerelni. Ha defektet kap, lehet, hogy csak áll és bámul. De senki tudása nem alábbvaló.

Nagyapának pillanatnyilag az okostelefon-szelet hiányzik a torta-szeletek közül. Pedig látod, jó pár tudás-szelete van. De ha holnap elmagyarázod és megmutatod neki, biztos hamar megérti és használni tudja majd.

Te sem vagy buta, azért, mert még nem tudod, amit Napi már tud. Csak akarni kell és megtanulni. Úgyhogy tanulj Napitól, hogy sikeres legyél a túlélőtúrán, ő majd megtanulja az okostelefont és majd útközben elbeszélgettek, feltéve, ha te vihetsz telefont a túrára. Azt hiszem, csak a tudást viheted a fejedben.

Misi rávigyorgott Mufurcra: Holnap megtanítom Napit szelfizni!

ÚTLEVÉL

Lackó megérkezett a nagy biciklitúráról a nagyszülői házba. Annyira telve volt az élményekkel, hogy alig evett, csak mondta, mondta, pedig Nagyi a kedvencét főzte a megérkezés örömeire.

– Voltunk Győrben, Pannonhalmán, Sopronban, Szombathelyen, azután az Őrségben, még a gemenci erdőkben is. Hatan voltunk, négy fiú meg két hűgunk. Annyit fotóztam, hogy csak győzzétek látni. Jövőre észak-keletre megyünk: Sáros-patak, Sátoraljaújhely. Na és a füzéri vár! Láttam már a tv-n, de mindenképp szeretnék el is menni oda.

Lackó levegőt vett, hogy folytassa, de Nagyi biztatta:

– Egyél kisfiam, mert kihűl. Majd ebéd után mesélsz tovább.

Le is telepedtek a filagóriában – ahogy Napa hívta.

– Nagyi, Ti szerettetek utazni, mikor fiatalok voltatok? – kérdezte Lencsi.

Nagyi és Napa összenéztek és furcsán elmosolyodtak.

– Azt hiszem Lencsi, el fogsz képedni. Utazni? Az anyám nem utazhatott el Kassára a nővére temetésére. Valamikor a 60-as években kaptunk piros útlevelet, amivel az úgynevezett szocialista országokba mehettünk. Ezzel utaztunk Cseh- és Lengyelországba. De szigorú vámvizsgálat volt a határon! Az NDK-ból például nem engedtek gyerekruhát kihozni, mert az államilag ártámogatott volt.

– És akkor ezzel a piros útlevéllal Bécsbe nem is tudtok utazni?

– De nem ám! – somolygott Napa. Ahhoz a kék útlevél kellett. De, ha volt is, simogathattad a fiókban. Utazáshoz „ablak” kellett, – kérvényezni, aztán vagy megkaptad, vagy nem.

– És akkor nem utazhattatok?

– Nem bizony. Sőt! Néha a házaspárból csak egyik kapta meg, vagy ha mindkettő, a gyerekek maradtak itthon „zálognak”. Ha nyáron utazni szerettél volna, februárban el kellett kezdeni a készülődést. Előbb az „ablak” – ez kb. másfél hónap.

– Egyáltalában eljutottak valahová? – Lackó alig jutott szóhoz a döbbenettől.

– Nehezen. De a legkínosabb részről még nem beszéltem – komorodott el Napa. A pénz meg a vámvizsgálat. Ha meghívólevéllel utaztál, 5 dollárt vehettél. Három évente kaphattál „ablakot” – már ha kaptál – ahhoz többet vehettél.

Vitték ki a valutát a cipósarokban, fogkrémes tubusban, stb. Rendes, becsületes emberek csempésztempókra kényszerültek. És ha valaki „befúj” a hatóságnál, jött a határon a testmotozás. Egy szobácskában pucéron, aztán egy gumikesztyűs belédturkált, hová dugtad a pénzt.

– Ez felháborító! Ezt én nem engedtem volna! – csattant fel Lencsi.

Nagyi és Napa egyszerre felnevettek.

– Fogalmad sincs arról, mit lehetett „megengedni”, mit nem. Azonnal elvitt volna a rendőrség, ha tiltakozol.

– És mikor jutottak el Bécsbe?

– Valamikor a 70-es évek közepén. De nem Napával, hanem társasutazással, amit a cég szervezett – sóhajtott Nagyi.

– És döbbenjete meg, nem a Szent István dóm volt a legnagyobb élményem, mert azt képről ismertem, hanem egy szupermarket: a kivilágított hűtőpultok, a szédületes árübőség. Olyan filmbeli látvány volt számomra.

– Tudjátok – magyarázta Napa – ezért van, hogy az idősebb generáció csak kapkodja a fejét, ahogy az emberek ide-oda röpdösnek, nemcsak a szomszédba, de Amerikába, Indiába meg ki tudja hova még. Mintha a szomszédos kis boltba ugranának le. Értjük persze, de annyira elképesztő azok után, amiket mi átéltünk.

– Ha leérettségiztem és már pénzt fogok keresni, elviszlek Benneteket utazni valami szép helyre – fogadkozott Lackó.

– És ti válasszátok majd ki, hová akartok menni – tette hozzá Lencsi.

A VIRÁGÁRUS

– Sándor bátyám, nem való ez már neked! – szólt unokaöcsese, Gábor.

Sándor az egyik virágágyás mellett állt és nem tudta eldönteni: letérdeljen, lehajoljon, leguggoljon a gyomláláshoz.

– Bátyám, nézz szembe azzal, hogy túl vagy 75-ön. Nehéz már ez neked.

– Sándor sóhajtott.

– Nehéz, nehéz. Dehát a pénz meg csak kell. Az én nyugdíjam meg Marié, a lányomé, akivel együtt lakom, igencsak szűkösen elég. Az a kis pénz, amit a virágeladásból a piacon kapok, nagyon jól jön. Mari is eljár ide-oda takarítani, besegít esküvőkön. Így néha kicsit még Violának, az unokámnak is tudunk segíteni. Ott meg jön a második baba.

– Legalább most hagyj abba. Autóval vagyok, legalább ne kelljen a melegben buszoznod.

– Hát az jó lesz – mondta Sándor. Összeszedte a levágott virágokat.

– Akkor még ma kijutok a piacra, frissek maradnak a virágok

Autóval gyorsan beértek a városba, amelynek határában a kis telkecskék voltak. Gáborékén paprika, paradicsom, Sándorén sok-sok virág.

Sándor, göcsörtös, ősrégi botjára támaszkodva azonnal a piacra sietett, – már amennyire bicegős lába bírta. Már szólította is az ismerősöket:

– Jó reggelt Ibolya lelkem. Nézd milyen szép szekfűt hoztam. A színe illik a szemedhez. Olcsón adom, vegyél pár szálát!

És így mászkálva, incselkedett az asszonyokkal.

Sándor elég hamar túlادott virágain. Mire a déli verőn izadásnak indult minden ember, sikerült hazamennie. A hűvös szobában leroskadt a kanapéra. Egyedül volt, úgyhogy senki

sem hallotta, mikor mondott egy-két cifrát. Rettenetesen fájtak a lábai. De holnapután újra menni kell.

Délután Gábor fia, Máté benézett hozzá. Máté szeptemberben már hetedikbe megy. Elég magas volt, de vékonyka és kevés beszédű. Segített, ha kellett, de a beszélgetés nehezeére esett. Idegenek előtt meg teljesen kuka volt.

– Hát szónok nem lesz belőle – állapította meg Mari.

Máté illedelmesen érdeklődött Sándor bácsi lábájára iránt.

Sándor nagyon elkomorodott.

– Holnapután kellene kimennem virágért, aztán meg a piacra. Jövő hétre nem hagyhatom, mert tönkre mennek a virágok. Most azonban annyira fáj, hogy lábra alig tudok állni.

Máté eltöprengett a hallottakon. Jó sokáig hallgatott – ahogy szokott. Azután azt mondta:

– Apa megy ki autóval. Kimegyek velem, behozom a virágokat, ha meg tetszik mondani, melyiket és mennyit.

– Igen ám Máté, de azt a piacra el is kellene adni. Nagyon kellene a pénz, mert ki kellene váltani a gyógyszereket, amit az orvos a lábujjára írt. Arra meg most nincs pénz.

Máté egyszerűen elszörnyedt a gondolattól. Hogy ő a piacon, egyedül és megszólítson idegeneket... Még a gondolattól is szinte kiverte a víz.

– Akkor régi barátja, Kobika kobold a fülébe súgta:

– Fontold meg Máté. Nagyon fáj neki és nincs pénz orvosra, csak ha te segítesz.

Máté végig gondolta egyszer-kétszer-tízszer, végül halkán kinyögte:

– Elviszem a piacra is.

Sándor nagyon megörült, bár magában elcsodálkozott, hogy a szófukar, zárkózott Máté ilyenre vállalkozik.

Máté ki is autózott apjával és az útmutatásnak megfelelően le is szedte a virágokat. Akkor jött a neheze: a piac.

Összeszedte minden bátorságát és eluttogta:

– Virágot tessék! Szép virágot tessék!

Egy ismerős, Jolán néni odalépett.

– Hangosabban, kisfiam! Ereszd ki a hangod! No, nekem adj vagy 10 szálat.

Máté átnyújtotta és most örült igazán, hogy mindig jó volt matekból, mert azonnal ki tudta számolni a visszajárót. Aztán megköszönte a torkát, nyelt egy nagyot és hangosabban kiáltotta:

– Gyönyörű virágot tessék!

– (Jól van – uttogta Kobi. Csak bátran!)

Sok ismerős érdeklődött Sándor bácsi után és mikor megtudták, hogy beteg, még azok is vettek, akiknek eredetileg nem állt szándékukban.

Déltájt Máté igen büszkén vitte a pénzt Sándor bácsinak, akinek felderült az arca: ki tudjuk váltani a gyógyszert!

– Menj el kisfiam a Fő utcai patikába, megkapod a gyógyszert. A doktor úr már fellőtte a felhőbe a receptet.

Máté el is indult érte, közben meg elképzelte a felhőt, amiből receptek potyognak alá hópelyhek helyett. Vicces volt ezt a virtuális tárolóhelyet így elképzeln.

– Máté, te vagy a nap hőse – mondta neki Sándor bácsi, amikor átadta neki a gyógyszert.

Máté elmosolyodott és megbilleggette a fejét, de nem szólt. Ma már egész napra „kibeszélte” magát a piacon.

UGRÁS

– Ezek a fiúk szerintem ikrek, csak tévedésből születtek külön-külön – mondta Joli barátnőjének, Klárinak.

Az „ikrek” a fiaik voltak, Dani meg Jóska. Tíz nap volt közöttük, Dani az idősebb. Szomszédok voltak és totyogós koruk óta együtt játszottak, együtt az oviban, iskolában. Ezen a nyáron már a hetedikbe készülődtek.

A hőségtől nyomasztó augusztusi délutánon a körtefa alatt ültek és felfelé pislogtak. Daniék kertjében voltak. Már az utolsó körtét is megették abból, amit Dani papájával leszedtek, csak a legtetején himbálózott néhány.

– Ezekhez majd a nagy létra kell – állapította meg Gábor papa.

– Majd a hétvégén, akkor több időm lesz.

Ez nagyon észszerűen hangzott, de a fiúk most mégis vágyakozva szemlélték a nagy, hasas körtéket.

– Felmászom értük – határozta el magát Dani.

– Ne hülyéskedj! Túl magas van. – ellenezte Jóska.

De Dani már nekirugaszkodott és fenn is volt. Mászott, mászott, egyre feljebb. Végül már a csúcson volt, de a kilógó ágakon lévő körtéket csak nem érte el.

– Hagyd a fenébe. Majd szombaton leszedjük. Gyere le! Dani méregette a távolságot, mert lefelé mászni nehezebbnek tűnt.

– Leugrom! – jelentette be.

– Ugyan már! Nagyon magas. Meg úgyse mered.

– Miért ne merném?

– Mert egy gyáva, nagyszájú hólyag vagy. Ilyet úgyse mersz megtenni!

Ekkor Kobika vadul uttoggni kezdett Jóska fülébe:

– Ne! NE! Ne biztasd, hogy ugorjon! De mire ezeket elmondta, Dani már döntött.

– Nem vagyok gyáva! – és már ugrott is. Aztán elterült a föl-

dön és nem mozdult.

Jóska rémülten odarohant, szólított. Nem válaszolt, nem mozdult. Jóska berohant Daniékhoz:

– Joli néni, Joli néni! Dani leesett a fáról! – kiáltotta.

Joli néni kirohant. Azonnal előkapta a mobilját és hívta a mentőket. Nem mert megmozdítani, nehogy nagyobb bajt okozzon.

Jóska a kerítés mellett szorongott. A mentők nagy szirénázással elvitték Danit. Jóska hazament, leült, aztán csak bámult maga elé.

Öt óra után megjöttek a szülei. Jóska elmondta, hogy Dani kórházban. Joli néni csak este nyolc után érkezett haza. Klári átment megtudni, hogy van Dani. Nagyon komoran jött vissza:

– Agyrázkódás, egyik lába eltört. De féltő, hogy a gerince is megsérült és akkor lebénulhat.

Jóska halottspátadtan hallgatta.

– Meséld el kisfiam, hogy történt – kérte Apa.

Dani nagy akadozva csak elmondta addig, hogy ott állt és azt mondta leugrik.

– Nem mondtad neki, hogy ne tegye, másszon le?

Itt Jóska elhallgatott. Lángvörös arccal, potyogó könnyekkel elnémult.

– Az igazat, kisfiam! – szólt Apa – Ha nehéz is, az igazat mondd!

– Azt mondtam neki – dadogta Jóska, hogy úgysem meri megtenni.

Anya kezébe temette az arcát.

– Gondolni sem akarok arra, hogy esetleg lebénul – suttogta. Ott ültek mind a hárman rettegve a másnapi eredményektől, tehetetlenül.

– Átmegyek Jolihoz – mondta Klára. Ne legyen szegény egyedül.

A másnapi reggel telve volt szorongással. Joli néni bement a kórházba, Jóska szülei dolgozni. Jóska meg csak ült, semmit nem tudott csinálni, mert rémképek kínozták. Dani kórházi ágyon, tolószékben, bénán.

Már itthon voltak Jóska szülei, amikor Joli néni megjött a kórházból és átjött. Kicsit derűsebbnek látszott:

– Hál' Istennek, a gerincének nincs baja. Lába gipszben, de az majd rendbe jön. Hanem Jóska, igazán vigyázhatnátok egymásra. Ha már Dani esztét veszítette és le akart ugrani, neked kellett volna lebeszélni, megakadályozni.

– Igen, Joli néni – suttogta Jóska. Nagyon örült, hogy Dani mégsem lesz béna, de rettenetesen szégyellte magát.

SZORONGÁS

– Megjöttem Nagyika – toppant be az egy hónapos diák-munka után Zsuzska.

– Meglátod, mennyi mindent elintéztek neked. Gyomlállok a veteményesben, leszedem a gyümölcsöt. A házat meg kiritytyentem, szebb lesz, mint újkorában!

Nagyika gyengéden kibontakozott a nagy ölelgetésből.

– Összetörsz engem, te lány! Csakhogy itt vagy! Aztán éhes vagy-e?

– Mint 10 farkas. Főleg a főztödre. Nagyika és Zsuzska kimentek a konyhába, hogy „mindent befaljak, amit főztél” – jelentette ki Zsuzska fülig érő mosollyal.

Ebéd után a veranda hűségében megtárgyalták a családi ügyeket na meg a falu híreit.

– Képzeld Nagyika, Bandi fülig szerelmes.

– Hát Bandi már 19, itt az ideje – somolygott Nagyi.

– Pityu a barátaival vándortáborban begyalogolja az egész országot. Majd most lesz 12, de jól bírja.

– A bátyád, öcséd hallom jól megvannak. Hát te lányom, van valami csinos fiú a láthatáron?

– Most nem foglalkozom a bandával, mert le akarom tenni a nyelvvizsgát, hogy majd ha jövőre érettségizek, meg legyen. Ide is hoztam könyvet tanulni.

Nagyika is beszámolt az esküvőkről, csélcsap unokatestvérekről, nagybácsik, nagynénik egészségéről, viselt dolgairól.

– Mivel kezdjek holnap reggel? – kérdezte Zsuzska.

– El kellene menned a rendelőbe a receptjeimért, majd utána a patikába. A könyvtárba is visszavihetnéd a könyvet, meg hozhatnál másikat.

– Milyen könyvet hozzak?

– Tudod Zsuzskám, olyan könnyű, szerelmeset. Ne nézz rám

ilyen furcsállva drágám! Az ember teste megöregszik, de a szíve nem.

Másnap reggeli után Zsuzska nekiindult. A falu dombokra épült; az ember vagy felfele vagy lefele ment.

– Mint Róma – viccelődött Zsuzska apja – csak éppen a farkas hiányzik.

A rendelőben már többen voltak. Gizi, az asszisztensnő, nagy hangon pörlekedett:

– Maga mit keres itt már megint, Feri bácsi? Múlt héten is itt járt!

– Akkor a lábam fáj, most meg úgy köhögök, hogy nem bírok aludni – méltatlankodott az öreg.

– Kissné, jöjjön, itt vannak a beutalói meg a leletei. Vigye! Folyton a maga papírjaival kell foglalkoznom!

– Nem jókedvemből lettem beteg! – kesergett Kissné.

– És te mit keresel itt? – kérdezte Zsuzskát.

– A nagymamám, János Áronné receptjeiért jöttem.

– Miért? Ő nem tudott eljönni?

– Fáj a lába. És a három hónapi adagot kérem.

– Várj a sorodra. Mi ez a fakszni a három hónappal?

– Egyszerűbb, ha elintéztem, míg itt vagyok. Különben is másutt már mindenütt elég telefonon beszólni és az e-recepteket felhőbe küldik. Elég csak a patikába elmenni.

– Ilyen zavaros új dolgokkal nem foglalkozom. Te meg ne oktass ki engem!

– Már 16 éves vagyok és nem kioktattam, csak megemlítettem, hogy úgy egyszerűbb!

Zsuzska elintézte a patikát, a könyvtárat és még mindig füstölögve csörtetett haza.

– Ez a Gizi – dühöngött Nagyikának – goromba, lekezelő, buta. Mindenkit sérteget és azt képzelem, ő a falu teljhatalmú ura.

– Ami azt illeti, Gizi tényleg nagyszájú. Nehéz elviselni

a modorát.

– Nagyika, miért túritek? Írok pár sort, hogy vegye tudomásul, hogy az adófizetők, a TI pénzetekből kapja a fizetését és közszolga. Neki a falu javára kellene dolgoznia: kedvesen, segítőkészen. A betegeknek az első lépés lenne a gyógyulás felé. Megírom, aztán te meg a többiek aláírják és odaadjuk neki.

Változzon meg!

Nagy csendes hallgatás után Nagyika azt mondta:

– Sajnálom Zsuzska, de nem írom alá. És a többiek sem fogják.

– Mi az? Nem meritek? Miért?

– Akibe egyszer beleköltözik a félelem és a rettegés, abból nagyon nehezen távozik. Mit tudhatsz te erről? Még egész kicsi voltam, 4 éves talán, mikor hajnalban ránk törték az ajtót. Apáért jöttek, már ott ordítottak, ütötték. Elvitték. Két napig nem tudtuk hol van. Él-e? Amikor két napra rá késő este hazatántorgott megtörten, össze-vissza volt verve. Bekényszerítették a TSz-be. Nagyon nem akarta. Főleg a lovait sajnálta. Igen szerette őket. Azalatt a két nap alatt mi gyerekek együtt sírtunk. Éjjel nem tudtunk aludni. Összebújva remegtünk.

És bizony Zsuzska, azt a félelmet, szorongást valahogy nem tudjuk leküzdeni. Sem én, sem a hasonló korúak, akik ezeket átélték. Mikor múltkor édesapád itt volt, bevitt a városba, hogy megnézzük az új áruházat. Nem tudtuk, merre van. Így amikor apád látott egy rendőrt, megállt, letekerte az ablakot és kiszólt. És akkor, mikor a rendőr közeledett, beleállt a görcs a gyomromba, a szívem kalapált és úgy megrémültem, mintha rablógyilkos lennék. A rendőr barátságosan elmondta, merre kell menni. Apád meg rám nézett:

– Rosszul van édesanyám?

– Nem kisfiam, csak menjünk. Nagyon röstelltem magam, nem is mondtam el, csak most neked. Ilyen szörnyű dolog

a félelem, amiről már nem is tudod, hogy benned van, de bizony ott lapul.

– Édes Nagyikám! Nyugodj meg, nem írok semmit. Ha itt laknék, más lenne. De hamar vége a nyárnak és megyek vissza abba a zsugorított panelba, ahol alig férünk el ötem. Szerencsére Bandi kollégiumba megy.

– Hogy is mondta János, akik tanyán laknak, jó tágasan, mikor meglátogatott benneteket?

Körülnézett és azt mondta:

– Na, itt se lehetne hízót tartani – azóta is emlegetjük.

– Te meg Zsuzska, nyugodj meg Gizi miatt. Pocsék modora van, szentigaz!

– Nagyika, nagyon fáj, hogy olyan szörnyűségek mentél keresztül. De tudod, a töri tanárnóm mindig azt hangoztatja: ki kell állnunk az igazunkért.

– Teljesen igaza van. Csak tudod drágám, az a szorongás, az a félelem! Nagyon rossz, amikor eluralkodik rajtam, ha akarom, ha nem!

FÁKKAL SUTTOGÓ

Hegyeken innen, dombokon túl volt egy kicsi falu. A falu szélén, az erdő mellett élt egy özvegyasszony, kicsi lányával Pankával és még kisebb fiával Jancsival.

Panka nőtt, növekedett, mint a többi gyerek, iskolába is ment és csak egyben különbözött tőlük: valahogy értette a virágok, bokrok, fák nyelvét. Még iskolába sem járt mikor olyan gyönyörű virágokat nevelt, hogy a faluban csodájára jártak.

– Hogy lehet az, hogy mindig tudod, mi kell a növényeknek? Mi az a nyelv, amit te értesz, mi meg nem? – tudakolta az édesanyja.

– Nehéz ezt elmondani, édesanyám. Valahogy úgy van ez, mint amikor Jancsi pólyás volt, nem beszélt, mégis tudta, mikor éhes vagy álmos.

Ahogy Panka cseperedett, édesanyja egyre jobban aggódott:

– Mi leszel, ha felnősz? Hiába tanulsz jól az iskolában, ha más nem érdekel, mint a fák meg a virágok.

Igaza is volt, mert Panka, amikor csak tehetett, virágai közt tett-vett vagy elüldögélt az erdő hűvös homályában és a fákkal beszélgetett.

– Akárhogy is, legalább főzni meg kell tanulnod, mert ezzel a fa-beszélgetés tudományoddal ugyan felkopik az állad.

Így aztán a konyhába parancsolta Pankát, hogy igenis legyen valami normális tudás a kezében, amiből meg tud élni.

Történt pedig, hogy az ország egyik ékességében, a híres, több száz éves tölgyfaerdőben valami kór ütötte fel a fejét.

Jöttek híres tudósok bel- és külföldről, hümmögtek, dünyögtek, de semmire nem mentek. Az erdő állapota egyre romlott.

Egyik nap beállított Pankáékhoz a biológia tanára. Még az iskolai évekből jól ismerte Pankát, no meg a virágait is.

Arra akarta kérni, menjen el vele a híres erdőbe, hátha rájön valamire. Így aztán elmentek erdőt járni.

Panka elvált tanárától amikor odaértek és az erdő mélyére húzódott. Ott üldögélt napokon át: figyelt és hallgatta mit susognak neki a fák. Amikor aztán úgy gondolta, megértett valamit, visszament a tanárához.

Elmondta, miben van hiány, meg egy picuri rovar is felfedezett. Ezek a rovarok a fák leveleit szurkálták és kiszáradást okoztak.

Elmentek hát – Panka meg tanára – a tudós társasághoz, hogy elmondják, mit találtak. Nem nagyon akartak szóba állni velük, de Panka olyan okosan érvelt, hogy mégis megfogadták javaslatát. Hamarosan mutatkozott is az eredmény: gyógyultak a fák, kivirult az erdő. Fel is ajánlották a főkertészi állást, csak volt egy bökkentő, mikor a módszereiről kérdezték.

– Valójában az a fontos, hogy meg kell hallgatni a fákat – mondta zavartan Panka – mert ugye ez nem tudományos módszer.

Panka továbbra is beszélgetett a virágokkal, fákkal. Édesanyja megnyugodott; a főkertészi állás mégiscsak valami.

– Az azért fontos, hogy főzni tud – tette hozzá.

– Ki tudja, meddig tart ez a „beszélgetés” a fákkal meg ilyesmi. Nem hiszek én ebben. Nekem például a virágok egy szót sem szólnak, pedig én locsoltam őket. Mindenesetre tud főzni. Ez megnyugtató.

Panka csak szelíden mosolygott, mert nagyon szerette az édesanyját és tudta, nem érti meg kapcsolatát a növényekkel.

Így aztán engedelmesen süttött egy nagy „boldogság”-tortát, akkorát, hogy Jancsi is degeszre ehetette magát.

Alkonyatkor pedig elsétált az erdőbe a ház melletti bükkösbe, hogy egy kicsit elbeszélgessen a fákkal.

AHOGY LÁTSZIK

Tündér és kobold körökben suttogva terjedt a hír, hogy Csücsöri törpével valami baj van: alig látni, nem nagyon beszélget, hanem behúzódott a Három Bükkfa tanyára.

Hosszas fontolgatás után elhatározták, hogy Csillanó főtündért küldik el, persze csak látogatóba, hogy kiderítse a baj okát. Csillanó rá is lelt: ott ült mogorván, pipájával piszkálódva bükkfája tövében.

– Szép időnk van, nemde? – nyitotta meg a beszélgetést a köszönés után. Az angliai törpeiskolában végezte tanulmányait és tudta, ez illendő módja a társalgásnak.

– Valóban, valóban – mordult egyet Csücsöri.

Csillanó töprengett, talán folytassa a közelgő őszi ködökkel? Végül a másik biztos kérdést tette fel:

– Hogy vagy?

– Köszönöm, jól – válaszolt Csücsöri, aki szintén Angliában végzett és tudta, erre csak ezt illik válaszolni. De mivel hosszú ideje Magyarországon élt, hozzá merte tenni:

– Valójában azért nem annyira. Az a problémám, hogy nem tudom, mitől vagyok én törpe. A süvegemtől? Szakállamtól? Pipámtól? Utálok a süvegem, a szakállam még jobban: esőben, ködben napokig szárítgatom, mindenféle beleragad.

A pipa meg...

– De hát most is pipázol! Piroslík a parázs.

– Ugyan már! Az egy LED-izzó, elemmel működik.

– És mit akarsz tenni?

– Ha sapkám lenne, szakállam levágnám, eldobnám a pipám, vajon törpe lennék-e még?

Ezen Csillanó hosszasan elgondolkozott. Azonban a filozofálás nem az erős oldala a tündéréknek. Így végül felsóhajtott.

– Sejtlemem sincs, mitől törpe a törpe. Talán próbáld ki,

milyen szakáll nélkül.

Csücsöri hosszasan nézett a távozó tündér után, majd egy határozott mozdulattal az ollóért nyúlt.

Előbb levágta a süveg nagyját, azután lenyisszantotta a szakállát. Az eredményt szemlélve először rájött, hogy fázik a feje a lyukas sapkában. Az arcát simogatva meg rájött, olyan tüskés, mint egy sündisznó. Mindegy, a fontos, hogy vége a szakállának.

Másnap nekiállt készülni, hogy elmenjen az éves megyei törpeközgyűlésre. Szerencsére időben meghozták az alkalomra rendelt szép piros sapkáját, így kicsinosítva nekiindult.

Harmadnap Fókobi találkozott össze vele, ahogy dülva-fülva hazafelé igyekezett. A kobold habozott, hogy megszólítsa-e mikor ilyen feldúlt, de aztán csak rászólt:

– Hazafelé, kedves Csücsöri?

– Igen, persze. De rettentő dühös vagyok, mert nem engedtek be a közgyűlésre. Lengettem a meghívóm, de azt mondták, nem én vagyok én.

Fókobi hümmögve nézte Csücsöri tüskés arcát, piros sapkáját.

– Hát igen, igen. Rettentő kínos lehet.

Csücsöri hazaért. Elővette eldobott pipáját és a csutorát rácsálta. Vajon mitől törpe a törpe?

Eltelt egy hét is, mire elhatározta, hogy felkeresi tanácsért Bölcsapó főtörpét.

Neki is indult és mikor odaért, illő köszönés meg a kellemkedések után előadta problémáját. Bölcsapó hallgatta, hümmentett néha, időnként somolygott, végül azt mondta:

– Ha amikor idejöttél, itt találtál volna engem balerina-szoknyácskában, virágkoszorúval fejemen, ahogy spicc-cipőben topogok, – se süveg, se szakáll, se pipa – mégis mit gondoltál volna? Azt, hogy ez nem te vagy, hanem valami dilis alak.

– Látod Csücsöri, mindnyájan megrögzött, szokványos szokásokkal működünk. Ebbe beletartozik nemcsak a viselkedésed,

de a megjelenésed is.

– Akkor most mit csináljak? – szörnyülködött Csücsöri.

– Módosítsál kicsit. Barna süveg helyett legyen piros, topánka helyett csizma, a szakállad meg kicsit rövidebb, nem kell, hogy a térdedet csapdossa.

– És akkor megint törpe leszek?

– Mindig is az voltál, csak nem annak látszottál.

Csücsöri megköszönte a tanácsot. Hazafelé ballagván még bement elemet venni a pipájába, meg vett egy számítógépet előfizetéssel a netre.

Így majd elbeszélget az egész világgal és ott nem látszik se a süvege, se a szakálla.

„...Nagyon igaz: több figyelmet, elismerést érdemel – Szarvaskő poétája... Keveseknek adatik meg, hogy önmagukban felfedeznek és kiteljesíthetnek egy új adottságot, tehetséget, talentumot, amely igazi ígéret, kiteljesíthető lehetőség.

Judit budai lány volt, tragikus magyar értelmiségi sorsot élt meg, igazi karakter, olyan műveltségi, irodalmi, szellemi-lelki értékeket képvisel, melyekre a jelenkorban óriási szükség van.

Öröm látni, hogyan talált rá erre az útra, hogyan találta meg mondandója a formát – a versben.

Juditnak a lelke diktálja a vers logikáját... Nem kell a legnagyobbakhoz mérni, de másokhoz viszonyítani, hasonlítani sok szempontból is érdemes.

Szeretetben – szenvedésben, emberségben, igazságban gazdag ez a költészet, mert gazdag az alkotója is. Judit költészete igazi lelet, lelemény: szarvaskői trouva-illet!”

*Dr. Cs. Varga István,
József Attila-díjas
irodalomtörténész*

„...A Napkeltegető csillaggazda azon nyomban nekilát a csillagok fényesítéséhez, hogy estére mind ragyogjon.

Egy autóstól elkölcsönzött szarvasbőrrel dörzsölgeti s ha ez nem elég, előveszi a Csillagcsillantó Csodalét, s azal is bekeni.

Néha kifogy belőle – dühöng is módfelett – de nagyon igyekszik, hogy augusztusban, meg a hideg téli éjszakákon mindegyik szépen ragyogjon. Ha kész, akkor meg futkoshat a légi égi létrán, hogy mindegyiket a helyére illessze.

Kedvence az Esthajnal, vele kezdi, de nagyon kell figyelnie, mert nem mindegy, merre áll a Göncöl rúdja.

Ritkán van pihenőnapja. Mikor jól elfáradt, erősen figyel a Meteorológiai Intézet előrejelzéseit. Nagy boldogság, ha három napos áztató esőt jósol.

Ilyenkor néha elmegy kicsit fogócskázni az exobolygókkal. Évezredek óta ígérgetik, hogy a Tejúton túl létrehoznak egy golfpályát a fekete lyukak felhasználásával, de azt gyanítja, hogy a következő egymillió évben ez csak ígélet marad.

A munkanapok éjjelein holdsugár-ágyában piheni ki magát.

Nagyon kellemes. Még sohasem vitatkozott senkivel sem arról, hogy vajon sajtból van-e a Hold, úgy gondolja, a sajtnek nincsenek ilyen kellemes sugarai.

Bele még nem próbált harapni, talán más sem. Annak mindenesetre örül, hogy a Holdat nem kell fényeznie, mint a csillagokat.”

Bottyán Judit